

GEORGES SIMENON

MAIGRET și FANTOMA

GEORGES SIMENON

Maigret şi fantoma

În româneşte de Marga Cosaşu

Editura Univers
Bucureşti – 1971

Cuprins

Capitolul I
CIUDATELE NOPŢI ALE INSPECTORULUI LOGNON ŞI INFIRMITĂŢILE SOLANGEI

Era puțin după ora unu când, în noaptea aceea, lumina se stinse în biroul lui Maigret. Cu ochii umflați de oboseală, comisarul împinse uşa biroului inspectorului, în care rămăseseră de gardă tânărul Lappointe şi Bonfils.

— Noapte bună, băieți, mormăi el.

Femeile de serviciu măturau culoarul uriaş şi el le făcu semn cu mâna. Ca totdeauna la ora asta, ferestrele deschise produceau curent şi scara pe care cobora însoțit de Janvier era umedă şi înghețată.

Era la mijlocul lui noiembrie. Toată ziua plouase. De ieri dimineața, de la ora opt, Maigret nu ieşise din biroul lui supraîncălzit, de aceea înainte de a străbate curtea, îşi ridică gulerul pardesiului.

— Te las undeva?

Un taxi, chemat telefonic, aştepta în fața intrării din Quai des Orfèvres.

— La oricare stație de metrou, şefule.

Ploua cu găleata. Era o rupere de nori. Inspectorul coborî din maşină la Châtelet.

— Noapte bună, şefule.

— Noapte bună, Janvier.

Era unul dintre acele momente pe care le trăiseră cu sutele împreună, când simțeau aceeaşi satisfacție puțin

sumbră.

După câteva minute, Maigret urca, fără zgomot, treptele casei din bulevardul Richard-Lenoir; căută cheia în buzunar, o învârti cu grijă în broască şi o auzi aproape numaidecât pe doamna Maigret, care se răsuci în pat.

— Tu eşti?

Se întâmplase de sute, dacă nu chiar de mii de ori să-i pună această întrebare, cu vocea grea de somn, când el se înapoia acasă după miezul nopții; căuta cu o mână nesigură butonul veiozei, apoi se scula, în cămaşă de noapte, aruncând o privire soțului, pentru a-şi da seama în ce dispoziție era.

— S-a terminat?

— Da.

— Tânărul a vorbit, în cele din urmă?

El răspunse dând din cap.

— Nu ți-e foame? Nu vrei să-ți pregătesc ceva!

Maigret îşi atârnase pardesiul ud leoarcă pe un umeraş şi începuse să-şi desfacă cravata.

— Avem bere în frigider?

Fusese cât pe-aci să oprească maşina în piața Republicii pentru a da pe gât o halbă într-o braserie care mai era deschisă la ora aceea.

— A fost aşa cum ai bănuit tu?

O afacere banală, în măsura în care o afacere care punea în cauză soarta mai multor oameni poate fi calificată drept banală. Ziarele găsiseră un titlu senzațional: *Gang*-ul motocicletelor.

Într-o zi, două motociclete se opriseră în fața unui magazin cu bijuterii, în strada Rennes. Din prima coborâseră doi indivizi, din a doua unul şi, acoperindu-şi fața cu eşarfe roşii, năvăliseră în magazinul din care, o clipă mai apoi, ieşiseră cu pistoale

în mână, cu bijuteriile şi ceasurile furate din vitrină şi de pe tejghea.

În primul moment, mulţimea nu reacţionă în niciun fel, iar atunci când, după ce prima emoţie trecuse, câţiva automobilişti voiră să-i urmărească pe hoţi se produse o asemenea îngrămădeală, încât ea acoperi practic, fuga jefuitorilor.

— N-or să se oprească aici, prezisese Maigret.

Prada fusese săracă, deoarece în magazinul acela, ţinut de o văduvă, nu se vindeau decât lucruri ieftine.

— A fost o încercare de rodaj a tehnicii.

Era pentru prima oară când într-un *hold-up* se foloseau motociclete.

Comisarul nu se înşelase; trei zile mai târziu, se repetă aceeaşi poveste, de astă dată însă într-un magazin de bijuterii de lux, în cartierul Saint-Honoré. Rezultatul fu acelaşi, cu deosebirea că de astă dată bandiţii puseseră mâna pe bijuterii valorând mai multe milioane de franci vechi; două sute de milioane, spuneau ziarele, aproximativ o sută, după evaluarea făcută de asigurare.

În momentul fugii, totuşi, unul dintre jefuitori îşi pierdu fularul şi a treia zi, el fu arestat în atelierul de lăcătuşerie din strada Saint-Paul, în care lucra.

În aceeaşi seară se aflau sub stare de arest trei indivizi, cel mai vârstnic având douăzeci şi doi de ani, iar cel mai tânăr, Jean Bauche, zis Jeannot, optsprezece ani abia împliniţi.

Era un băiat blond, cu părul cam lung, fiu al unei femei de serviciu din strada Saint-Antoine, şi care lucra şi el, în atelierul de lăcătuşerie.

— Am făcut cu schimbul toată ziua, Janvier şi eu, spuse soţiei sale Maigret ursuz, bând bere şi mâncând sandviciuri.

— Ascultă, Jeannot îşi continuă povestirea Maigret, tu te crezi un dur. Te-au făcut să crezi că eşti într-adevăr. Dar nici tu, nici cei doi prieteni ai tăi n-ați avut ideea acestor lovituri. Există cineva în spatele vostru, cineva care a dirijat totul şi care a avut grijă să nu se bage el. Ieşit de la Fresnes acum două luni, n-are chef să se întoarcă acolo. Mărturiseşte că era acolo într-o maşină furată şi că v-a acoperit fuga, manevrând în mulțimea de maşini cu o prefăcută neîndemânare...

Maigret se dezbrăca, bând din când în când câte o înghițitură de bere, informând-o pe soția lui, prin fraze scurte:

— Puştanii ăştia sunt cei mai îndărătnici... li s-a inoculat un deosebit simț al onoarei...

Mai arestase şi trei recidivişti, între care un anume Gaston Nouveau. Cum era de aşteptat, acesta avea un alibi solid, două persoane afirmau că în momentul *hold-up*-ului se afla într-un bar pe bulevardul des Ternes.

Ore întregi confruntarea nu dăduse niciun rezultat. Victor Sidon, zis *Mémère* pentru că era grăsuț, cel mai vârstnic dintre cei trei motociclişti, îl privea pe comisar cu ironie. Saugier, zis Pétard, plângea şi se jura că nu ştia nimic.

— Janvier şi cu mine ne-am concentrat toate eforturile asupra tânărului Bauche. Am adus-o pe maică-sa care l-a rugat: „Vorbeşte, Jeannot! Vezi doar că domnii ăştia n-au nimic cu tine. Îşi dau seama că te-ai lăsat dus..."

Douăzeci de ore neplăcute, în care fusese nevoit să împingă, fără milă, un adolescent, până la limitele rezistenței umane. Nu e plăcut nici să-l vezi, dintr-o dată, prăbuşindu-se, cedând.

„Bun! Am să spun totul. Nouveau e ăla care a pus

ochii pe noi la Lotus, şi care ne-a vârât în chestia asta...”

Era vorba de un mic bar din strada Saint-Antoine unde băieți şi fete tinere veneau să asculte tonomatele.

„Din cauza voastră, când am să ies din puşcărie, o să-i pună pe oamenii lui să mă omoare...”

Asta făcuse! O zi încheiată. Maigret se culcă, cu capul greu, sleit.

— La ce oră trebuie să fii la birou?

— La nouă.

— Nu poți dormi ceva mai mult?

— Trezeşte-mă la opt.

N-a urmat, ca să spunem aşa, nicio tranziție. N-avea impresia să fi dormit. I se păru că, la numai câteva minute după ce închisese ochii, soneria de la intrare începu să țârâie şi soția lui se strecură afară din pat.

Din vestibul se auzeau şoapte. I se păru că recunoaşte vocea, îşi spuse că visează şi-şi vârî capul în pernă.

Din nou auzi pasul soției, care se apropie de pat. Avea să se culce iar? Cineva greşise uşa? Nu. Ba îi atinse umărul, trase perdeaua şi, fără a avea nevoie să deschidă ochii, îşi dădu seama că era lumină. Întrebă, cu o voce răguşită, de somn:

— Cât e ceasul?

— Şapte.

— A venit cineva?

— Lapointe te aşteaptă în sufragerie.

— Ce vrea?

— Nu ştiu. Mai stai puțin în pat, să-ți fac o cafea.

De ce îi vorbea soția lui de parcă aveau să-i anunțe o veste proastă? De ce se codise să-i răspundă la întrebare? Ziua era de un cenuşiu murdar şi ploaia continua să cadă.

Primul gând care-i veni lui Maigret fu că Jean

Bauche, înfricoşat de mărturisirea făcută, se spânzurase în celula sa de la Dépôt. Se sculă fără să aştepte cafeaua, îşi trase pantalonii, se pieptănă în grabă şi, încă ameţit după un somn prea greu, deschise uşa sufrageriei.

Lapointe stătea în picioare în faţa ferestrei, îmbrăcat într-un pardesiu negru, având în mână o pălărie de culoare închisă, cu faţa trasă, după o noapte de gardă.

Maigret se mulţumi să întrebe cu privirea.

— Iertaţi-mă pentru trezirea asta neplăcută... În noaptea asta i s-a întâmplat ceva, cuiva la care ţineţi mult...

— Janvier?

— N... Nu unuia de la Quai...

Doamna Maigret aducea două ceşti mari de cafea.

— Lognon...

— A murit?

— Grav rănit. A fost transportat la Bichat şi profesorul Mingault îl operează de vreo trei ore... N-am vrut să vin mai devreme, nici să vă telefonez, pentru că după ziua şi seara de ieri aveaţi nevoie de odihnă... De altfel, la început, nu prea existau speranţe că va trăi...

— Ce i s-a întâmplat?

— Două gloanţe, unul în burtă, celălalt ceva mai jos de umăr...

— Unde?

— Pe Avenue Junot, pe trotuar...

— Era singur?

— Da. Deocamdată anchetează colegii lui din arondismentul al XVIII-lea...

Maigret îşi bea cafeaua cu înghiţituri mici, fără a simţi aceeaşi plăcere ca în celelalte dimineţi.

— M-am gândit că dacă-şi revine, o să vreţi să fiţi acolo. Maşina e jos...

— Nu se ştie nimic despre atentat?

— Aproape nimic. Nu se ştie nici măcar ce căuta pe Avenue Junot. O portăreasă a auzit împuşcăturile şi a telefonat la poliție. Un glonte a trecut prin oblonul ferestrei, a spart geamul şi s-a înfipt în perete, deasupra patului ei...

— Mă îmbrac...

Se duse în baie în timp ce doamna Maigret punea masa pentru micul dejun, iar Lapointe, care-şi scosese pardesiul, aştepta.

Deşi inspectorul Lognon nu ținea de Quai des Orfèvres, cu toate că dorea din suflet acest lucru, Maigret lucrase totuşi adesea cu el, aproape întotdeauna când izbucnea vreo afacere importantă în arondismentul al XVlII-lea.

Era cum se pune, un burghez, unul dintre cei douăzeci de inspectori civili care-şi aveau biroul la primăria din Montmartre, la întretăierea dintre străzile Caulaincourt şi Mont-Cenis.

Unii îl numeau Inspectorul Urâcios, din cauza aerului lui morocănos, Maigret însă îl numea Inspectorul Nenoroc şi s-ar fi zis, într-adevăr, că sărmanul Lognon avea darul de a atrage asupra sa toate nenorocirile.

Mic şi slab, era veşnic răcit din care cauză avea nasul roşu, ochii lăcrimoşi ai unui bețiv, când de fapt, era fără îndoială omul cel mai sobru din întreaga poliție.

Era năpăstuit cu o soție bolnavă, care se târa de la pat până la fotoliul de lângă fereastră, astfel încât după serviciu, Lognon trebuia să se ocupe de gospodărie, de cumpărături, de bucătărie. Abia dacă putea să plătească o femeie care să vină, o dată pe săptămână, să facă curățenie.

Se prezentase de patru ori la concursurile Poliției Judiciare, pe care le ratase de fiecare dată pentru greşeli

stupide, în timp ce pe plan profesional era un specialist remarcabil. Un fel de câine de vânatoare care, o dată ajuns pe urmele vânatului, nu-l mai scăpa. Un încăpățânat, un scrupulos. Genul acela de individ căruia-i era de-ajuns să întâlnească pe cineva pe stradă, ca să-şi dea seama dacă avea ceva echivoc.

— Există vreo speranță să fie salvat?

— La Bichat pare-se, speranțele sunt de trei la zece...

Pentru un om care îndreptățea porecla de Inspectorul Nenoroc, situația nu părea încurajatoare.

— A putut să vorbească?

Maigret, soția lui şi Lapointe mâncau cornurile pe care băiatul de la brutărie le lăsase în fața uşii.

— Colegii lui nu mi-au spus şi eu am preferat să nu insist...

Lognon nu era singurul care suferea de complexe de inferioritate. Cei mai mulți dintre inspectorii de cartier se uită cu invidie la casa cea mare, cum e numit sediul din Quai des Orfèvres şi, atunci când pun mâna pe o afacere interesantă, care va apare cu titluri de-o şchioapă în ziare, sunt furioşi dacă le e luată din mână.

— Să mergem! oftă Maigret, punându-şi pardesiul încă umed din ajun.

Privirea lui o întâlni pe cea a soției sale, înțelese că ea voia să-i vorbească şi ghici că avea aceeaşi idee ca şi el.

— Crezi că ai să vii la masă?

— Nu prea cred.

— În cazul ăsta, n-ar fi bine...

Se gândea la doamna Lognon, singură şi neajutorată apartamentul ei.

— Îmbracă-te repede! O să te lăsăm în piața Constantin-Pecqueur.

Lognonii locuiau acolo de douăzeci de ani, într-un imobil al cărui număr Maigret nu reuşise să-l rețină

niciodată, o casă din cărămizi roşii, cu un rând de cărămizi galbene în jurul ferestrelor.

Lapointe se aşeză la volanul micului automobil al Poliției Judiciare. Era pentru a doua oară, după atâția ani, când doamna Maigret şedea într-una din maşinile acesteia, alături de soțul ei.

Treceau pe lângă nişte autobuze blindate. Pe trotuar, oamenii mergeau repede, aplecați înainte, cramponați de umbrelele lor pe care vântul încerca să le smulgă.

— Aici e...

Ajunseră în Montmartre, în strada Caulaincourt.

În mijlocul scuarului se înălța un cuplu de piatră, un sân al femeii țâsnea din faldurile veşmântului; statuia era neagră în partea din care o lovea ploaia.

— Telefonează-mi la birou, sper să fiu acolo către amiază...

Abia se termină o afacere şi începea o alta despre care deocamdată, încă nu ştia nimic. Ținea mult la Lognon. Adeseori, în rapoartele sale oficiale, subliniase meritele acestuia, atribuindu-i chiar succese pe care le obținuse el însuşi. Dar nu folosise la nimic. Inspectorul Nenoroc!

— Mai întâi la Bichat...

O scară. Culoare. Uşi deschise spre rânduri de paturi şi privirile oamenilor culcați, agățate de cei doi bărbați care treceau.

Fură trimişi într-o direcție greşită şi trebuiră să coboare din nou în curte, să suie o altă scară, înainte de a găsi în cele din urmă, în fața unei uşi pe care scria „Chirurgie”, un inspector din arondismentul al XVlII-lea pe care-l cunoşteau, un anume Créac, care ținea între buze o țigară neaprinsă.

— Cred că ați face mai bine să stingeți pipa, domnule comisar. E aici un fel de dragon care o să sară pe dumneavoastră cu gura cum a făcut cu mine când am

vrut să-mi aprind țigara...

Treceau nişte infirmiere, ducând lighenaşe, tăvi încărcate de fiole şi de instrumente nichelate.

— Tot aici e?

Era ora nouă fără un sfert.

— Au început să-l opereze la patru...

— Nu mai ştii nimic?

— Nu... Am încercat să mă informez în biroul ăsta din stânga, dar bătrâna...

Era biroul şefei infirmierelor, pe care Créac o numise dragonul. Maigret bătu la uşă. O voce puțin amabilă îi strigă să intre.

— Ce este?

— Vă cer iertare că vă deranjez, doamnă. Sunt şeful brigăzii criminale a Poliției Judiciare...

Privirea rece a femeii părea să spună: Ei şi?

— Aş vrea să ştiu dacă aveți vreo informație despre inspectorul pe care-l operează...

— Am să am când s-o termina operația... Tot ce pot să vă spun e că n-a murit, de vreme ce profesorul n-a ieşit din sala de operații...

— Putea să vorbească atunci când a fost adus?

De astă dată ea îl privi ca şi când ar fi pus o întrebare prostească.

— Îi mai rămăsese abia jumătate din sângele pe care trebuie să-l aibă un om şi a trebuit să se procedeze de urgență la o transfuzie.

— Când credeți că va putea să-şi recapete cunoştința?

— Asta o să-l întrebați pe profesorul Mingault.

— Dacă dispuneți de o rezervă, am să vă fiu recunoscător să i-o dați. Un inspector va rămâne la căpătâiul lui...

Ea ascultă cu atenție, căci uşa sălii de operații se

deschisese şi într-adevăr pe culoar apăru un bărbat, cu boneta albă pe cap şi şorțul pătat de sânge peste halat.

— Domnule profesor, iată o persoană care...

— Comisarul Maigret...

— Încântat.

— Trăieşte?

— Deocamdată... Dacă nu se vor ivi complicații, sper să-l salvez...

Fruntea-i strălucea de sudoare, ochii trădau oboseala.

— Încă o clipă... Ar fi necesar să fie adus într-o rezervă...

— Aranjează asta, doamnă Drasse... Îmi permiteți?...

El se îndreptă cu paşi mari spre biroul său. Uşa se deschise din nou. Un infirmier împingea un pat rulant pe care, sub cearceafuri, se desena forma unui trup. Din Lognon, țeapăn şi livid, nu se zărea decât partea de sus a feței.

— Du-l la camera 218, Bernard...

— Da, doamnă.

Ea porni în urma căruțului. Maigret, Lapointe şi Créac se luară după ea. Era o procesiune lugubră, în lumina palidă care pătrundea prin ferestrele înalte, cu paturile aliniate în sălile prin fața cărora treceau. S-ar fi zis, un coşmar.

Un intern ieşit din sala de operații urma şi el cortegiul.

— Faceți parte din familie?

— Nu... Sunt comisarul Maigret...

— Ah! Dumneavoastră sunteți!

Îi aruncă o privire curioasă, ca pentru a se convinge dacă corespundea imaginii pe care şi-o făcuse despre el.

— Profesorul spune că sunt şanse să scape...

Era o lume ciudată, în care glasurile nu aveau aceeaşi

sonoritate ca în afara ei, în care întrebările rămâneau fără ecou.

— Dacă v-a spus...

— Nu ştiţi cam cât timp îi trebuie ca să-şi recapete cunoştinţa?

Oare întrebarea lui Maigret să fi fost atât de stupidă cum părea să afirme privirea care i se aruncase? Infirmiera şefă îi opri pe poliţişti în faţa uşii.

— Nu. Acum nu intraţi.

Rănitul trebuia instalat, îngrijit desigur, căci două infirmiere veniră să aducă cele de trebuinţă, între care şi un balon de oxigen.

— Rămâneţi pe culoar dacă vreţi, cu toate că asta nu-mi place deloc... Avem ore speciale de vizită.

Maigret îşi privi ceasul.

— Cred c-am să te părăsesc, Créac. Caută să fii aici când are să-şi revină. Dacă e în stare să vorbească, notează tot ce va spune...

Nu se simţea umilit, nu. Era totuşi o oarecare jenă, nu era obişnuit să fie primit atât de prost. Aici, faima lui producea un alt efect asupra acestor oameni pentru care viaţa şi moartea aveau altă semnificaţie decât pentru oamenii obişnuiţi.

Se simţi uşurat când, în curte îşi putu aprinde din nou pipa, în timp ce Lapointe aprindea o ţigară.

— Tu ai face mai bine să te duci să te culci. Du-mă doar până la primăria din arondismentul al XVIII-lea.

— Nu-mi permiteţi să rămân cu dumneavoastră, şefule?

— După noaptea pe care-ai avut-o...

— La vârsta mea, ştiţi...

Erau la doi paşi de primărie. În biroul inspectorilor găsiră trei „burghezi” care-şi redactau rapoartele şi care, plecaţi asupra maşinilor de scris, aveau aerul unor

funcționari conştiincioşi.

— Bună ziua, domnilor... Cine dintre dumneavoastră e la curent?

Îi cunoştea, dacă nu pe nume, cel puțin din vedere; toți trei se ridicaseră în picioare.

— Toți şi niciunul.

— S-a dus cineva s-o anunțe pe doamna Lognon?

— Durantel a luat asupra sa această obligație...

Pe podea se vedeau urme de tălpi ude iar aerul mirosea a tutun rece.

— Lognon se ocupa de vreo afacere?

Cei trei se priviră încurcați. În cele din urmă unul din ei, scund şi rotofei, începu:

— Tocmai asta ne întrebam şi noi... Îl cunoaşteți pe Lognon, domnule-comisar... I se întâmpla adesea când se credea pe urmele vreunei afaceri, să ia un aer misterios. Nu arareori lucra săptămâni de-a rândul fără să ne spună nume.

Pentru că sărmanul Lognon era obişnuit ca un altul să primească felicitările în locul lui!

— Sunt cel puțin două săptămâni de când avea un aer misterios, prezentând uneori, când venea la birou, chipul cuiva care pregăteşte o mare surpriză.

— N-a făcut nicio aluzie?

— Nu. Numai că alegea aproape totdeauna serviciul de noapte...

— Se ştie în ce sector a lucrat?

— Patrulele l-au întâlnit de mai multe ori în Avenue Junot, nu departe de locul unde a fost atacat... Dar nu în zilele din urmă... Pleca de la birou pe la nouă seara şi se înapoia la orele trei, patru dimineața... S-a întâmplat să nu mai apară deloc, toată noaptea...

— N-a făcut niciun raport?

— Am consultat registrul. Se mulțumea să noteze

doar cuvântul „neant”…

— Ați trimis oameni la locul atentatului!

— Sunt acolo trei oameni, conduşi de Chinquier.

— Ziariştii?

— E greu să le ascunzi un atentat comis asupra unui inspector… Nu vreți, să vorbiți cu comisarul?

— Deocamdată nu…

Lapointe îl duse pe Maigret în Avenue Junot. Copacii îşi scuturau ultimele frunze, care se lipeau de pavajul ud. Cu toată ploaia care continua să cadă, vreo cincizeci de oameni se adunaseră în mijlocul bulevardului.

Nişte polițişti în uniformă barau trotuarul în fața unui imobil de patru etaje. Când Maigret descinse din maşină şi trebui să se strecoare printre oameni şi umbrele, fotografii izbutiră totuşi să-l prindă în obiectiv.

— Încă o dată, domnule comisar… Mai faceți câțiva paşi în mijlocul mulțimii…

El le aruncă aceeaşi privire cu care îl cinstise infirmiera, la Bichat. Pe bucata de trotuar împrejmuită de polițişti, ploaia nu izbutise să şteargă cu totul băltoaca de sânge, care se dilua încet şi din cauza imposibilității de a însemna locul cu cretă, bucăți de lemn fuseseră aşezate pentru a desena de bine, de rău, forma unui trup.

Inspectorul Deliot, care ținea şi el de arondismentul al XVIII-lea, îşi scoase pălăria udă leoarcă pentru a-l saluta pe Maigret.

— Chinquier e la portărească, domnule comisar. El a fost aici cel dintâi.

Comisarul pătrunse în imobilul vechi dar foarte curat, bine întreținut, şi deschise uşa cu geam a lojei portăresei, tocmai în clipa când inspectorul Clinquier îşi vâra carnetul de notițe în buzunar.

— Îmi închipuiam c-o să veniți. Mă miram că nu văd

aici pe nimeni de la Quai.

— Am trecut mai întâi pe la Bichat.

— Ce-i cu operația?

— Se pare c-a reuşit. Profesorul afirmă că are şanse să scape.

Loja era şi ea curată, cochetă. Portăreasa, care trebuia să aibă vreo patruzeci şi cinci de ani, era o femeie amabilă, cu forme plăcute.

— Luați loc, domnule... I-am spus tocmai inspectorului tot ce ştiu... Priviți puțin podeaua...

Linoleumul verde era acoperit de bucățile de sticlă care lipseau din geamul spart.

— Şi aici...

Arătă o gaură, cam la un metru deasupra patului care se afla în fundul camerei.

— Erați singură aici?

— Da. Soțul meu e portar de noapte la Palace, în Avenue des Champs-Élysées şi vine acasă abia la opt dimineața.

— Unde e acum?

— În bucătărie...

Indică o uşă închisă.

— Încearcă să se odihnească pentru că, oricum diseară va trebui să-şi reia postul.

— Presupun, Chinquier că ai pus toate întrebările necesare. Te rog să nu te simți vexat dacă le mai pun şi eu o dată.

— Aveți nevoie de mine?

— Nu imediat.

— În cazul ăsta, am să urc pentru o clipă...

Maigret se încruntă, întrebându-se unde voia să urce, dar nu puse nicio întrebare pentru a menaja susceptibilitatea inspectorului de cartier.

— Vă cer scuze, doamnă...

— Doamna Sauget. Locatarii îmi spun Angèle.
— Aşezaţi-vă, vă rog.
— Sunt obişnuită să stau în picioare!
Se duse să tragă perdeaua care în timpul zilei, ascundea patul, aşa încât odaia devenea atunci un mic salonaş.
— Nu doriţi să luaţi nimic? O ceaşcă de cafea?
— Mulţumesc. Aşadar, în noaptea asta eraţi culcată.
— Da. Am auzit o voce care spunea: „Uşa, vă rog…
— Ştiţi ce oră era?
— Deşteptătorul meu are cifre fosforescente. Era ora două şi douăzeci.
— Era vreunul dintre locatarii dumneavoastră care ieşea?
— Nu. Era domnul acela…
Femeia părea în încurcătură, ca cineva care e silit să comită o indiscreţie.
— Care domn?
— Acela care a fost atacat…
Maigret şi Lapointe se priviră, uluiţi.
— Inspectorul Lognon, vreţi să spuneţi?
Ea dădu din cap, adăugând:
— Poliţiei eşti obligat să-i spui totul, nu? De obicei nu vorbesc despre locatarii mei, despre ce fac şi pe cine primesc. Viaţa lor particulară nu mă priveşte. Dar, după cele ce s-au întâmplat…
— Îl cunoaşteţi de mult pe inspector?
— De ani de zile, da… De când locuim aici, soţul meu şi cu mine… Dar nu ştiam cum îl cheamă… Îl vedeam trecând şi ştiam că e de la poliţie, pentru că a venit de mai multe ori aici pentru a verifica identitatea unora… Nu prea era vorbăreţ.
— În ce împrejurări l-aţi cunoscut mai bine?
— Când a început s-o viziteze pe domnişoara de la al

patrulea...

De data asta, Maigret rămase mut de uimire. În ceea ce-l priveşte pe Lapointe, el pur şi simplu nu putea să-şi creadă urechilor. Poliţiştii nu sunt neapărat nişte sfinţi. Maigret ştia că în propriul lui serviciu, erau unii care-şi permiteau aventuri extraconjugale.

Dar Lognon!... Nenoroc să viziteze noaptea o femeie, la numai două sute de metri de propria lui casă!...

— Sunteţi sigură că e vorba de acelaşi om?

— E destul de uşor de recunoscut, nu?

— E multă vreme de când... de când se ducea s-o vadă pe domnişoara?

— Vreo zece zile...

— Deci, presupun că într-o seară a venit cu ea?

— Da.

— Şi-a ascuns faţa când a trecut prin faţa lojei?

— Mi se pare că da.

— Şi a mai venit de multe ori?

— Aproape în fiecare seară...

— Pleca târziu?

— La început, vreau să spun primele trei, patru zile, pleca puţin după miezul nopţii... Apoi a început să rămână mai târziu până la două, trei, dimineaţa...

— Care e numele femeii?

— Marinette... Marinette Augier... o fată foarte drăguţă, de douăzeci şi cinci de ani, o persoană binecrescută...

— Primeşte bărbaţi?

— Cred că vă pot răspunde, pentru că nu s-a ascuns niciodată... Timp de un an, a primit de două sau trei ori pe săptămână un băiat frumos despre care mi-a spus că e logodnicul ei...

— Îşi petrecea noaptea la ea?

— O s-o aflaţi oricum... Da... şi când n-a mai venit, mi

s-a părut că fata era tristă... Într-o dimineață, când a venit să-şi ia scrisorile, am întrebat-o dacă a desfăcut logodna şi mi-a răspuns: „Nu-mi vorbi despre asta, buna mea Angèle. Bărbații nu merită să suferi pentru ei...” Cred că nu s-a gândit prea mult la cele întâmplate, pentru că şi-a recăpătat destul de repede buna dispoziție... E o fată foarte veselă, sănătoasă...

— Lucrează?

— E cosmeticiană, într-un salon din Avenue Matignon. De aceea e întotdeauna atât de îngrijită, îmbrăcată cu gust...

— Şi prietenul ei?

— Logodnicul care n-a mai venit? Avea cam vreo treizeci de ani. Nu ştiu ce profesiune avea. Nu-i ştiu numele. Pentru mine, era domnul Henri, aşa-şi zicea când trecea noaptea prin fața lojii...

— Când s-a produs ruptura?

— Iarna trecută, cam pe la Crăciun...

— Aşa încât, aproape un an domnişoara... Cum ați spus că o cheamă... Marinette?...

— Marinette Augier...

— Deci aproape un an de zile n-a primit pe nimeni?

— Numai uneori, pe fratele ei care locuieşte într-o suburbie împreună cu soția şi cu cei trei copii ai lui.

— Şi acum vreo cincisprezece zile, a venit într-o seară însoțită de inspectorul Lognon?

— Aşa cum v-am spus.

— Şi de atunci a venit la ea în fiecare zi!

— Afară de duminică, doar dacă n-a fost şi atunci fără ca eu să-l fi văzut nici venind nici plecând.

— Nu venea niciodată în timpul zilei?

— Nu. Dar mă faceți să-mi amintesc un amănunt. Într-o seară, când a venit ca de obicei la ora nouă, am fugit după el înainte de a începe să suie şi i-am spus:

„Marinette nu-i acasă”. „Ştiu, mi-a răspuns, e la fratele ei...” A urcat totuşi, fără să-mi dea vreo lămurire, ceea ce m-a făcut să mă gândesc că i-o fi dat cheia...

Maigret înțelegea acum de ce se dusese sus inspectorul Chinquier.

— Locatara dumneavoastră e acasă acum?

— Nu.

— S-a dus la lucru?

— Nu ştiu dacă s-a dus la lucru, dar când am vrut să-i dau de ştire cu menajamente...

— La ce oră?

— După ce-am telefonat la poliție...

— Deci, înainte de orele trei dimineața?

— Da... Mi-am spus că desigur a auzit şi ea împuşcăturile... Toți locatarii le-au auzit... Unii se aplecau la ferestre, alții coborau în halate de casă să afle ce s-a întâmplat... Ceea ce era pe trotuar nu era plăcut la vedere. Am urcat deci în fugă şi am bătut la uşa ei... Nu mi-a răspuns nimeni... Am intrat şi am găsit apartamentul gol...

Îl privi pe comisar cu o vădită satisfacție, de parcă ar fi vrut să-i spună: „Ați fi văzut poate ciudățenii în cariera dumneavoastră, dar mărturisiți că la asta nu v-ați aşteptat!”

Aşa şi era. Maigret şi Lapointe nu puteau face altceva decât să schimbe priviri lipsite de expresie. Maigret se gândea că în clipa aceea, soția lui căuta s-o consoleze pe doamna Lognon cu prenumele Solange, în timp ce-i făcea menajul!

— Credeți c-a plecat din casă o dată cu el?

— Sunt sigură că nu. Am auzul bun. Sunt sigură că era vorba de o persoană singură, un bărbat...

— Şi-a spus numele, când a trecut?

— Nu. Avea obiceiul să strige: „Etajul patru!” Îi

recunoşteam glasul. De altminteri era singurul care folosea formula asta.

— Ea a putut să iasă înaintea lui?

— Nici asta. N-am deschis uşa de aici decât o singură dată, noaptea trecută la unsprezece şi jumătate celor de la etajul trei, când s-au înapoiat de la cinematograf.

— Să fi ieşit după ce s-a tras?

— Ar fi singura explicație. Când i-am văzut trupul întins pe trotuar, am venit în goană aici să telefonez la poliție... Am ezitat să închid uşa de la intrare... N-am îndrăznit... Aveam sentimentul că l-aş fi părăsit pe bietul om...

— V-ați aplecat asupra lui ca să vedeți dacă era mort?

— Mi-a fost foarte greu, mi-e groază de sânge, dar am făcut-o...

— Era conştient?

— Nu ştiu...

— N-a spus nimic.

— Mişca buzele... Îmi dădeam seama că vrea să vorbească... Am crezut că deosebesc un cuvânt, dar trebuie să mă fi înşelat pentru că n-ar avea nicio noimă...

— Ce cuvânt?

— Fantomă...

Femeia roşi, ca şi când s-ar fi temut că inspectorul şi comisarul vor râde de ea, sau o vor bănui că inventează.

Capitolul II
DEJUNUL LA MANIÈRE

S-ar fi zis că omul alesese momentul acesta în scopul de a obține un efect teatral. Poate de altminteri, să fi ascultat la uşă. Cuvântul fantomă abia fusese pronunțat, când clanța se mişcă încet, uşa se întredeschise şi un cap apăru în deschizătură, în timp ce trupul rămânea de cealaltă parte a uşii.

Obrazul era livid, trăsăturile şterse, pleoapele şi buzele căzute şi lui Maigret îi trebuiră câteva minute pentru a înțelege că ceea ce dădea noului venit această expresie lugubră era lipsa protezei.

— Nu dormi, Paul?

Şi, ca şi când acest lucru mai era necesar, ea îl prezentă:

— Bărbatul meu, domnule comisar…

Mult mai vârstnic decât ea, bărbatul îşi trăsese peste pijamaua uzată, un halat violet, oribil.

În uniforma tivită cu aur, îndărătul tejghelei de la Palace, trebuia să facă impresie, dar aici neras, cu trupul obosit, cu aerul ursuz al omului care nu-şi găseşte odihna, arăta în acelaşi timp ridicol şi demn de milă.

Cu o ceaşcă de cafea în mână îl salută vag pe Maigret, apoi privirea i se fixă asupra perdelei de rips, dincolo de care, în ploaia care nu se mai oprea, siluete întunecate continuau să se îngrămădească, în ciuda încercărilor sergenților de stradă de a le îndepărta.

— O să mai ţină mult? gemu el.

I se fura somnul de care avea nevoie, somnul la care avea dreptul şi după expresia chipului său, s-ar fi zis că el era adevărata victimă.

— De ce nu iei o pastilă din acelea pe care ţi le-a prescris doctorul?

— Îmi fac rău la stomac.

Se aşeză într-un colţ să-şi bea cafeaua, cu picioarele vârâte în papuci de pâslă şi tot restul convorbirii nu mai deschise gura decât pentru ca să ofteze.

— Aş vrea, doamnă să încercaţi să vă amintiţi dacă se poate clipă cu clipă, tot ce s-a întâmplat începând din momentul când vi s-a cerut să deschideţi uşa de la intrare.

De ce s-a căsătorit femeia asta ispititoare cu un bărbat cu cel puţin douăzeci de ani mai bătrân decât ea, asta nu-l privea pe el; oricum, atunci fără îndoială că nu-l văzuse fără proteză.

— Am auzit: „Uşa, vă rog!” Şi glasul pe care l-am recunoscut a adăugat: „Etajul patru!” Aşa cum v-am mai spus, am privit maşina, ceasul. E un obicei al meu. Era ora 2 şi 30. Am întins mâna să apăs pe butonul electric care deschide uşa. În acelaşi moment am avut impresia că aud un motor ca şi când o maşină ar fi staţionat, nu în faţa casei noastre, ci a celei de-alături, un motor care nu fusese oprit. Mi-am spus chiar că erau probabil Hardsinii care veneau atunci acasă, o pereche care stă aici alături, şi care vin adesea acasă la orele mici.

Toate astea ştiţi, n-au durat decât câteva secunde. Am auzit chiar paşii domnului Lognon pe culoar. După aceea s-a trântit uşa. Numaidecât, zgomotul motorului a devenit mai puternic, maşina s-a pus în mişcare şi s-a auzit primul foc de revolver, apoi al doilea, al treilea…

S-ar fi putut crede că ultimul a fost tras chiar în lojă,

pentru că oblonul s-a zguduit, geamul s-a făcut țăndări şi deasupra capului am auzit un zgomot ciudat...

— Maşina a plecat mai departe? Sunteți sigură că a fost o maşină?

Soțul femeii îi privea rând pe rând, cu capul plecat, învârtind lingurița în ceaşcă.

— Sunt sigură. Strada e în pantă. Când urcă, maşinile accelerează. Asta de care vorbesc a pornit cu toată viteza îndreptându-se spre strada Norvins...

— Nu vă amintiți să fi strigat cineva?

— Nu, întâi am rămas pe loc, pentru că-mi era frică. Dar femeile ştiți şi dumneavoastră, trebuie întotdeauna să ştie, să-şi dea seama. Am aprins lumina, am tras pe mine halatul şi m-am repezit pe coridor.

— Uşa de la intrare era închisă?

— V-am spus... Am auzit cum a fost trântită. Mi-am lipit urechea de ea şi n-am auzit decât ploaia. Atunci am întredeschis uşa şi am văzut trupul, la numai doi metri de prag.

— În ce direcție părea să fi pornit, în sus, sau în josul străzii?

— Părea mai curând s-o fi luat spre strada Caulaincourt. Nenorocitul îşi ținea burta cu amândouă mâinile şi degetele-i şiroiau de sânge. Ochii deschişi mă priveau fix.

— V-ați plecat asupra lui şi atunci ați auzit, sau vi s-a părut că auziți cuvântul fantomă?

— Aş putea să jur că a şoptit cuvântul ăsta. Au început să se deschidă ferestre. Locatarii casei n-au telefon şi sunt siliți să-l folosească pe cel de aci. Doi dintre ei, care au cerut să li se instaleze aşteaptă de un an de zile să-l capete. Am venit înapoi şi am căutat în carte telefonul poliției. Sunt lucruri pe care-ar trebui să le ştii oricum, dar nu te gândeşti la asta, mai ales într-un

imobil liniştit ca al nostru…

— Coridorul era luminat?

— Nu. Numai loja mea. Agentul care mi-a răspuns a început să-mi pună întrebări, de teamă să nu fie vorba de vreo glumă, şi asta a luat destul timp…

Era un telefon de perete. Din locul unde se afla, culoarul nu putea fi văzut.

— Unii locatari au coborât… toate astea vi le-am povestit… După ce-am agăţat receptorul, m-am gândit la Marinette şi m-am repezit la patru…

— Vă mulţumesc. Îmi îngăduiţi să folosesc telefonul dumneavoastră?

Maigret chemă Poliţia Judiciară.

— Alo! Tu eşti, Lucas?... Ai găsit acolo o notă a lui Lapointe în legătură cu Lognon… Nu, nu mai sunt la spital… Încă nu se ştie dac-o să scape… Mă aflu în Avenue Junot… Aş vrea să te duci la Bichat… Da, prefer să te duci chiar tu… Să iei o înfăţişare cât mai oficială, celor de acolo nu prea le plac intruşii… Încearcă să-l vezi pe internul care a asistat la operaţie, profesorul Mingault nu cred să fie accesibil la ora asta… Presupun că au găsit glontele… probabil chiar două… Da… Aş vrea să am cât mai multe amănunte până la primirea raportului oficial… Gloanţele să le duci la laborator…

Odinioară treaba asta era încredinţată unui expert particular, Gastinne-Renette, dar acum laboratorul Poliţiei Judiciare dispunea de un specialist în balistică, în incinta Palatului Justiţiei.

— Ne vedem curând, cel mai târziu imediat după amiază…

Comisarul se întoarse spre Lapointe.

— Chiar nu vrei să te duci să te culci?

— Nu mi-e somn, şefule…

Portarul de noapte de la Palace îi aruncă o privire

invidioasă şi reprobatoare în acelaşi timp.

— În cazul ăsta, zboară în Avenue Matignon. Saloanele de cosmetică nu trebuie să fie chiar aşa de numeroase ca să nu-l găseşti pe acela în care lucrează Marinette Augier... E puțin probabil s-o găseşti la lucru... Încearcă să afli cât mai multe despre ea...

— Înțeles, şefule.

— Eu mă duc sus...

Maigret era puțin supărat că nu se gândise la gloanțe când se afla la Bichat, dar aceasta nu era o anchetă ca oricare alta.

S-ar fi zis că, fiind vorba de Lognon, ea căpăta un caracter mai puțin profesional.

Acolo, se gândise mai ales la nefericitul inspector, se lăsase impresionat de infirmiera şefă, de profesor, de sălile din care şirurile de bolnavi îi urmăreau cu privirea.

Casa din Avenue Junot n-avea ascensor. Nu exista nici covor pe scară, dar lemnul treptelor uzate era bine ceruit şi rampa curată. La fiecare etaj se aflau câte două apartamente, iar pe unele uşi erau prinse plăcuțe de alamă cu numele locatarului.

La al patrulea, împinse uşa întredeschisă, străbătu un vestibul cam întunecos şi ajunse într-o cameră de zi în care inspectorul Chinquier aşezat într-un fotoliu îmbrăcat într-o pânză înflorată, fuma o țigară.

— Vă aşteptam... V-a povestit totul?

— Da.

— V-a vorbit despre automobil?... Asta m-a frapat cel mai mult... Uitați-vă la asta...

Se ridică şi scoase din buzunar trei cartuşe goale, strălucitoare, pe care le învelise într-o bucată de ziar.

— Le-am găsit în stradă... Dacă au fost trase din mersul maşinii, aşa cum pare să se fi întâmplat, atunci asasinul trebuie să fi scos brațul prin portieră...

Observați că e de calibrul 7,63…

Chinquier era un polițist serios, care-şi cunoştea meseria.

— S-au folosit probabil de un pistol Mauser automat, o armă grea, care nu se vâră într-o poşetă sau în buzunarul pantalonului… Înțelegeți ce vreau să spun? Treaba pare să fi fost făcută de un profesionist care trebuia să fi avut un complice, pentru că n-a tras ținând în acelaşi timp volanul… De obicei, un amant gelos nu face apel la prieteni ca să-l ajute să doboare un rival… Apoi, s-a tras în pântece…

Într-adevăr, o asemenea lovitură e mai sigură decât un glonte tras în piept, întrucât un om care are intestinele perforate în vreo zece locuri de un glonte de mare calibru are mult mai puține şanse să scape cu viață.

— Ați vizitat apartamentul?

— Aş prefera să-l inspectați chiar dumneavoastră…

Ancheta aceasta mai prezenta o particularitate care-l punea în încurcătură pe Maigret. Fusese începută de inspectorii din cartier. Or, dacă-şi băteau joc cu plăcere de Lognon când aveau posibilitatea, el era totuşi un coleg de-al lor pe care nişte ucigaşi îl doborâseră. În aceste condiții, comisarul nu-i putea înlătura pentru a conduce singur cercetările.

— Camera asta arată destul de bine, nu?

Sub lumina soarelui, trebuia să fie şi mai plăcută. Pereții erau de un galben viu, podeaua lustruită, cu un covor de un galben mai deschis la mijloc. Mobila, destul de modernă fusese aleasă cu gust, servind în acelaşi timp de salon şi de sufragerie; din cameră nu lipsea nici televizorul nici pick-up-ul.

Pe masa de la mijloc, Maigret observă numaidecât o maşină electrică de cafea, o ceaşcă pe fundul căreia mai

era un rest de cafea, o zaharniță şi o sticlă de coniac.

— O singură ceaşcă... mormăi el. Nu te-ai atins de ea, Chinquier? Ar trebui să telefonezi la Quai să trimită oameni de la laborator...

Rămăsese cu pardesiul pe el şi îşi pusese înapoi pălăria pe cap. Unul dintre fotolii era întors spre fereastră, lângă o măsuță pe care, într-o scrumieră se găseau vreo şapte, opt mucuri de țigară.

Din camera de zi se deschideau două uşi. Prima dădea în bucătărie, care era curată, ordonată, semănând mai curând cu bucătăriile model prezentate la expoziții decât cu cele pe care le găseşti de obicei în casele vechi din Paris.

Cea de-a doua uşă dădea spre camera de dormit. Patul era desfăcut. Perna, unica pernă, purta încă urmele capului care se odihnise pe ea.

Un capot din mătase albastru-deschis fusese azvârlit pe spătarul unui scaun, o haină de pijama de femeie, de aceeaşi culoare, zăcea pe jos, iar pantalonul era aruncat lângă un dulap.

Chinquier se înapoie.

— Am vorbit cu Moers. Vă trimite numaidecât echipa. Ați avut vreme să aruncați o privire prin apartament? Ați deschis dulapul?

— Încă nu...

Îl deschise. Pe umeraşe erau atârnate cinci rochii, un palton cu garnitură de blană şi două taioare, unul bej şi celălalt bleumarin. Pe raftul de sus erau aşezate nişte valize.

— Înțelegeți ce vreau să spun? Nu pare să fi luat cu ea bagaje. Lenjeria era aşezată şi ea în ordine, în comodă.

Fereastra dezvăluia o parte din panorama Parisului. Dincolo de pat, se deschidea o uşă care dădea în baie, de unde nu lipsea de asemenea nimic, nici peria de dinți,

nici cremele de faţă.

Judecând după apartament, Marinette Augier era o femeie de gust, care-şi petrecea o bună parte din timp acasă şi căreia-i plăcea confortul.

— Am uitat s-o întreb pe portăreasă dacă această Marinette gătea acasă sau dacă mânca la restaurant, mărturisi Maigret.

— Am întrebat. Mânca aproape întotdeauna acasă.

În frigider se găseau, între altele, jumătate de pui, unt, brânză, fructe, două sticle cu bere şi una cu apă minerală. În dormitor, pe măsuţa de noapte, se afla o altă sticlă începută.

Pe aceeaşi măsuţă de noapte, scrumiera fu aceea care atrase mai ales atenţia comisarului, căci în ea se aflau două mucuri de ţigară, ambele purtând urme de roşu de buze.

— Fuma ţigări americane...

— În timp ce în camera de zi s-au fumat numai ţigări Caporal, nu?

Cei doi bărbaţi schimbară o privire, căci se gândiseră amândoi la acelaşi lucru.

— Judecând după aspectul patului, nu s-ar zice că noaptea trecută să fi fost martorul unor elanuri amoroase...

În ciuda evenimentelor dramatice, era greu să nu te amuze ideea posibilităţii ca Inspectorul Nenoroc să aibă legături de dragoste cu o tânără şi frumoasă cosmeticiană.

Să se fi certat oare? Un Lognon îmbufnat, refugiat în încăperea alăturată, înfundat în fotoliu, fumase oare ţigară după ţigară în timp ce amanta lui rămăsese culcată?

Ceva nu merge aici, şi Maigret îşi dădea seama, odată mai mult că de la început, nu condusese această afacere

cu luciditatea lui obişnuită.

— Îmi pare rău că trebuie să te rog să cobori din nou Chinquier, dar mai este o întrebare pe care am uitat s-o pun. Aş vrea să ştiu dacă portăreasa a găsit lumina aprinsă în camera de zi, când a intrat aici.

— Vă pot da eu răspunsul. Lumina era aprinsă în camera de dormit, a cărei uşă era deschisă, dar în celelalte încăperi, nu.

Se înapoiară împreună în camera de zi, din care două uşi-ferestre dădeau spre un balcon care se întindea de-a lungul întregii fațade, din acelea care se găsesc la ultimul etaj al atâtor vechi case pariziene.

Din cauza ceții, mai curând ghiceau decât vedeau Turnul Eiffel, clopotele unor biserici şi, pe sutele de acoperişuri lăcuite de ploaie, coşurile fumegânde.

La începutul carierei sale, Maigret cunoscuse această Avenue Junot pe care abia se înălțau câteva imobile în mijlocul maidanelor şi grădinilor. Cel dintâi care-şi clădise aici o casă care trecea atunci drept foarte modernă, fusese un pictor.

Alții îi urmară apoi exemplul, un romancier, o cântăreață de operă, şi astfel Avenue Junot deveni un loc elegant.

Prin uşile-ferestre, comisarul domina cu privirea mai multe imobile particulare, care până la urmă ajunseseră să fie clădite unul lângă altul. Cel de peste drum trebuia să dateze după stil, de vreo cincisprezece ani şi nu avea decât două etaje.

Să fi aparținut oare unui pictor, aşa cum părea să indice etajul al doilea, format aproape numai din ferestre? Peste toate acestea erau acum trase nişte perdele de culoare închisă, iar între ele nu era o distanță mai mare de treizeci, patruzeci de centimetri.

Dacă cineva l-ar fi întrebat pe comisar la ce se

gândeşte, i-ar fi fost greu să răspundă. Deocamdată înregistra, la întâmplare. Fără discernământ. Se uita când afară, când în apartament, ştiind că la un moment dat anumite imagini se vor întâlni şi vor căpăta un sens.

Se auzea zgomotul străzii, paşi pe scară, glasuri, bufnituri. Echipa Identificării Judiciare sosise cu toate aparatele necesare şi Moers se obosise el însuşi să ia conducerea cercetărilor.

— Unde e trupul? întrebă el, privind dindărătul sticlelor groase ale ochelarilor săi, cu ochii aceia albaştri întotdeauna puțin mirați.

— Nu-i aici niciun trup. Chinquier nu ți-a spus nimic?

— Nu l-am prea ascultat, am căutat să vin cât mai repede, se scuză el.

— E vorba de Lognon, care a fost doborât în momentul când ieşea din casa asta...

— A murit?

— A fost dus la Bichat. Poate-o să scape. A petrecut o parte din noapte în apartamentul ăsta, cu o femeie. Aş vrea să ştiu dacă i-au rămas amprente şi în dormitor sau numai în odaia asta. Ia toate amprentele pe care le găseşti... Cobori cu mine, Chinquier?

Maigret aşteptă să ajungă în coridorul de la parter pentru a-i şopti:

— Ar fi poate util să-i interogăm pe locatari şi pe vecini. Sunt puține şanse ca cineva să se fi aflat la fereastră pe vremea asta, tocmai când s-a tras, dar cine ştie!... S-ar putea de asemeni ca tânăra Marinette să fi luat un taxi, şi în cazul ăsta, n-are să fie greu să-l găsim pe şofer. Fără îndoială s-a dus spre piața Constantin-Pecqueur, unde maşinile sunt mai puțin rare decât în sus, spre Butte... Dumneata, ca şi colegii dumitale, cunoaşteți mai bine cartierul decât mine...

Oftă, strângându-i mâna:

— Noroc!

Şi deschise uşa lojii portăresei. Soțul se hotărâse să se culce în patul său, căci dindărătul perdelei trase, se auzea acum o respirație regulată.

— Mai aveți nevoie de ceva? şopti Angèle Sauget.

— Nu. Voiam să telefonez, dar am s-o fac în altă parte. Prefer să-l las să doarmă...

— Să nu fiți supărat pe el. Când nu şi-a făcut orele de somn, devine imposibil. I-am dat un somnifer care începe să-şi facă efectul.

— Dacă vă amintiți de vreun amănunt pe care l-ați uitat, telefonați neapărat la Poliția Judiciară.

— N-aş crede să fi uitat ceva, dar vă făgăduiesc. Dacă ar pleca odată ziariştii şi fotografii ăştia! Ei îi atrag pe toți aceşti gură-cască...

— Am să încerc să-i îndepărtez...

După cum se aşteptase, de îndată ce apăru în prag, toți se repeziră asupra lui în ciuda agenților.

— Ascultați, domnilor. În clipa de față nu ştiu mai mult decât dumneavoastră. Inspectorul Lognon a fost atacat în timpul serviciului de către necunoscuți...

— În timpul serviciului? lansă o voce batjocoritoare.

— Am spus, şi repet: în timpul serviciului. Rănit grav, a fost operat la Bichat de profesorul Mingault, dar după toate aparențele nu va fi în stare să vorbească decât peste câteva ore, dacă nu chiar peste câteva zile. Până atunci, nu se pot face decât presupuneri. În orice caz, acum nu mai e nimic de văzut aici, dar s-ar putea ca după-amiază la Quai des Orfèvres, să am veşti pentru dumneavoastră.

— Ce căuta inspectorul în casa asta? E adevărat că o femeie tânără a dispărut?

— Pe după-amiază!

— Nu vreți să spuneți nimic?

— Nu ştiu nimic.

Apoi, cu gulerul pardesiului ridicat şi mâinile în buzunare, Maigret coborî în josul străzii. Două sau trei declicuri îl informară că era fotografiat, cel puțin atât şi când privi înapoi, văzu că ziariştii începeau să se împrăştie.

În strada Caulaincourt, intră în primul bistro şi cum simțise că frigul începea să-l pătrundă, comandă un grog.

— Dați-mi trei fise, vă rog.

— Trei!

Luă o bună înghițitură din grogul comandat, apoi intră în cabina telefonică de unde chemă în primul rând, spitalul Bichat. După cum se aşteptase i se dăduseră mai multe servicii înainte de a ajunge la infirmiera şefă a chirurgiei.

— Nu, n-a murit. Un intern se află la căpătâiul lui şi unul din oamenii dumneavoastră e pe coridor. Încă nu se poate prevedea nimic. Bun! tocmai acum a intrat în biroul meu o altă persoană din serviciul dumneavoastră!...

Depuse receptorul, resemnat, sună la Quai des Orfèvres.

— Lapointe a venit?

— A încercat să vă întâlnească în Avenue Junot. Vi-l dau la telefon.

Prin geamul cabinei Maigret vedea tabla tejghelei, pe patronul localului, fără haină, doi zidari cărora li se umpleau două pahare mari cu vin roşu.

— Dumneavoastră sunteți, şefule? Am găsit imediat institutul de înfrumusețare, e singurul din Avenue Matignon. E un salon de lux, unde operează un anume Marceilin despre care doamnele vorbesc cu un respect

plin de emoție… Marinette Augier n-a venit la lucru azi şi colegele ei sunt foarte mirate, pentru că se pare, e foarte punctuală şi serioasă… N-a făcut nimănui confidențe în legătură cu relațiile ei cu inspectorul… Are un frate căsătorit, care locuieşte la Vanves, dar nimeni nu-i cunoaşte adresa… Lucrează la asigurări şi Marinette îi telefona uneori la birou… Societatea se numeşte *La Fraternelle*… Am căutat în cartea de telefon… Sediul e în strada Le Peletier… N-am îndrăznit să mă duc să-l caut înainte de a vorbi cu dumneavoastră…

— Janvier este acolo?

— Îşi bate raportul la maşină.

— Întreabă-l dacă-i urgent. Vreau neapărat să te culci, ca să fii odihnit când am să am nevoie de tine…

La celălalt capăt al firului urmă un moment de tăcere. Apoi, din nou glasul resemnat al lui Lapointe:

— Spune că nu-i urgent…

— Atunci, informează-l. Să se ducă în strada Le Peletier şi să afle unde a putut să se refugieze Marinette…

În cafenea intrau mereu alți clienți, obişnuiții localului care erau serviți fără a fi întrebați ce voiau să ia. Oamenii îl recunoscuseră şi aruncau priviri pline de curiozitate spre cabina telefonică.

Trebui să caute numărul lui Lognon. Aşa cum se aşteptase, îi răspunse chiar doamna Maigret.

— Unde eşti? întrebă ea.

— Sst!… Nu-i spune că sunt în apropiere… Cum se simte?

Maigret îşi dădu seama de faptul că ea ezita.

— Presupun că e în pat şi că e mai bolnavă decât bărbat-su…

— Da.

— I-ai pregătit masa?

— După ce am făcut cumpărăturile în cartier.

— Aşadar, poate rămâne singură?

— Nu cu plăcere!

— Chiar dacă nu-i place, spune-i că am nevoie de tine şi vino cât mai repede la Manière...

— Luăm masa împreună?

Nu-i venea să-şi creadă urechilor. Dacă li se întâmpla uneori sâmbăta sau duminică seara, să ia masa la restaurant niciodată nu prânzeau în oraş, şi cu atât mai puțin în cursul unei anchete.

Comisarul se duse să-şi termine grogul la tejghea; glasurile în jurul lui, pierduseră tonul firesc. Acesta era prețul publicității pe care ziarele i-o făceau şi care îi îngreuna adesea activitatea.

Cineva spuse, fără a-l privi:

— E adevărat că Urâciosul a fost răpus de gangsteri?

Şi un altul, misterios:

— Dac-ar fi fost de fapt gangsteri.

Aşadar, în cartier circulau deja zvonuri despre legăturile dintre inspector şi Marinette. Maigret plăti şi urmărit de toate privirile ieşi din bistro, îndreptându-se către Manière.

Aceasta era o braserie, aşezată lângă o scară de piatră, pe care o frecventaseră celebritățile cartierului; se întâmpla încă să te trezeşti față în față cu actrițe, scriitori, pictori, cunoscuți. Pentru obişnuiții localului era încă prea devreme aşa încât cele mai multe mese erau libere; patru sau cinci clienți stăteau la bar, sprijiniți în coate.

Îşi scoase pardesiul şi pălăria ude leoarcă, şi se trânti, cu un geamăt de satisfacție, pe o banchetă, lângă fereastră.

Avu vreme să fumeze o pipă, cu privirea visătoare, înainte de a o zări pe doamna Maigret care, ținându-şi

umbrela ca pe un scut, traversa strada.

— Mi se pare nu ştiu cum, ciudat să ne întâlnim aici... Sunt cel puțin cincisprezece ani de când am fost aici pentru ultima oară, într-o seară după ce-am ieşit de la teatru... Îți aminteşti?...

— Da... Ce mănânci?

Îi oferi lista.

— Tu, ştiu de pe-acum c-ai să iei un țipar. Aş putea să-mi permit o mică nebunie, să comand un homar rece cu maioneză?

Aşteptară ca aperitivul şi vinul de Loara să fie pe masă. Nimeni nu stătea aproape de ei. Fereastra aburită contribuia la crearea unei atmosfere intime.

— Mă simt într-un fel, ca unul dintre colaboratorii tăi... Aşa te văd, alături de Lucas sau Janvier, când îmi telefonezi că nu vii la masă...

— Dacă nu sunt cumva în birou şi mă mulțumesc cu sandviciuri şi un pahar de bere... Povesteşte.

— N-aş vrea să fiu răutăcioasă...

— Fii sinceră.

— Mi-ai vorbit de multe ori despre ea şi bărbatul ei... Îl plângeai pe el şi nu lipsea mult să te cred nedrept...

— Şi acum?

— N-o mai deplâng în aceeaşi măsură, deşi fără îndoială nu e vina ei... Am găsit-o în pat, înconjurată de portăreasă şi de o vecină bătrână care are mania să-nvârtească toată ziua mătăniile... Chemaseră doctorul: văzând-o într-adevăr ai fi zis că e pe moarte...

— Vizita ta a surprins-o?

— Ştii ce mi-a spus când m-a văzut? „Oricum, bărbatul dumitale, n-are să-l mai poată persecuta... Or să-l chinuie remuşcările că nu l-a lăsat pe Charles să pătrundă la Quai des Orfèvres...” La început, m-am simțit stingherită... Din fericire a venit doctorul, un

bătrânel liniştit, cu privirea ironică... Portăreasa a coborât. Bătrâna a venit după mine în sufragerie, cu mătăniile în mână. Biata femeie! Uite ce e omul! Când te gândeşti la toate câte se petrec în jurul nostru, abia mai îndrăzneşti să ieşi în stradă... Am întrebat-o dacă doamna Lognon era bolnavă grav şi mi-a răspuns că abia se ținea pe picioare, că pesemne oasele îi erau bolnave...

Nu se puteau împiedica să-şi zâmbească, apreciind amândoi intimitatea acestui dejun, într-o atmosferă diferită de cea din bulevardul Richard-Lenoir. Doamna Maigret, îndeosebi era surescitată, ochii îi străluceau mai viu ca de obicei şi obrajii i se colorau pe măsură ce vorbea.

Când prânzeau sau cinau acasă, cel care vorbea era mai ales Maigret, căci ea nu avea nimic interesant de povestit. De data aceasta, conştiința faptului că îi era de folos o încânta.

— Te interesează ce-ți spun?

— Mult. Continuă.

— După consultație, doctorul mi-a făcut semn să-l urmez în vestibul şi am stat de vorbă, în şoaptă. Întâi m-a întrebat dacă de fapt, sunt soția comisarului Maigret şi părea mirat de faptul că m-a găsit acolo. I-am explicat... În sfârşit îți închipui ce i-am putut spune... „Înțeleg sentimentele dumneavoastră, a bombănit. Sunteți foarte generoasă... Dar dați-mi voie să vă previn... Fără să afirm că e sănătoasă tun, pot să vă asigur că nu e atinsă de nicio boală gravă... O îngrijesc de zece ani... Şi nu numai eu! Mereu face apel la câte unul dintre confrații mei, ținând cu orice preț să i se descopere o boală serioasă. Dar când îi propun să consulte un psihiatru sau un neurolog, se arată indignată şi-mi spune că nu e nebună şi că eu n-am

habar de meseria mea... Să fi fost decepționată în căsnicie? Oricum, e supărată pe bărbat-su că a rămas un simplu inspector de cartier. Aşa că se răzbună pe el, prefăcându-se bolnavă, obligându-l s-o îngrijească, să facă gospodărie, să ducă o viață îngrozitoare. Ați venit azi dimineață, bun! Dar dac-o să vă arătați prea binevoitoare, nu mai scăpați de ea...”

Am telefonat în fața ei la Bichat şi i-am putut repeta că soțul ei are toate şansele să scape... Am exagerat puțin... Oricum n-are importanță, nu pe soțul ei îl deplânge, ci pe ea însăşi...

La masă se aduse un țipar cu cartofi prăjiți, o jumătate de homar acoperit de maioneză. Maigret umplea paharele.

— Când ai telefonat şi i-am spus că va trebui s-o las singură o oră sau două; mi-a trântit, cu amărăciune: „Bineînțeles, bărbatul dumitale are nevoie de dumneata. Toți bărbații sunt la fel...” Apoi, sărind de la una la alta: „Când am să rămân văduvă, cu pensia mea n-am să pot nici măcar să rămân în apartamentul ăsta în care am trăit douăzeci şi cinci de ani”.

— N-a făcut nicio aluzie la existența unei alte femei în viața lui Lognon?

— Mi-a spus numai că poliția e o meserie respingătoare, în care ai de-a face cu tot felul de indivizi, până şi cu prostituate...

— Ai încercat să afli dacă în ultima vreme el s-a schimbat cumva?

— Mi-a răspuns: „De când am făcut dobitocia să mă mărit cu el, mă tot anunță că a pus mâna pe afacerea cea mare, care are să-l scoată în evidență şi-i va sili pe şefii lui să-i dea locul pe care-l merită... La început îl credeam şi mă bucuram şi eu... Până la urmă, afacerea cea mare rămânea nedezlegată, sau altul se lăuda cu

succesul lui”.

Doamna Maigret urmă cu obrajii aprinşi, cum i se întâmpla arareori:

— Trebuie să mărturisesc că după felul cum m-a privit spunând asta, era limpede că persoana care se lăuda cu succesele lui nu era altul decât tu... Pentru vremea din urmă, s-a plâns că era pus să facă serviciu de noapte mai des decât îi venea de fapt rândul... Chiar aşa e...

— El cerea să fie aşa.

— Nu s-a lăudat cu asta în fața ei... Acum patru sau cinci zile, a anunțat că în curând o să se întâmple ceva şi că de astă dată, de voie de nevoie, ziarele or să trebuiască să-i publice portretul pe prima pagină...

— N-a încercat să afle mai mult de la el?

— Nu l-a crezut şi bănuiesc că şi-a bătut joc de el. Stai! A spus totuşi ceva care m-a frapat. Lognon i-a spus: „Oamenii nu sunt totdeauna ceea ce par şi dacă s-ar putea vedea prin pereți, am avea multe surprize ciudate...”

Fură întrerupți de stăpânul localului care veni să le aducă filtrul. Când fură din nou singuri, doamna Maigret întrebă, puțin neliniştită:

— Ți-am fost de folos? Ceea ce ți-am spus o să-ți fie util?

Nu răspunse numaidecât, deoarece în timp ce-şi aprindea pipa, în mintea lui începuse să se contureze o idee, deocamdată vagă.

— Ai auzit ce te-am întrebat?

— Da. Ceea ce mi-ai spus va schimba cu certitudine, cursul anchetei.

Ea îl privea, încă neîncrezătoare, dar deja fermecată. Dejunul acesta la Manière avea să rămână una din cele mai frumoase amintiri din viața ei.

Capitolul III
IUBIRILE MARINETTEI

Ploaia mai slăbise şi nu mai împânzea ca dimineața geamurile cu păienjenişul acela de linii furibunde şi Maigret privind pe fereastră căuta să mai prelungească puțin acest prânz de un farmec deosebit.

Dacă Lognon i-ar fi putut vedea, ar fi avut un prilej în plus să-şi arate amărăciunea.

„În timp ce eu sufăr pe un pat de spital, alții se folosesc de acest prilej ca să-şi ofere un dejun de îndrăgostiți la Manière, şi vorbesc despre sărmana mea soție ca despre o zgripțuroaică sau o țicnită...”

Lui Maigret îi trecu o idee prin minte, nu neapărat originală sau profundă:

— E ciudat că susceptibilitatea oamenilor ne complică mai ades existența decât adevăratele lor defecte sau minciunile lor.

Afirmația era adevărată îndeosebi în profesiunea sa. Îşi amintea de anumite anchete care se prelungiseră cu mai multe zile, dacă nu chiar cu mai multe săptămâni, pentru că el nu îndrăznea să pună o întrebare mai brutală interlocutorului său, sau pentru că acesta prefera să nu abordeze anumite probleme.

— Te întorci la birou?

— Mă duc mai întâi în Avenue Junot. Tu ce faci?

— Nu crezi că dac-am s-o las singură, o să te acuze că o abandonezi, fără ajutor, în timp ce bărbatul ei e pe

moarte din cauza devotamentului său?

Într-adevăr, doamna Lognon căreia prenumele de Solange i se potrivea atât de puțin, era în stare să se plângă în fața reporterilor, care fără îndoială nu vor ezita să sune la uşa ei şi Dumnezeu ştie ce-ar mai putea să apară în ziare.

— Nu poți totuşi să-ți petreci zilele şi nopțile cu ea până la vindecarea lui. Încearcă aşadar să aranjezi ceva cu bătrâna cu mătăniile.

— Domnişoara Papin, aşa o cheamă.

— O să accepte desigur să rămână lângă ea pentru ceva bani. La nevoie, angajează o infirmieră...

Când ieşiră din restaurant, din cer nu mai cădeau decât picături izolate. Se despărțiră în piața Constantin-Pecqueur. Maigret sui încet pe Avenue Junot, iar după un timp îl zări pe inspectorul Chinquier ieşind dintr-o casă şi sunând la uşa casei vecine.

Şi aceasta era o muncă pe cât de delicată pe atât de dezamăgitoare. Deranja oamenii care stăteau liniştiți la ei acasă, îngrijind de micile lor treburi, şi pe care chiar şi numai cuvântul poliție îi nelinişte şi îi supăra.

— Vă pot întreba dacă noaptea trecută...

Ştiau deja toți că pe strada lor avusese loc o tentativă de asasinat. Nu se simțeau ei oare bănuiți? Şi nu e uneori neplăcut să mărturiseşti unui străin cum ți-ai petrecut noaptea trecută?

Cu toate acestea, lui Maigret i-ar fi plăcut să fie în locul lui Chinquier, pentru a cunoaşte mai bine strada, locuitorii ei, viața ei intimă, ceea ce l-ar fi ajutat să cunoască cadrul dramei, dacă nu s-o înțeleagă.

Din nefericire, aceasta era o muncă pe care un comisar divizionar nu-şi putea îngădui s-o îndeplinească el însuşi, iar lui i se reproşa oricum că era prea adeseori în mijlocul cercetărilor în loc să-şi dirijeze din birou

oamenii.

Un singur agent rămăsese de gardă în fața casei Marinettei. Pe trotuar, pata de sânge încă nu dispăruse cu totul. Câte un trecător se mai oprea pentru o clipă, dar grupurile ca şi ziariştii, dispăruseră.

— Nimic nou?

— Nimic, domnule comisar. Lucrurile s-au liniştit…

În loja portarului, soții Sauget stăteau la masă, portarul de noapte de la Palace fiind înfăşurat în aceeaşi oribilă haină de casă şi tot neras.

— Nu vă deranjați… Urc până la patru, dar aş vrea în trecere, să vă mai pun o întrebare, două… Presupun că domnişoara Augier n-are maşină?

— Îşi cumpărase, acum doi ani un scuter, dar în urma unei ciocniri l-a vândut.

— Unde obişnuia să-şi petreacă concediile?

— Anul trecut a plecat în Spania şi s-a întors aşa de bronzată că n-am recunoscut-o imediat…

— Singură?

— Cu o prietenă, după câte mi-a spus.

— Veneau de multe ori prietene la ea?

— Nu. În afară de logodnicul despre care v-am vorbit şi de inspectorul care o vizita în ultima vreme, ducea o viață mai curând singuratică…

— Şi duminicile?

— Pleca de multe ori sâmbătă seara, sâmbătă după-masă lucra şi se înapoia luni dimineața. Saloanele de coafură sunt închise luni dimineața…

— Asta înseamnă că nu pleca prea departe?

— Tot ce ştiu e că înota. Vorbea adesea despre orele pe care le petrecea în apă…

Maigret urcă cele patru etaje şi petrecu cel puțin un sfert de ceas, cercetând sertarele şi dulapurile, examinând rochiile, rufăria şi acele lucruri mărunte care

dezvăluie caracterul şi gusturile oamenilor.

Dacă nimic nu era preţios, totul fusese ales cu grijă. Găsi o scrisoare, trimisă din Grenoble care îi scăpase dimineaţa. Scrisul era al unui bărbat, tonul cald şi duios, şi comisarul nu înţelese decât la ultimele fraze că acela ce-o scrisese era tatăl Marinettei.

„Sora ta e din nou însărcinată şi bărbatu-su, inginerul e mai mândru de asta decât dacă ar fi construit cel mai mare baraj din lume… Cât despre maică-ta, ea se chinuie ziua întreagă în mijlocul a vreo patruzeci de ţânci, iar seara ne aduce în casă un miros grozav de pipi de copil…”

Fotografia unei nunţi, probabil a nunţii sorei ei, veche de câţiva ani. În jurul perechii stăteau părinţii, ţepeni şi stângaci ca întotdeauna în aceste fotografii, un bărbat tânăr şi soţia lui alături de un băieţel de trei ani şi în fine, o tânără cu privirea vie şi scânteietoare, care trebuie să fi fost Marinette.

Vârî fotografia în buzunar. Puţin după aceea, un taxi îl conduse la Quai, unde regăsi biroul pe care-l părăsise la orele unu dimineaţa, după ce se încăpăţânase ore de-a rândul să lămurească afacerea *hold-up*-ului.

Nu apucase să-şi scoată pardesiul, când Janvier bătu la uşă.

— L-am văzut pe fratele fetei, şefule. L-am găsit la biroul din strada Le Peletier, unde ocupă un post destul de însemnat.

Maigret îi arătă fotografia de nuntă.

— Ăsta e?

Janvier îl arătă fără şovăire pe tatăl băieţelului.

— Era la curent cu cele petrecute noaptea trecută?

— Nu. Ziarele abia sosiseră. La început mi-a spus că era fără îndoială vorba de o greşeală, că nu stătea în caracterul sorei sale să fugă sau să se ascundă: „E atât

de sinceră încât uneori îi reproşez acest lucru, care nu place oricui”...

— Nu ți s-a părut că-ți ascunde ceva?

Maigret se aşezase şi-şi ciocănea pipele, înainte de a alege una pe care o umplu încet.

— Nu. Îl găsesc un tip foarte bine. Mi-a dat fără şovăire toate informațiile despre familie. Tatăl e profesor de engleză la liceul din Grenoble iar mama conduce un cămin de copii. Mai au o soră la Grenoble, măritată cu un inginer care îi face în fiecare an câte un copil...

— Ştiu...

Maigret nu preciză că aflase toate astea din scrisoarea găsită în sertar.

— După bacalaureat, Marinette a hotărât să locuiască la Paris, unde a lucrat mai întâi ca stenodactilografă la un avocat. Viața de birou nu i-a plăcut şi a urmat un curs de cosmeticiană. Visul ei după spusele fratelui, este să deschidă într-o zi un institut de înfrumusețare.

— Şi logodnicul?

— A fost într-adevăr logodită. Băiatul, pe care-l cheamă Jean-Claude Ternel, este fiul unui industriaş parizian. Marinette i l-a prezentat fratelui ei. A fost vorba să-l ducă şi la Grenoble ca să-l arate părinților...

Este descurajator, într-o afacere criminală, să dai numai de oameni normali, căci eşti nevoit să te întrebi cum, şi de ce, au ajuns să fie amestecați într-o dramă.

— Fratele ştia că acest Jean-Claude îşi petrecea adesea noaptea la ea?

— N-a insistat asupra acestui lucru, da m-a lăsat să înțeleg că dacă, în calitatea lui de frate, nu o putea aproba era destul de înțelegător pentru a nu o condamna pe soră-sa...

— Într-un cuvânt, o familie model! bombăni Maigret.

— L-am găsit foarte simpatic…

Şi apartamentul din Avenue Junot, care reflecta desigur personalitatea Marinettei, era simpatic.

— Asta nu mă împiedică să doresc să pun cât mai curând mâna pe ea. Fratele ei a văzut-o în ultima vreme?

— Săptămâna asta nu, dar săptămâna trecută da. Când nu pleca la țară, îşi petrecea după-amiaza de duminică cu fratele şi cumnată-sa. Ei locuiesc la Vanves, la marginea parcului municipal, ceea ce după cum spune François Augier, e foarte practic pentru copii…

— Nu le-a spus nimic?

— Le-a spus numai că a cunoscut un tip formidabil şi că în curând are să le poată povesti o întâmplare extraordinară. Cumnată-sa a tachinat-o: „Un nou logodnic?"

Janvier părea stingherit de faptul că nu aducea decât veşti atât de banale.

— Ba s-a jurat că nu, că o singură experiență îi era de-ajuns…

— De ce a rupt legăturile cu Jean-Claude?

— Ba a sfârşit prin a înțelege că individul era un molâu, incapabil de vreun efort şi că, în fond nu era prea încântat că se legase de ea. Căzuse de două ori la bacalaureat. Pe urmă, tatăl lui l-a trimis în Anglia la un prieten, unde lucrurile n-au mers prea grozav. În cele din urmă, i s-a încredințat un post în birou, la Paris dar nu sunt mulțumiți de el…

— Vrei să vezi, te rog la ce oră a plecat vreun tren spre Grenoble, noaptea trecută sau azi dimineață?

Aceasta nu dădu niciun rezultat. Dacă ar fi luat primul tren, Marinette ar fi putut fi acum la părinții ei. Dar nici tatăl ei, pe care reuşiseră să-l găsească la liceu, nici mama nu o văzuseră.

Trebuiră din nou să dea explicații dificile, pentru a nu neliniști acești oameni de treabă.

— Nu, nu... Fără îndoială că nu i s-a întâmplat nimic... N-aveți nicio teamă, doamnă Augier... Întâmplarea face ca fiica dumneavoastră să fi fost martora unui asasinat, noaptea trecută. Nu! Nu la ea acasă... S-a întâmplat pur şi simplu în Avenue Junot... Pentru motive pe care deocamdată nu le cunosc, a preferat să dispară pentru un timp... Am presupus că s-a refugiat la dumneavoastră.

După ce depuse receptorul, comisarul se întoarse către Janvier.

— Uf! Ce-ai fi vrut să-i spun?... Lapointe a interogat azi dimineață fetele de la institutul de frumusețe şi niciuna nu ştie unde-şi petrecea Marinette duminicile... A plecat fără bagaje, fără haine de schimb, pe ploaie. Îşi dă seama că la un hotel, ar fi numaidecât descoperită. Sau se află la vreo prietenă în care are toată încrederea, sau s-a dus într-un loc care-i este familiar, un loc discret, un han din vreo suburbie, de pildă... E o pasionată a înotului... E puțin onorabil, dat fiind bugetul de care dispune, să-şi poată oferi în fiecare săptămână o călătorie la mare... Se găsesc în schimb o mie de locuri posibile, pe malul Senei, al Marnei sau la Oasei... Aşadar, du-te să-l vezi pe acest Jean-Claude şi încearcă să afli unde aveau obiceiul să se ducă...

În biroul de alături, Moers îşi aştepta rândul; adusese într-o cutiuță de carton, gloanțele şi cele trei cartuşe goale.

— Expertul e de aceeaşi părere, şefule. E într-adevăr vorba de calibrul 7,63 şi arma folosită e aproape sigur, un Mauser.

— Amprentele?

— Sunt curios ce părere o să aveți. În camera de zi se

găsesc peste tot amprentele inspectorului Lognon, până şi pe butoanele radio-ului...

— Dar pe cele ale televizorului?

— Nu, în bucătărie şi-a lăsat amprentele pe mânerul frigiderului şi pe o cutie de metal în care era cafea râşnită... De asemeni şi pe filtrul electric... De ce zâmbiți? Am spus vreo prostie?

— Nu. Continuă.

— Longon a folosit paharul şi ceaşca. Sticla de coniac poartă amprentele digitale ale inspectorului cât şi ale fetei...

— În dormitor?

— Nicio urmă a lui Lognon. Niciun păr de-al lui pe pernă. Numai un fir de păr al fetei. Nici vreo urmă de noroi, cu toate că după câte mi s-a spus, Lognon a ajuns în Avenue Junot pe o ploaie torențială...

Unde lucra Moers cu echipa lui, nu exista amănunt care să fie neglijat.

— Se pare c-a şezut timp destul de îndelungat pe fotoliul care se găseşte în fața uneia dintre uşile-ferestre. Presupun că atunci a dat drumul la radio. La un moment dat, a deschis această uşă pe a cărei clanță a lăsat o amprentă de toată frumusețea: pe balcon am găsit un muc de țigară de-a lui. Iar zâmbiți...

— Pentru că ceea ce spui confirmă ideea care mi-a venit adineauri, ascultând cele spuse de soția mea...

Oare, la prima vedere, toate amprentele nu duceau la concluzia că Urâciosul, pe care soția lui îl redusese la sclavie îşi oferise în sfârşit, o aventură amoroasă şi că în Avenue Junot el căuta o consolare pentru orele sumbre petrecute în apartamentul din piața Constantin-Pecqueur?

— Zâmbesc, dragul meu Moers, la ideea că desigur colegii lui îl cred pe neaşteptate, un Don Juan. Şi vezi tu,

aş putea să jur că între ei n-a fost nimic, şi aproape că-mi pare rău pentru el. Îşi petrecea serile în camera de zi, de cele mai multe ori în fața ferestrei, şi tânăra Marinette avea destulă încredere în el, pentru ca să se ducă la culcare cu toată prezența lui în casă... Altceva n-ai găsit?

— Puțin nisip în pantofii fetei, nişte pantofi cu tocuri joase pe care-i purta probabil la țară. Nisip de pe malul unui râu. Avem în laborator sute de eşantioane, dar ne-ar trebui nu ştiu câte ore şi mult noroc, ca să putem stabili proveniența nisipiului găsit...

— Ține-mă la curent... Mă mai aşteaptă cineva?

— Un inspector din arondismentul al XVIII-lea.

— Cu o mustață mică, brună?

— Da.

— Chinquier. Când treci, spune-i te rog să intre.

Ploaia începu să cadă din nou, o ploaie fină, ca o ceață, care estompa lumina. Pe cer, norii se mişcau aproape imperceptibil, transformându-se încetul cu încetul într-un fel de văl de un cenuşiu egal.

— Aşadar, Chinquier?

— Încă n-am isprăvit cu toată strada. Oamenii mei continuă să se informeze din casă în casă. Şi încă avem noroc că nu sunt decât cam cincizeci de numere de fiecare parte a străzii. Asta reprezintă totuşi vreo două sute de oameni de interogat.

— Ceea ce mă interesează, îndeosebi, sunt casele din fața imobilului unde stătea el.

— Dacă-mi permiteți, domnule comisar, am să ajung şi la asta într-o clipă, deoarece cred că am ghicit la ce v-ați gândit. Am început cu locatarii imobilului din care a ieşit sărmanul Lognon. La parter nu locuiesc decât soții Guèbre, nişte bătrâni plecați de o lună în Mexic, unde trăieşte o fiică a lor, căsătorită...

Scoase din buzunar un carnețel, acoperit pe mai multe pagini cu însemnări şi schițe. Era şi el unul dintre acei oameni cu care trebuia să te porți cu delicatețe, dacă nu voiai să-i jigneşti.

— Celelalte etaje au fiecare câte două apartamente. La primul stă văduva Faisant, vânzătoare într-un magazin de confecții şi un cuplu de tineri, soții Lanier, care s-au repezit la fereastră imediat după ce s-a tras. Au văzut maşina îndepărtându-se din păcate fără ca să poată distinge numărul...

Cu ochii pe jumătate închişi, Maigret ascultă vag, trăgând din când în când din pipă, minuțiosul raport al inspectorului.

Când acesta ajunse să vorbească despre un anume Maclet, care ocupa etajul al doilea al imobilului vecin, Maigret deveni dintr-o dată atent. După Chinquier, acesta era un bătrân pe jumătate paralitic, care se retrăsese pentru totdeauna şi care se mulțumea să arunce asupra lumii, de la înălțimea ferestrelor apartamentului său, o privire ironică.

— Reumatismul nu-i mai îngăduie să umble. Se târăşte, sprijinit în două bastoane prin apartamentul lui murdar în care refuză să primească vreo femeie care să-i facă curățenie. În fiecare dimineață, portăreasa îi lasă la uşă proviziile pe care i le cere printr-un bilet pus pe ştergătorul de la intrare. N-are radio, nu citeşte ziare. Portăreasa pretinde că e bogat, deşi trăieşte aproape în mizerie. Are o fiică măritată, care a încercat de mai multe ori să-l interneze...

— E nebun cu adevărat?

— O să vedeți. Am reuşit cu mare greutate să-l fac să-mi deschidă uşa, am fost nevoit să-l ameninț că vin cu un lăcătuş. Când s-a hotărât în sfârşit, m-a măsurat din cap până-n picioare şi a oftat: „Eşti cam tânăr

pentru meseria asta, nu?" I-am spus că am treizeci şi cinci de ani şi el a repetat de mai multe ori: „Un băiețandru!... Un băiețandru!... Ce poți să ştii la treizeci şi cinci de ani?... Ce eşti în stare să înțelegi?..."

— Ți-a dat vreo informație interesantă?

— Mi-a vorbit mai ales despre olandezul de peste drum... Este vorba de locatarul casei pe care am văzut-o azi dimineață din balcon, casa aceea cu etajul numai ferestre, care pare a fi atelierul unui artist... Imobilul acesta a fost construit acum cincisprezece ani de un anume Norris Jonker, azi în vârstă de şaizeci şi patru de ani şi a cărui soție, superbă, pare-se este mult mai tânără decât el...

O dată mai mult, Maigret regretă că nu putuse efectua el însuşi această cercetare. I-ar fi plăcut să stea de vorbă cu acest bătrân mizantrop, reumatic, care se izolase de lume în plin Paris, în plin Montmartre, şi care-şi omora timpul pândindu-i pe vecinii de peste drum.

— A devenit dintr-o dată vorbăreț şi cum are mania de a sări de la o idee la alta şi de a strecura în ceea ce spune şi unele comentarii, mi-e teamă că nu repet tot ce mi-a spus... L-am văzut, după aceea, pe olandez şi cred că e mai bine să vă vorbesc despre el chiar acum... E un bărbat agreabil, elegant, cult, care aparține unei familii foarte cunoscute şi foarte bogate din Olanda... Tatăl lui conducea, la Amsterdam, banca Jonker, Haag şi Comp... Pe el însă nu l-au interesat niciodată finanțele şi a petrecut mulți ani cutreierând lumea... Când a descoperit că nu se simțea fericit decât la Paris, şi-a construit acest hotel particular din Avenue Junot, în timp ce fratele lui, Hans a preluat, după moartea tatălui lor, conducerea băncii... Întrucât îl priveşte pe el, Norris Jonker se mulțumeşte să încaseze dividendele şi să le

transforme în tablouri…

— În tablouri? repetă Maigret.

— Se pare că e proprietarul uneia dintre cele mai frumoase colecții din Paris…

— Un moment!… Ai sunat la uşă… Cine ți-a deschis?

— Un valet foarte blond, cu fața foarte trandafirie, foarte tânăr…

— Ai anunțat că eşti de la poliție?

— Da. Nu părea surprins şi m-a introdus într-un hol unde mi-a oferit un scaun… Nu mă pricep în pictură. Dar am descifrat semnăturile unor oameni despre care totuşi am auzit vorbindu-se: Gauguin, Cézanne, Renoir… Multe femei goale..

— Ai aşteptat mult?

— Vreo zece minute… Uşa cu două batante dintre hol şi salon era deschisă şi am văzut trecând o tânără cu păr negru, care mai era îmbrăcată în halat, la trei după masă. Poate că mă înşel, dar am avut impresia că a venit să mă cerceteze… După câteva minute valetul m-a condus prin salon, într-un birou plin de cărți de sus până jos… M-a întâmpinat domnul Jonker, îmbrăcat într-un pantalon de flanelă, o cămaşă de mătase cu guler răsfrânt şi o haină de velur negru… Are părul alb de tot şi tenul aproape tot atât de trandafiriu ca şi valetul. Pe birou erau pregătite o sticlă şi nişte pahare. „Luați loc… Vă ascult…” mi-a spus, fără urmă de accent.

Era limpede că inspectorul Chinquier fusese impresionat atât de luxul casei şi de tablouri, cât şi de distincția olandezului.

— Mărturisesc că nu ştiam cu ce să încep… L-am întrebat dacă a auzit împuşcăturile şi mi-a răspuns că nu, că dormitorul lui răspundea în cealaltă parte a casei, opusă străzii Junot, şi că zidurile groase nu lăsau să pătrundă niciun zgomot de-afară. „Am oroare de

zgomot...” mi-a declarat, înainte de a-mi oferi un pahar cu nu ştiu ce lichior, ceva foarte tare cu un uşor gust de portocală... „Sunteţi totuşi desigur la curent cu cele întâmplate noaptea trecută în faţa casei dumneavoastră?” „Carl mi-a vorbit despre asta când mi-a adus micul dejun, azi dimineaţă pe la zece. Carl e cameristul meu, fiul unuia dintre fermierii noştri. Mi-a spus că Avenue Junot era în mare agitaţie pentru că un poliţist a fost atacat de nişte gangsteri.”

— Cum ţi s-a părut? întrebă Maigret, scuturându-şi pipa.

— Calm, zâmbitor, de-o politeţe surprinzătoare pentru cineva care a fost deranjat pe neaşteptate. „Dacă vreţi să-l interogaţi pe Carl, vi-l pun la dispoziţie, dar şi camera lui de dormit dă spre grădină şi mi-a spus că nici el n-a auzit nimic.” „Sunteţi căsătorit, domnule Jonker?” „Se-nţelege. Soţia mea a fost neplăcut impresionată când a aflat ce s-a întâmplat la numai câţiva metri de casa noastră.”

Ajuns la acest moment al povestirii Chinquier se arătă oarecum încurcat.

— Nu ştiu dacă am făcut bine, domnule comisar. Mi-ar fi plăcut să-i pun încă o seamă de întrebări. N-am îndrăznit s-o fac spunându-mi că la urma urmei, era mai urgent să vă informez pe dumneavoastră...

— Să ne întoarcem deci la bătrânul infirm.

— Exact. Tocmai din cauza lui aş fi vrut să vorbesc olandezului despre anumite lucruri. Una din primele fraze ale lui Maclet, a fost de fapt, aceasta: „Ce-aţi face, domnule inspector, dacă aţi avea de soţie pe una dintre cele mai frumoase femei din Paris?... Aha!... Nu răspundeţi... Şi sunteţi departe de a avea şaizeci şi patru sau şaizeci şi cinci de ani... Bun! Să punem problema altfel... Ce face un bărbat de vârsta asta când are la

dispoziție în orice moment, o creatură pur şi simplu magnifică? Ei bine! Domnul de peste drum trebuie să aibă idei ciudate despre asta... Eu dorm puțin... Ştirile politice nu mă interesează, nici catastrofele despre care vorbesc ziarele sau radioul... Mă distrez gândind... Înțelegeți?... Mă uit pe fereastră şi gândesc... Puțini oameni ştiu cât de distractiv e să gândeşti. De pildă, la olandezul ăsta şi la nevastă-sa... Ies destul de rar, o dată sau de două ori pe săptămână, ea în rochie de seară, el în smoching, se înapoiază arareori după ora unu, ceea ce înseamnă că se mulțumesc să cineze la vreun prieten sau să se ducă la teatru. Însă nu primesc niciodată, nici la prânz, nici la cină... De-altfel, nu prânzesc niciodată înainte de orele trei după masă... Vedeți dar... Fiecare se distrează cum poate... Eu observ... ghicesc... leg una de alta ideile care-mi vin... Şi când, de două sau trei ori pe săptămână, vezi că o fată frumoasă sună la uşă, pe la opt seara şi nu pleacă decât noaptea târziu, dacă nu chiar în zori...”

[Hotărât lucru, Maigret regreta din suflet că nu-l ascultase el însuşi pe acest bătrân original.]

„Şi asta încă nu e totul, domnule de la poliție... Mărturisiți că bârfelile mele încep să vă intereseze... Mai ales dac-am să vă spun că nu s-a întâmplat să vină de două ori aceeaşi fată. Vin de cele mai multe ori cu taxiul... câteodată şi pe jos... De la fereastra mea, le văd privind numerele caselor, ceea ce are de asemenea o semnificație, nu credeți?... Înseamnă că cineva le-a dat întâlnire la o anumită adresă. În sfârşit, nici eu n-am fost întotdeauna un animal bătrân care se retrage în bârlogul lui şi mă pricep destul de bine la femei... Observați felinarul, care se află la cinci metri de casă... În meseria dumneavoastră, recunoaşteți de la prima privire femeile pentru care dragostea e o meserie, nu?...

Şi le recunoaşteţi şi pe acelea care trăiesc dacă se poate spune, la limită, dansatoare de cabaret, figurante de teatru sau cinema, care nu dispreţuiesc o aventură avantajoasă…”

Maigret se sculă brusc.

— Ia spune, Chinquier, ai înţeles?

— Să înţeleg ce?

— Cum a început povestea lui Lognon. El trecea adesea noaptea, pe Avenue Junot şi îi cunoştea aproape pe toţi locatarii… Dacă de mai multe ori, a văzut şi el femeile care sunau la uşa olandezului…

— M-am gândit, şi eu la asta. Dar nicio lege nu interzice vreunui bărbat, chiar ajuns la o anumită vârstă, să-i placă variaţia.

Într-adevăr, acesta nu era un motiv suficient pentru ca Urâciosul să caute şi să găsească modalitatea de a observa fără a fi văzut, hotelul particular.

— Ar putea exista o explicaţie.

— Care?

— Să fi aşteptat ieşirea uneia dintre aceste vizitatoare. Se poate să fi dat chiar peste vreo prostituată de care s-a mai ocupat înainte…

— Înţeleg… Totuşi, oricine e liber să…

— Depinde de ce se petrecea în casă sau de ce-a văzut acolo femeia… Ce ţi-a mai povestit simpaticul dumitale bătrân?

Maigret se arăta din ce în ce mai interesat de ciudatul bătrân de la fereastră.

— I-am pus toate întrebările care mi-au trecut prin minte. Am însemnat răspunsurile.

Chinquier făcu din nou apel la carneţelul lui negru.

„Întrebare: Femeile acestea nu veneau cumva pentru servitor?”

„Răspuns: În primul rând, cameristul e îndrăgostit de

fata de la lăptăria din josul străzii, o fetişcană care izbucneşte în râs la fiecare cuvânt... Ea vine să-l aştepte de mai multe ori pe săptămână, seara... Stă ascunsă, la vreo zece metri de casă, v-aş putea arăta locul exact, iar el nu întârzie niciodată...”

„Întrebare: Pe la ce oră?”

„Răspuns: Cam la ora zece... Cred că el serveşte masa, şi stăpânii cinează târziu... Se plimbă un timp braț la braț, se opresc din când în când să se sărute şi, înainte de a se despărți, rămân un timp lipiți unul de altul în adâncitura pe care o vedeți la dreapta...”

„Întrebare: El n-o conduce?”

„Râspuns: Nu. Ea coboară strada singură, fericită, țopăind... Uneori, parcă-i gata să înceapă să danseze... Şi apoi, mai este un motiv pentru care este cu neputință ca femeile despre care vă vorbesc să vină pentru valet... De mai multe ori, au sunat la uşă în absența lui...”

„Întrebare: Şi cine le-a deschis?”

„Răspuns: Tocmai asta e... Încă o ciudățenie destul de amuzantă... Uneori deschide olandezul, alteori nevastă-sa...”

„Întrebare: Au maşină?”

„Răspuns: Da, o maşină mare, americană.”

„Întrebare: Şi şofer?”

„Răspuns: Carl e acela care-şi pune uniforma de şofer şi conduce maşina.”

„Întrebare: Mai sunt şi alți servitori în casă?”

„Răspuns: O bucătăreasă şi două cameriste... Cameristele se schimbă mereu...”

„Întrebare: Primesc multe vizite, afară de femeile de care-ați vorbit?”

„Răspuns: Câțiva... Cel care vine cel mai des, în cursul după-amiezii, este un bărbat de vreo patruzeci de ani, un tip american, care conduce el însuşi o maşină de

sport, galbenă...”

„Întrebare: Rămâne mult la ei?”

„Răspuns: O oră, două...”

„Întrebare: Nu vine niciodată seara, sau noaptea?”

„Răspuns: Acum vreo lună s-a întâmplat să vină de două ori seara, pe la zece, în tovărăşia unei tinere. El numai ce-a intrat şi a ieşit, lăsând-o pe femeie în casă.”

„Întrebare: Era aceeaşi femeie, de ambele dăți?”

„Răspuns: Nu.”

Maigret îşi închipuia surâsul sardonic şi aproape voluptuos al bătrânului, în timp ce dezvăluia aceste mici mistere.

„Răspuns: Mai vine un bărbat chel, deşi tânăr care soseşte cu taxiul, la căderea nopții, şi care pleacă apoi cu nişte pachete.”

„Întrebare: Ce fel de pachete?”

„Răspuns: Parc-ar fi tablouri. Dar s-ar putea tot atât de bine să fie altceva. Asta-i cam tot ce ştiu, domnule inspector. Sunt ani de zile de când n-am mai vorbit atât şi nădăjduiesc să nu trebuiască s-o mai fac prea curând... Vă previn că e inutil să mă convocați la poliție sau în cabinetul vreunui judecător... Cu atât mai puțin puteți conta pe mine, să vin să depun mărturie la Curtea cu Juri, dacă cumva afacerea ajunge până acolo... Am stat la taifas... eu v-am expus ideile mele... Acum dispuneți de ele, şi refuz să mă deranjez indiferent sub ce pretext...”

O clipă mai târziu, Chinquier avea să dovedească că inspectorii de cartier sunt oameni care-şi cunosc meseria.

— Ieşind mai târziu din casa olandezului, m-am întrebat dacă omul de peste drum nu-şi bătuse cumva joc de mine. Mi-am spus că, dac-aş putea controla vreuna din afirmațiile lui, lucrul ar pleda în favoarea

celorlalte. Atunci, m-am dus la lăptărie. Am aşteptat afară, până când fata a rămas singură în prăvălie. Arată chiar aşa cum mi-a fost descrisă, o fată abia venită de la țară şi care se minunează încă de faptul că e la Paris. Am intrat şi am întrebat-o: „Cunoşti pe un oarecare Carl?” A roşit, s-a întors neliniştită spre uşa deschisă, şoptind: „Cine sunteți? Ce vă pasă dacă-l cunosc?” „E vorba de o simplă informație. Sunt de la poliție.” „Şi ce-a făcut?” „Nimic. E doar o verificare. Sunteți logodiți?” „Poate c-o să ne luăm într-o zi, dar încă nu m-a cerut.” „Îl întâlneşti mai multe seri pe săptămână?” „Când pot şi eu...” „Îl aştepți la câțiva metri depărtare de casa din Avenue Junot?” „Cine v-a spus?” Şi cum o femeie voluminoasă îşi făcu apariția din odaia din fundul prăvăliei, ea avu prezența de spirit să spună cu o voce tare: „Nu, domnule nu mai avem brânză gorgonzola, dar avem rocfort... au cam acelaşi gust...”

Maigret zâmbi.

— Şi ai cumpărat rocfort?

— Am spus că neveste-mii nu-i place decât gorgonzola... Asta-i tot, domnule comisar... Nu ştiu ce informații o să-mi aducă astă seară colegii mei... Despre sărmanul Lognon sunt ceva veşti?

— S-a telefonat adineauri la spital. Medicii încă nu pot să se pronunțe şi el încă nu şi-a revenit în simțiri. Există temeri că cel de-al doilea glonte să-i fi atins vârful plămânului drept, dar în starea lui de acum nu i se poate face o radiografie...

— Mă întreb ce-a putut descoperi pentru ca să ajungă să se tragă în el... Veți fi tot atât de surprins ca mine când îl veți vedea pe olandez... Nu-mi închipui că un om ca el...

— Aş vrea să mai faci un lucru, Chinquier... Când oamenii dumitale se vor înapoia, şi mai ales cei ce fac

serviciul de noapte, să se ocupe de femei… Unele mi-ai spus că vin pe jos la olandez, s-ar putea să fie femei din cartier. Să se cerceteze cu de-amănuntul localurile de noapte… Nu cred, după descrierea făcută de invalidul dumitale, că trebuie căutate pe stradă… Înțelegi ce vreau să spun? S-ar putea ca până la urmă să dați de una care a fost în Avenue Junot…

Fără îndoială, ar fi fost încă şi mai interesant s-o regăsească pe Marinette Augier. Oare Moers şi oamenii din laborator, cu eşantioanele lor de nisip, îi vor putea dezvălui vreun indiciu?

Capitolul IV
ÎN VIZITĂ LA OLANDEZ

— Alo! Ambasada Țărilor de Jos la telefon...

Vocea tânără şi pură, cu un uşor accent te făcea să te gândeşti la peisajele cu mori de vânt de pe cutiile de cacao.

— Aş dori să vorbesc cu primul secretar, domnişoară.

— Din partea cui?

— Comisarul Maigret, de la Poliția Judiciară.

— O clipă. Să văd dacă domnul Goudekamp e în biroul domniei-sale.

După câtva timp, vocea se auzi din nou.

— Domnul Goudekamp e în conferință, dar am să vă dau legătura cu al doilea secretar, domnul de Vries... Nu părăsiți telefonul...

O voce bărbătească de astă dată, bineînțeles mai puțin pură şi cu un accent mai pronunțat.

— Aici Hubert de Vries, al doilea secretar al ambasadei Țărilor de Jos.

— Comisarul principal Maigret, şeful brigăzii criminale...

— Vă ascult...

La celălalt capăt al firului, domnul de Vries stătea probabil țeapăn şi bănuitor, fără îndoială tânăr, de vreme ce nu era decât secretar secund, blond poate, puțin prea bine îmbrăcat, în genul celor din Nord.

— Aş dori să capăt câteva informații asupra unui

cetățean de-al dumneavoastră care locuieşte de multă vreme la Paris şi al cărui nume vă este desigur cunoscut...

— Unde vă aflați acum, domnule Maigret?

— În biroul meu din Quai des Orfèvres.

— Vă rog să nu-mi luați în nume de rău dacă am să vă chem eu peste o clipă.

Cinci minute se scurseră înainte ca să se audă soneria telefonului.

— Vă rog să mă iertați, domnule Maigret, dar suntem chemați la telefon de tot soiul de indivizi şi unii dintre ei îşi atribuie titluri pe care nu le au în realitate. Voiați să-mi vorbiți despre un cetățean olandez care trăieşte la Paris?

— Despre domnul Norris Jonker...

De ce oare i se păru lui Maigret că interlocutorul său invizibil devine dintr-o dată bănuitor?

— Da...

— Îl cunoaşteți?

— Există mulți Jonker în Olanda, aproape tot atât de mulți câți Durand la dumneavoastră. Nici Norris nu e un prenume rar.

— Se pare că acest Norris e rudă cu bancherii din Amsterdam.

— Banca Jonker, Hagg şi Comp este una din cele mai vechi bănci din țară. Bătrânul Kees Jonker a murit acum vreo cincisprezece ani şi, dacă nu mă înşel, fiul lui Hans se află acum la conducerea băncii.

— Şi Norris Jonker?

— Nu-l cunosc personal.

— Dar cel puțin ştiți de existența lui?

— Bineînțeles. Cred că face parte din clubul de golf din Saint-Cloud, unde se poate să-l fi întâlnit fără să ştiu...

— E căsătorit?

— Cu o englezoaică, după cum mi s-a spus. Aş putea să vă întreb şi eu domnule Maigret, de ce vă interesaţi de domnul Jonker?

— De fapt nu mă interesez chiar de el...

— Aţi stat de vorbă cu el?

— Încă nu.

— Nu credeţi că ar fi mai simplu să obţineţi aceste informaţii chiar de la el! Cred că sunt în măsură să vă dau adresa.

— O cunosc...

— Norris Jonker nu prea frecventează ambasada... Aparţine unei familii nu numai respectabile, ci chiar excelente, şi am toate motivele să cred că el însuşi este un bărbat respectabil. E cunoscut mai ales pentru colecţia lui de tablouri.

— Nu deţineţi informaţii nici asupra soţiei lui?

— Mi-ar fi mai uşor să vă răspund dacă aş cunoaşte motivul pentru care puneţi aceste întrebări. Doamna Jonker după câte-am auzit, este originară din sudul Franţei, şi a fost căsătorită cu un englez Herbert Muir, din Manchester, fabricant de rulmenţi pe bile.

— N-au copii?

— După câte ştiu, nu.

Maigret înţelese că nu va afla nimic mai mult de la el şi formă alt număr de telefon, acela al unui comisar care se ocupa de licitaţii şi cu care avusese legături de mai multe ori, adesea chemat ca expert în pictură la diverse procese.

— Domnul Manessi? Aici Maigret...

— O clipă, să închid uşa... Bun! Vă ascult... Ce, vă ocupaţi de tablouri acum?

— Tocmai că nu mă pricep deloc. Nu cumva cunoaşteţi un olandez pe nume Norris Jonker?

— Cel care locuieşte în Avenue Junot? Nu numai că-l cunosc, dar mi s-a întâmplat să fac şi expertiza unor tablouri pentru el. E posesorul uneia dintre cele mai frumoase colecții de tablouri aparținând celei de-a doua jumătăți a secolului al XlX-lea şi începutului secolului XX...

— Asta înseamnă că e foarte bogat?

— Tatăl lui era bancher şi amator de pictură el însuşi. Norris Jonker a crescut în mijlocul picturilor lui Van Gogh, Pissaro, Manet, şi Renoir. Nimic surprinzător că nu l-a interesat banca. A moştenit o bună parte din colecție, şi dividendele pe care i le aduce banca condusă de fratele lui îi dau posibilitatea s-o şi mărească...

— Ați avut direct de-a face cu el?

— Da. Dar dumneavoastră?

— Încă nu.

— Pare mai degrabă un gentleman englez decât un olandez. Dacă nu mă înşel, după terminarea studiilor la Oxford, a trăit mult timp în Anglia şi mi s-a spus că la sfârşitul ultimului război a ajuns colonel în armata britanică.

— Dar soția lui?

— O ființă superbă, care a fost căsătorită foarte tânără, cu un englez din Manchester...

— Rulmenți pe bile, ştiu...

— Mă întreb de ce vă interesați de Jonker. Sper că n-a fost victima unui furt de tablouri!

— Nu.

Era rândul comisarului să dea răspunsuri evazive.

— Sunt oameni de lume?

— După câte ştiu, nu prea.

— Jonker are legături cu alți amatori de pictură?

— Urmăreşte vânzările, bineînțeles ştie când o pânză de valoare se va afla la Drouot, la Galliére, la Sotheby

sau la New York...

— Călătoreşte?

— Mă întrebaţi prea multe. A călătorit mult, dar nu ştiu dacă o mai face şi acum. Nu e neapărat nevoie să te deplasezi ca să cumperi un tablou scos la licitaţie. Dimpotrivă, marii cumpărători folosesc cel mai adesea oameni care-i reprezintă...

— Într-un cuvânt, e un om în care poţi avea încredere?

— Cu ochii închişi.

— Mulţumesc.

Cele aflate nu simplificau de loc situaţia; Maigret se ridică fără plăcere şi se duse să-şi ia pardesiul şi pălăria din dulap.

Cu cât oamenii sunt mai cunoscuţi, mai importanţi, mai respectabili, cu atât e mai greu să te duci şi să suni la uşa lor pentru a le pune întrebări, şi nu arareori se întâmplă ca ei să se plângă celor de sus, ceea ce pentru poliţist înseamnă de obicei neplăceri serioase.

Se gândi să ia unul dintre inspectorii săi, apoi se hotărî să se ducă singur în Avenue Junot, astfel încât vizita să aibă un caracter mai puţin oficial.

După jumătate de oră, un taxi îl lăsă în faţa hotelului particular; dădu cartea sa de vizită lui Carl, valetul în haină albă, fu condus în hol, aşa cum se întâmplase şi cu inspectorul Chinquier, dar poate mulţumită gradului său, nu aşteptă zece minute, ci numai cinci.

— Binevoiţi să mă urmaţi...

Carl îl conduse prin salonul unde nu avu norocul s-o întâlnească pe frumoasa doamnă Jonker, şi îi deschise uşa biroului. Olandezul nu-şi schimbase hainele şi, s-ar fi zis nici locul. Şezând în faţa unui birou *empire* examina nişte gravuri, cu ajutorul unei lupe enorme, care avea un focar luminos.

Se ridică numaidecât şi Maigret avu prilejul să constate că descrierea care i se făcuse era exactă. Cu pantalonul său de flanel gri, cămaşa de mătase, fină, haina de catifea neagră, era imaginea însăşi a gentlemanului englez în intimitate. Părea să aibă şi sângele rece al acestuia. Nici surprins, nici emoționat, el spuse:

— Domnul Maigret!

Indică oaspetelui un fotoliu de piele neagră aşezat în fața biroului şi-şi reluă locul.

— Mă simt foarte flatat, vă rog să mă credeți, să întâlnesc un om atât de celebru ca dumneavoastră...

Vorbea rar, ca şi când după atâția ani, mai gândea încă în olandeză şi trebuia să traducă fiecare cuvânt.

— Sunt de asemenea oarecum surprins să primesc, pentru a doua oară, vizita poliției...

Aştepta, privindu-şi mâinile grase şi îngrijite. Fără a fi gras, el era ceea ce se numea odinioară un om cu prestanță şi prin 1900 ar fi putut sluji drept model unui desenator al revistei *Vie Parisienne.*

Fața-i era puțin puhavă, iar ochii albaştri priveau îndărătul ochelarilor fără ramă vizibilă, ținuți de nişte brațe fine de aur.

Maigret începu, nu fără oarecare jenă:

— Într-adevăr, inspectorul Chinquier m-a informat de vizita făcută. Dar el e inspector de cartier şi nu aparține direct de serviciile noastre...

— Trebuie să înțeleg prin aceasta că doriți să verificați raportul făcut de el?

— Nu tocmai. Dar s-ar putea să nu fi pus toate întrebările care trebuiau puse.

Olandezul, care se juca cu lupa, îl privi pe Maigret drept în ochi şi în privirea lui luminoasă se putea citi multă malițiozitate şi o oarecare naivitate.

— Ascultați-mă, domnule Maigret. Am şaizeci şi patru de ani şi am trăit în multe țări. Sunt ani de zile de când mă aflu în Franța şi mă simt atât de bine aici încât mi-am construit şi casa în țara asta. Cazierul meu judiciar e virgin, cum se spune la dumneavoastră, şi n-am călcat în viața mea într-un tribunal sau într-un post de poliție. Se pare că noaptea trecută au fost trase focuri de revolver în fața casei mele. Aşa cum am declarat şi inspectorului, nici eu nici soția mea n-am auzit nimic, întrucât camerele noastre se află în cealaltă parte a casei. Ce-ați crede, spuneți-mi; dacă ați fi în locul meu şi eu în locul dumneavoastră?

— Aş socoti aceste vizite destul de neplăcute, căci niciodată nu e o plăcere să-ți intre în casă oameni pe care nu-i cunoşti...

— Nu, nu! Nu mă plâng de faptul că mă aflu în fața dumneavoastră, dimpotrivă, întrucât în felul acesta am prilejul să cunosc o persoană despre care am auzit vorbindu-se atât de mult. Mă refer, înțelegeți, la un alt punct de vedere. Inspectorul dumneavoastră mi-a pus unele întrebări mai mult sau mai puțin indiscrete, în definitiv, nu a exagerat ținând seama de profesia sa. Nu ştiu care vor fi întrebările dumneavoastră, dar mă surprinde faptul că un funcționar de rangul dumneavoastră s-a deranjat personal...

— Dacă v-aş răspunde că o fac din respect...

— Aş fi flatat, ezitând totuşi să vă cred. Şi poate c-ar fi mai înțelept din partea mea să mă informez de legalitatea prezenței dumneavoastră aci.

— Nu mă voi opune, domnule Jonker şi sunteți liber să telefonați avocatului dumneavoastră. Țin să adaug că am venit fără niciun mandat şi că sunteți liber să mă dați afară din casă. Dar nu este mai puțin evident că această lipsă de dorință de colaborare din partea

dumneavoastră ar putea fi luată drept ostilitate, dacă nu chiar drept dorință de a ascunde ceva...

În fotoliul său olandezul zâmbi, întinzând mâna spre o cutie cu țigări.

— Fumați, presupun?

— Numai pipa.

— Nu vă jenați.

Îşi alese el însuşi un trabuc, îi tăie capătul cu ajutorul unui instrument de aur şi îl aprinse încet, cu un gest aproape ritual.

— Încă o întrebare continuă el, după ce trase din trabucul din care se ridica fumul de un frumos cenuşiu albăstrui. Trebuie să înțeleg că sunt singurul locatar din Avenue Junot care se bucură de cinstea vizitei dumneavoastră, sau acordați atâta însemnătate acestei afaceri încât vă duceți personal din casă în casă să interogați oamenii?

Maigret începu şi el să-şi aleagă cuvintele.

— Nu sunteți cel dintâi om din această stradă căruia îi pun întrebări. Inspectorii mei se duc aşa cum spuneți, din casă în casă, dar întrucât vă priveşte, am crezut de datoria mea să mă deranjez.

Celălalt păru a mulțumi cu o mişcare a capului, dar nu crezu nimic din cele spuse de Maigret.

— Voi încerca deci să vă răspund, în măsura în care nu este vorba de o imixtiune în viața mea particulară.

Maigret deschise gura să vorbească, când se auzi soneria telefonului.

— Îmi permiteți?

Jonker ridică receptorul, răspunzând în englezeşte în fraze scurte, cu sprâncenele încruntate. Engleza şcolărească a comisarului nu era prea faimoasă şi nu-i folosise prea mult la Londra şi cu atât mai puțin în timpul celor două călătorii făcute în Statele Unite unde

totuşi, interlocutorii săi se arătaseră plini de dorința de a-l pricepe.

Înțelese totuşi că olandezul spunea că nu e liber şi că interlocutorului său invizibil el îi ripostase: „De la aceeaşi firmă, da… Am să te rechem îndată…”

Oare aceasta nu însemna că era ocupat cu cineva care avea aceeaşi profesiune ca şi inspectorul primit adineauri?

— Mă iertați… sunt la dispoziția dumneavoastră…

Luă o atitudine destinsă, uşor răsturnat pe spate, sprijinit de brațele fotoliului, privind din când în când scrumul alb al trabucului, care creştea încetul cu încetul.

— M-ați întrebat, domnule Jonker, ce aş face dacă aş fi în locul dumneavoastră. Mă simt ispitit să vă rog şi eu la rândul meu să vă puneți în locul meu. Atunci când în vreun cartier se comite o crimă, se găsesc întotdeauna vecini care să-şi amintească de câte-o ciudățenie care nu le atrăsese înainte atenția şi căreia nu-i acordaseră nicio însemnătate.

— Mi se pare că dumneavoastră numiți acestea bârfeli, nu?

— Dacă doriți. Fapt e că datoria noastră este să le verificăm deoarece, dacă multe dintre ele sunt fanteziste, se întâmplă ca unele să ne ducă pe o pistă serioasă.

— Să ascultăm deci aceste bârfeli.

Dar comisarul n-avea de gând să meargă direct la țintă. Încă nu-şi putea da seama dacă interlocutorul lui era un om cinstit, malițios, sau dacă dimpotrivă, era vorba de un individ foarte tare, care stătea la pândă, luându-şi acest aer candid.

— Sunteți căsătorit, domnule Jonker?

— Vă miră?

— Nu. Mi s-a spus că doamna Jonker e o femeie foarte frumoasă.

— Vă întreb din nou: vă miră? Se înțelege, sunt un bărbat ajuns la o anumită vârstă, mulți ar spune: bătrân, adăugând poate că sunt destul de bine conservat. Soția mea n-are decât treizeci şi patru de ani, adică exact cu treizeci de ani mai puțin decât mine. Dar credeți că suntem un caz unic, la Paris sau oriunde în altă parte? Situația aceasta surprinde într-atât?

— Doamna Jonker e de origine franceză?

— Observ că v-ați informat. Da, s-a născut la Nisa, dar eu am cunoscut-o la Londra.

— A mai fost căsătorită o dată.

Jonker se arătă oarecum nemulțumit, dar se putea să fie nemulțumirea unui gentleman şocat de faptul că cineva încerca să pătrundă în viața sa particulară, şi mai cu seamă că i se vorbea despre soția lui.

— Înainte de a fi doamna Jonker, s-a numit doamna Muir, spuse el rece.

Apoi, după ce îşi privi un timp țigara, adăugă:

— Şi, întrucât ați ținut să abordați subiectul acesta, luați la cunoştință că nu mi-a devenit soție pentru banii mei, deoarece când ne-am căsătorit era deja ceea ce se numeşte o femeie bogată.

— Ieşiți destul de puțin pentru o persoană de condiția dumneavoastră, domnule Jonker.

— Şi mi-o reproşați? Închipuiți-vă că mi-am petrecut o mare parte din viață cu petrecerile, fie că mă aflam aici la Londra, în Statele Unite, în India, în Australia sau mai ştiu eu unde. Când veți ajunge la vârsta mea…

— Nu mai am prea mult până atunci…

— Când veți ajunge la vârsta mea spun, veți prefera probabil apartamentul dumneavoastră seratelor mondene, cluburilor şi localurilor de noapte…

— Vă înțeleg cu atât mai mult cu cât cred că sunteți foarte îndrăgostit de doamna Jonker…

De astă dată, fostul colonel din armata britanică deveni bățos şi nu răspunse decât printr-o mişcare a capului scurtă, care făcu să cadă cenuşa trabucului său.

Clipa dificilă, pe care Maigret o amânase cât mai mult, se apropia, şi comisarul îşi mai acordă un scurt răgaz, aprinzându-şi din nou pipa care se stinsese.

— Ați folosit cuvântul bârfeli şi sunt gata să cred, dacă dumneavoastră o afirmați, că unele informații pe care le deținem aparțin acestei categorii.

Mâna olandezului nu tremurase oare o clipă? Oricum, el întinse brațul spre butelia de cristal şi-şi umplu un pahar.

— Doriți un curaçao?

— Mulțumesc.

— Sau preferați un whisky?

Fără să aştepte răspunsul, apăsă pe un buton. Carl apăru aproape numaidecât.

— Adu un scotch, te rog… Sifon sau apă?

— Sifon…

Urmă o pauză, în care niciunul din ei nu vorbi. Maigret aruncă o privire asupra bibliotecii care acoperea de sus până jos pereții. Ba cuprindea mai ales cărți de artă, privind nu numai pictura, ci şi arhitectura, sculptura din timpurile cele mai vechi; se aflau acolo de asemenea legate, cataloagele marilor vânzări de artă, de vreo patruzeci de ani încoace.

— Mulțumesc, Carl… I-ai comunicat doamnei că sunt ocupat?

Din politețe, el i se adresase servitorului în limba franceză.

— E tot sus?

— Da, domnule...

— Şi acum, domnule Maigret, beau în sănătatea dumneavoastră şi aştept bârfelile anunțate...

— Nu ştiu cum se întâmplă în Olanda, dar la Paris, mai ales în Montmartre, numeroase persoane îndeosebi oameni bătrâni, îşi petrec o bună parte din vreme în fața ferestrei... Astfel ni s-a raportat că adeseori, de două sau de trei ori pe săptămână, femei tinere sună seara la uşa dumneavoastră şi sunt introduse în casă...

Urechile olandezului se roşiră dintr-o dată şi fără să răspundă, el trase cu sete din țigară.

— Aş fi putut crede că e vorba de prietenele doamnei Jonker, dacă aceste femei n-ar aparține unui anumit mediu, ceea ce face ca o asemenea presupunere să constituie o insultă...

Arareori i se întâmplase să-şi aleagă cuvintele, frazele, cu atâta grijă. După cum i se întâmplase arareori să se simtă atât de stingherit.

— Contestați că primiți aceste vizite?

— Faptul că v-ați deranjat până aci, domnule Maigret, dovedeşte că sunteți sigur de informațiile pe care le dețineți. Mărturisiți! Mărturisiți că dacă aş avea inspirația nefericită de a vă contrazice, m-ați pune în fața unuia sau mai multor martori...

— Nu mi-ați răspuns.

— Şi ce altceva vi s-a mai povestit despre aceste tinere?

— Am pus o întrebare şi îmi răspundeți cu o alta.

— Sunt la mine acasă, nu? Dacă m-aş afla în biroul dumneavoastră, poziția fiecăruia dintre noi ar fi alta...

Comisarul găsi mai înțelept să cedeze.

— Să spunem aşadar că aceste persoane aparțin categoriei de femei cărora li se spune uşoare. Ele nu fac decât să intre şi să iasă, dar îşi petrec în această casă o

parte din noapte, dacă nu chiar noaptea întreagă...

— Întocmai.

Nu-şi întoarse privirea, dimpotrivă, dar albastrul ochilor săi deveni tulbure, cenuşiu.

Pentru ca să-şi dea curaj, să poată continua, Maigret şi-l imagină pe Lognon pe patul său de spital, se gândi la străinul care folosind una dintre armele cele mai ucigătoare, țintise mişeleşte în pântecul inspectorului.

Jonker nu-l ajuta, impasibil ca un jucător de pocker.

— Dacă cumva greşesc, vă rog să mă întrerupeți. M-am gândit în primul moment că aceste fete veneau la valetul dumneavoastră; apoi am aflat că acesta avea o prietenă şi că se întâmplă adesea ca el să fie cu ea, în afara casei, în timpul vizitelor la care m-am referit. Aş putea să vă întreb unde e camera valetului?

— La etajul al doilea, lângă atelier.

— Tot acolo sunt şi odăile cameristelor şi bucătăresei?

— Nu, aceste trei femei locuiesc într-o anexă a casei aflată în grădină.

— Vi s-a întâmplat de multe ori să deschideți singur uşa oaspeților, seara... Şi vă rog să mă iertați, dar sunt nevoit să adaug că după informațiile noastre, doamna Jonker însăşi i-a introdus adesea în casă...

— Suntem bine supravegheați, va să zică! Mai bine chiar decât ar face-o bătrânele din satele noastre olandeze. Vreți să-mi spuneți acum ce legătură faceți între aceste vizite, imaginare sau reale, şi focurile de revolver trase în stradă? Deoarece refuz să cred că cel vizat sunt eu însumi şi că pentru un motiv pe care nu-l bănuiesc, se încearcă a se demonstra că sunt un indezirabil.

— Nu este vorba de aşa ceva şi fac tot posibilul să vă vorbesc deschis. Modul în care s-a desfăşurat drama din

noaptea trecută, arma folosită şi câteva amănunte pe care nu vi le pot dezvălui, mă fac să cred că asasinul era un profesionist.

— Şi credeți că am legături cu acest fel de oameni?

— Voi face o presupunere absolut gratuită. Dumneavoastră treceți drept un om foarte bogat, domnule Jonker. În casa aceasta se află mai multe opere de artă decât în multe muzee din provincie, iar valoarea lor este fără îndoială inestimabilă... Imobilul este prevăzut cu vreun sistem de securitate?

— Nu. Adevărații profesionişti îşi bat joc de cele mai perfecționate sisteme de securitate, lucrul a fost dovedit nu demult în propria dumneavoastră țară. Eu prefer o asigurare serioasă...

— N-ați fost niciodată obiectul unei tentative de furt?

— După câte ştiu, nu.

— Aveți încredere în servitorii dumneavoastră?

— De Carl şi de bucătăreasă, pe care i-am angajat de mai bine de douăzeci de ani, sunt absolut sigur. Pe cameriste le cunosc mai puțin, dar soția mea nu le-a angajat fără a fi obținut referințe serioase. Dar încă nu m-ați lămurit asupra legăturii pe care o faceți între ceea ce ați numit vizitatoarele mele şi...

— Ajung şi acolo...

Maigret o scosese destul de bine la capăt până acum, şi se răsplăti cu o înghițitură de whisky.

— Presupuneți că o bandă de hoți de tablouri, cum există atâtea în lumea întreagă, a pus la cale o lovitură la locuința dumneavoastră... Presupuneți că un inspector din cartier a aflat ceva despre asta, prea puțin încă pentru a putea acționa direct. Presupuneți apoi, că noaptea trecută, ca şi nopțile precedente, acest inspector a stat la pândă în fața acestei case, urmărind să-i prindă în flagrant delict pe jefuitori...

— Ar fi fost cam imprudent din partea lui, nu găsiți?

— În profesiunea noastră, domnule Jonker, suntem adesea siliți să fim imprudenți...

— Iertați-mă...

— Aceste bande care se specializează în opere de artă, deşi se asociază la nevoie cu câte un ucigaş, sunt în general formate din oameni inteligenți, culți, care nu acționează fără a se informa... De vreme ce sunteți sigur de servitorii dumneavoastră, nu-mi rămâne să cred decât că una dintre aceste domnişoare...

Jonker credea oare în acest raționament al comisarului sau simțea că i se întinde o cursă? Era cu neputință de ştiut.

— Femeile care lucrează în localurile de noapte sunt mai mult sau mai puțin legate de lumea interlopă...

— Şi ați venit cumva să-mi cereți o listă cu numele, adresele şi numerele de telefon ale femeilor care au fost aici?

Ironia lui devenea acidă.

— N-ar fi poate fără folos, dar ceea ce aş vrea să ştiu este mai ales pentru ce veneau în casa dumneavoastră.

Se simțea aproape la capătul puterilor. Jonker, nemişcat cu trabucul stins între degete, continua să-l privească drept în față, fără să clipească.

— Bine! făcu în cele din urmă, ridicându-se.

Şi după ce aruncă ceea ce rămăsese din trabuc într-o scrumieră albastră, făcu câțiva paşi prin birou.

— V-am anunțat, la începutul acestei convorbiri, că voi răspunde tuturor întrebărilor puse, cu condiția ca ele să nu se refere la viața mea particulară. Ați manevrat cu multă iscusință şi vă felicit pentru asta, pentru a aduce pe tapet această viață particulară, legând-o de evenimentele din noaptea trecută.

Se opri în fața lui Maigret care se ridicase şi el între

timp.

— Bănuiesc că e multă vreme de când lucrați în poliție.

— Douăzeci şi opt de ani.

— Bănuiesc de asemeni că anchetele dumneavoastră nu s-au desfăşurat numai în lumea interlopă. Este pentru prima oară când întâlniți un bărbat de vârsta şi situația mea, cedând unor anumite instincte, şi considerați acest fapt condamnabil? Parisul nu trece drept un oraş puritan, domnule Maigret. În propria mea țară aş fi arătat cu degetul, şi poate că familia mea m-ar renega. Mulți dintre străinii care trăiesc aici sau pe Coasta de Azur n-au ales Franța decât pentru libertatea de care te poți bucura în acest domeniu…

— Aş putea şti dacă doamna Jonker…

— Doamna Jonker nu e o puritană şi cunoaşte viața. Nu ignoră faptul că unii bărbați de vârsta mea au nevoie de variație pentru a-i stimula… M-ați silit să vorbesc despre lucruri foarte intime şi nădăjduiesc că acum sunteți satisfăcut…

După felul semnificativ în care privea uşa, părea să considere încheiată această întrevedere.

Totuşi Maigret reluă pe un ton blând, încet:

— Ați vorbit adineauri de nume, adrese şi numere de telefon…

— Nădăjduiesc că nu mi le cereți cu-adevărat? Chiar dacă nu duc o viață exemplară, persoanele acestea n-au de dat socoteală poliției pentru asta şi ar fi indecent din partea mea să le pun în situații neplăcute…

— Mi-ați declarat că ieşiți puțin şi că nu frecventați localurile de noapte. Atunci cum faceți cunoştință cu vizitatoarele dumneavoastră?

O nouă tăcere. O nouă ezitare.

— Nu ştiți cum se procedează? oftă el în cele din

urmă.

— Există într-adevăr intermediari şi intermediare, dar activitatea acestora este pedepsită de lege.

— Şi legea îi pedepseşte şi pe clienții lor?

— S-ar putea, dacă e cazul, să fie acuzați de complicitate, dar de obicei…

— De obicei, clienții sunt lăsați în pace, nu? În acest caz, domnule Maigret, cred că nu mai am nimic să vă spun…

— Mie însă îmi rămâne să vă adresez o rugăminte.

— Este cu adevărat o rugăminte? Cuvântul acesta nu ascunde oare un altul?

Cei doi ajunseseră aproape la lupta deschisă.

— Îmi pare rău, dar dacă refuzați, voi fi poate silit să recurg la mijloacele legale…

— Şi despre ce este vorba, mă rog?

— Aş dori să vizitez această casă.

— Cuvântul francez nu este oare „percheziție”?

— Uitați că până acum, am pornit de la ipoteza că dumneavoastră sunteți o victimă potențială…

— Şi doriți să mă protejați?

— Poate.

— Atunci, veniți…

Acum nu se mai arăta dispus să ofere țigări sau băuturi. Jonker se transformase dintr-o dată în mare burghez, dacă nu chiar în mare senior.

— Ați văzut camera aceasta, în care-mi petrec o foarte mare parte din zi. Trebuie să deschid şi sertarele?

— Nu.

— Vă anunț că în cel din dreapta se află un pistol automat, un Lüger, pe care l-am adus din război. Îl arătă, adăugând: E încărcat… Mai am unul, un Browning, pe care-l țin în dormitorul meu, încărcat şi acela. Am să vi-l arăt îndată… Acesta-i salonul… N-ați

venit aici să admirați tablourile, totuşi vă recomand să aruncați o privire acestui Gauguin care e considerat a fi unul dintre cele mai frumoase tablouri ale acestui pictor şi pe care-l voi lăsa moştenire muzeului din Amsterdam. Pe aci... Vă pricepeți la covoare?... Să lăsăm asta... Iată-ne ajunşi în sufragerie. Tabloul din stânga căminului este ultimul pe care l-a pictat Cézanne... Uşa aceasta dă spre o mică încăpere pe care am dorit-o foarte intimă, foarte feminină, şi care e salonul soției mele... Oficiul... Şi Carl care curăță argintăria... Argintărie engleză din secolul al XVII-lea, al cărei unic defect este acela de a fi greu de mânuit... Bucătăria e la subsol... bucătăreasa de asemenea... Doriți să coborâți?

Intenționat sau nu, siguranța cu care vorbea suna ca o insultă.

— Să urcăm deci... Scara provine de la un vechi castel din împrejurimile Utrechtului... La stânga, apartamentul meu...

Deschidea uşile, ca un agent imobiliar care arată o vilă unui eventual amator.

— Încă un birou, vedeți, ca şi la parter... Îmi plac cărțile şi îmi sunt foarte utile... Clasoarele acestea din stânga conțin istoria câtorva mii de tablouri, cu lista proprietarilor lor succesivi şi prețurile la care au fost vândute de fiecare dată... Dormitorul meu... În noptieră, revolverul despre care v-am vorbit... Un vulgar 6,35 care n-ar folosi la nimic în cazul unei agresiuni...

Pretutindeni, chiar pe pereții scării tablourile erau atârnate unul lângă altul. Cele mai frumoase nu se aflau în salon, ci în dormitorul olandezului, o încăpere foarte sobră, cu mobilă englezească şi fotolii de piele, comode.

— Baia mea... Să trecem acum în partea cealaltă, dar mai întâi îngăduiți-mi să văd dacă soția mea nu e în apartamentul ei...

Bătu la uşă, întredeschise uşa, făcu câţiva paşi.

— Mă puteţi urma... Budoarul soţiei mele, pentru care am găsit aceşti doi Fragonard... Fotoliile au aparţinut doamnei de Pompadour. Dacă v-aţi afla aci în calitate de iubitor de artă, domnule Maigret, şi nu ca poliţist, mi-ar fi plăcut să mă opresc cu dumneavoastră în faţa fiecărei piese... Dormitorul...

Totul era îmbrăcat în satin de culoarea fragilor.

— Baia...

Comisarul nu intră înăuntru, dar văzu cada care era mai curând un bazin de marmură în care se cobora pe mai multe trepte.

— Să urcăm mai departe... Aveţi dreptul să vedeţi totul, nu-i aşa?

Din nou deschise o uşă.

— Odaia lui Carl... Şi mai încolo, baia lui... Observaţi că are televizor... Preferă imaginile în alb şi negru tablourilor marilor maeştri...

Bătu la uşa din faţa sa, o uşă grea bogat sculptată, care provenea probabil şi ea de la vreun castel.

— Îmi permiţi, draga mea?... Îi arăt casa domnului Maigret, care este şeful brigăzii criminale... Aceasta e funcţia dumneavoastră nu-i aşa, domnule comisar?...

Inima lui Maigret zvâcni violent. În mijlocul atelierului cu ferestre multe, în picioare în faţa şevaletului, se afla o siluetă albă care-i aminti cuvântul lui Lognon:

— Fantoma...

Ceea ce purta doamna Jonker nu era o bluză obişnuită de pictor. S-ar fi zis mai curând că e roba unui călugăr dominican, iar materialul din care era făcută avea grosimea şi moliciunea unui halat de baie.

În plus, soţia olandezului purta în jurul capului un turban alb, din acelaşi material.

În mâna stângă ţinea o paletă, o pensulă în dreapta,

iar ochii ei negri se fixară curioşi, asupra comisarului.

— Am auzit adesea vorbindu-se despre dumneavoastră, domnule Maigret, şi sunt fericită să vă cunosc. Iertați-mă că nu vă strâng mâna...

Lăsând jos pensula, ea îşi şterse mâna pe halatul alb pe care rămaseră nişte pete prelungi, verzi.

— Sper că nu sunteți cunoscător în ale picturii... Dacă sunteți, vă implor să nu vă uitați la ceea ce fac eu...

Era surprinzător, după ce ai trecut prin fața atâtor capodopere atârnate pe pereții acestei case, să te trezeşti deodată în fața unei pânze pe care nu se vedeau decât nişte pete informe.

Capitolul V
CAMERA CU DESENE

În clipa aceasta se petrecu un lucru pe care Maigret cu greu l-ar fi putut defini, o schimbare de ton, sau mai degrabă un fel de decalaj care pe neaşteptate acorda o mai adâncă semnificație gesturilor, cuvintelor, atitudinilor. Se datora oare aceasta prezenței acestei femei tinere, învăluită în costumul ei ciudat, sau atmosferei încăperii?

Într-un şemineu imens din piatră albă, ardeau câțiva butuci, troznind, iar flăcările se înălțau într-un joc fantastic.

Comisarul înțelegea acum de ce perdelele atelierului care se vedeau de la ferestrele Marinettei Augier erau aproape întotdeauna trase. Atelierul acesta avea ferestre nu numai spre Avenue Junot ci şi în partea opusă, ceea ce dădea posibilitatea să se folosească lumina dorită.

Perdelele erau făcute dintr-o pânză neagră, groasă, decolorată şi intrată de atâta spălat, astfel încât nu mai acopereau tot geamul.

De o parte, se puteau vedea acoperişurile caselor, până la Saint-Ouen; de cealaltă având în prim plan Moulin-de-la-Galette cu aripile sale, aproape întreg Parisul, cu bulevardele sale, perspectiva mai largă a Champs-Elysées-ului, meandrele Senei şi cupola aurită a Domului Invalizilor.

Dar nu panorama aceasta îl fascină pe Maigret, ale

cărui simțuri treze parcă stăteau la pândă. E greu, atunci când te găseşti pe neaşteptate într-un mediu necunoscut, să-l percepi în totalitatea sa, şi totuşi aceasta i se întâmpla lui acum.

Era frapat în acelaşi timp de tot ce vedea, de cei doi pereți goi, de un alb crud, de pildă de flăcările jucăuşe din căminul aşezat în mijlocul unuia dintre aceşti pereți.

În clipa în care intraseră cei doi bărbați, doamna Joncher picta. În mod logic, pereții aceştia n-ar fi trebuit să fie acoperiți de tablouri? Şi, ca în orice atelier, n-ar fi trebuit să fie aşezate undeva, unul lângă altul, celelalte lucrări ale sale? Or, podeaua lustruită era tot atât de goală ca şi pereții.

Lângă şevalet, pe o măsuță se afla o cutie plină cu tuburi de vopsele.

Puțin mai departe, pe o altă masă, o masă din lemn alb, singurul obiect vulgar întâlnit până acum în întreaga casă, se aflau îngrămădite, căni, cutii de tablă, sticle şi cârpe.

În completarea mobilierului, două vechi dulapuri, un scaun şi un fotoliu a cărui catifea de un castaniu închis începuse să se decoloreze.

Era deocamdată doar o presimțire a ceea ce era nefiresc aici, dar Maigret era în alertă, iar fraza pronunțată de olandez nu făcu decât să-i trezească şi mai mult bănuielile. El spusese, adresându-se soției sale:

— Comisarul nu se află aici pentru a-mi admira tablourile ci, oricât ar părea de ciudat pentru a diserta despre gelozie. Pare surprins de faptul că nu toate femeile sunt geloase...

Aceasta ar fi putut trece drept o constatare banală, cu o urmă de ironie. Pentru Maigret însă, afirmația avea semnificația unui avertisment adresat de Jonker soției

sale şi ar fi jurat că aceasta confirmase, printr-o clipire că recepționase mesajul.

— Soția dumneavoastră e geloasă, domnule Maigret?

— Vă mărturisesc doamnă, că încă nu mi-a dat prilejul să-mi pun această întrebare.

— Presupun că totuşi în biroul dumneavoastră se perindă multe femei?

Se înşela oare? Avu impresia că se lansase un nou semnal, un semnal care de astă dată, îi era adresat lui.

Începu să caute în memorie, întrebându-se dacă nu cumva o văzuse vreodată, în Quai des Orfèvres pe femeia care se afla în fața lui. Privirile li se întâlniră. Pe chipul ei frumos, rămăsese întipărit acel zâmbet vag şi amabil al amfitrioanei care primeşte oaspeți. Dar nu citea el altceva în aceşti ochi negri, foarte mari, cu genele care clipeau mereu?

— Vă rog, şopti el, nu vă părăsiți lucrul din pricina mea...

Căci ea pusese paleta pe măsuță, îşi scosese eşarfa albă care-i acoperea capul ca un turban şi dintr-o mişcare a capului, îşi aranja buclele părului ei negru.

— Sunteți de origine franceză, cred?

— Norris v-a spus asta?

Întrebarea era firească, banală. Greşea el oare găsindu-i o semnificație ascunsă?

— Am ştiut acest lucru înainte de a veni aci.

— Aşadar ați luat informații despre noi?

Jonker era ceva mai puțin în largul lui decât în biroul său sau decât atunci când, cu o ironie dispreţuitoare, îl conducea în goană, asemeni unui ghid de muzeu, prin diferitele încăperi ale casei.

— Eşti obosită, draga mea? Vrei să te duci să te odihneşti?

Un nou semnal? Un ordin?

Ea îşi scoase burnusul alb care o învăluia, apărând într-o rochie neagră, strânsă pe trup. Dintr-o dată păru mai înaltă, dezvăluindu-şi formele pline, ajunse la o ispititoare maturitate.

— E multă vreme de când pictaţi, doamnă?

În loc să răspundă direct, ea explică:

— E greu să trăieşti într-o casă plină de tablouri, cu un soţ care n-are altă pasiune decât tablourile fără să fii ispitit să mânuieşti pensula. Sunt incapabilă să mă măsor cu maeştrii pe care-i am în faţa ochilor de dimineaţa până seara, aşa încât a trebuit să mă mulţumesc cu pictura abstracţionistă. Dar să nu mă întrebaţi ce reprezintă mâzgăleala mea...

Anii petrecuţi în Anglia şi la Paris nu şterseseră cu totul accentul ei sudic şi Maigret era din ce în ce mai atent la cea mai uşoară nuanţă.

— Sunteţi născută la Nisa?

— Şi asta v-a dezvăluit?

Fu rândul lui, cu ochii în ochii femeii, să-i lanseze un mesaj.

— Îmi place mult biserica Sainte-Réparate...

Ea nu roşi, dar înregistră imperceptibil, lovitura.

— Văd că oraşul vă e cunoscut...

Cu un singur cuvânt el evocase vechiul oraş, cartierul cel mai sărac, cu străzile înguste unde soarele pătrunde arareori şi unde, de la un capăt la altul al anului, între case atârnă rufele puse la uscat.

Era aproape sigur acum, că ea se născuse într-una din aceste străzi, într-una din acele case dărăpănate în care locuiesc în promiscuitate câte cincisprezece, douăzeci de familii.

I se părea chiar că ea recunoştea acest lucru prin atitudinea adoptată şi că în prezenţa soţului căruia aceste subtilităţi îi scăpau, ei îşi transmiseseră un semn

masonic.

Maigret era desigur comisar divizionar şi şeful brigăzii criminale a Poliției Judiciare, dar el era un om din popor.

La rândul său, doamna Jonker putea să trăiască în mijlocul tablourilor demne de muzeul Luvru, să se îmbrace la cei mai mari croitori, să fi petrecut seri strălucite la Manchester şi Londra, împodobită cu diamante, rubine şi smaralde; ea fusese totuşi crescută la umbra bisericii Sainte-Réparate şi Maigret n-ar fi fost surprins să afle că odinioară, vânduse flori pe terasele din piața Masséna.

Acum, fiecare dintre ei îşi juca rolul ca şi când îndărătul cuvintelor pronunțate, îşi spuneau altele, care nu-l priveau pe fiul bancherului olandez.

— Acest atelier splendid a fost construit de soțul dumneavoastră, chiar pentru dumneavoastră?

— Oh! nu... Când a clădit casa asta nu mă cunoştea încă... Avea o prietenă la care ținea foarte mult, care era pictoriță adevărată şi care mai expune şi acum în diverse galerii... Mă întreb de ce nu s-a căsătorit cu ea... Fără îndoială că nu mai era destul de tânără... Ce spui, Norris?

— Nu-mi mai amintesc...

— Vedeți cât e de binecrescut şi de delicat!

— V-am întrebat adineauri dacă pictați de mult timp.

— Nu ştiu exact... Câteva luni...

— Vă petreceți o parte din zi în acest atelier?

— Un adevărat interogatoriu, glumi ea. Se cunoaşte, după întrebările puse că nu sunteți nici femeie, nici amfitrioană... Dacă m-ați întreba, de pildă, ce ai făcut ieri la o anumită oră, mi-ar fi fără îndoială greu să vă răspund... Sunt leneşă... Şi cred că pentru leneşi zilele trec mai repede decât pentru ceilalți, deşi cei mai mulți oameni afirmă contrariul. Mă scol târziu... umblu de

colo, colo... Stau de vorbă cu camerista... Bucătăreasa vine să-mi ceară intrucțiuni... Ora dejunului vine înainte ca eu să-mi dau seama că am început să trăiesc.

— Vorbeşti mult, draga mea...

Şi Maigret:

— Ceea ce nu ştiam până acum, este că se poate picta noaptea...

De data aceasta, nu încăpea îndoială că soții Jonker schimbaseră o privire neliniştită. Olandezul fu primul care răspunse:

— Poate că impresioniştii îndrăgostiți de jocurile de lumină nu făceau asta, dar cunosc pictori moderni care consideră că lumina artificială înalță culorile cu câteva tonuri...

— De aceea pictați seara, doamnă?

— Pictez când am poftă.

— Şi pofta vă vine după cină, şi vă reține în fața şevaletului până la orele două dimineața...

Ea se silea să zâmbească.

— Hotărât lucru, nu vi se poate ascunde nimic...

El arătă perdeaua neagră, care acoperea firida care dădea spre Avenue Junot.

— Perdeaua asta vedeți, nu mai acoperă perfect fereastra. Am observat că în fiecare stradă există cel puțin o persoană care suferă de insomnie. Îi vorbeam tocmai adineauri soțului dumneavoastră despre asta. Cei mai mulți citesc sau ascultă muzică, ceilalți privesc pe fereastră...

Jonker lăsase conducerea operațiunii soției sale, ca şi când nici n-ar mai fost de față. Îngrijorat, el voia să dea impresia că nu acordă vreo însemnătate discuției şi de câteva ori, se duse să privească panorama Parisului.

Cerul era din ce în ce mai limpede, de un cenuşiu din ce în ce mai luminos, îndeosebi spre vest, unde se putea

bănui soarele gata să apună.

— Tablourile le păstrați în aceste dulapuri?

— Nu... Doriți să vă convingeți?... Şi sunt supărată de indiscreția dumneavoastră... În fond, nu vă faceți decât meseria...

Deschise unul dintre dulapuri în care se aflau rulouri de hârtie de desen, provizii de tuburi cu culori, sticle, cutii din acelea care se găseau pe masă, toate într-o mare dezordine.

În al doilea dulap nu era nimic altceva decât nişte pânze albe, purtând eticheta unui negustor din strada Lepic.

— Sunteți decepționat? Nădăjduiați să găsiți un schelet? Făcea aluzie la proverbul englez care spune că fiecare familie îşi are cadavrul său în dulap.

— Trebuie mult timp până să ajungi schelet, răspunse el încruntat. Deocamdată Lognon mai zace pe un pat de spital...

— Cine-i omul despre care vorbiți şi care are un nume atât de caraghios?

— Un inspector...

— Cel care a fost atacat în noaptea asta?

— Sunteți sigură doamnă, că vă aflați în camera dumneavoastră în momentul când au fost trase cele trei gloanțe?

— Cred domnule Maigret, că de astă dată mergeți prea departe...

— În cazul acesta, răspundeți dumneavoastră la întrebare. Doamna Norris îşi consacră o mare parte din timp picturii, îndeosebi multe seri care se prelungesc adesea până noaptea târziu... Or, iată că o găsesc într-un atelier aproape gol.

— Există vreo lege în Franța, care să-i oblige pe oameni să-şi mobilizeze atelierele?

— Oricum, era de aşteptat să găsim aci un număr oarecare de pânze, terminate sau nu... Ce faceți cu lucrările dumneavoastră, doamnă?

Semnul pe care i-l făcu soțului ei nu însemna oare că îi lăsa lui sarcina de a răspunde?

— Mirella n-are pretenția că e pictoriță...

Pentru prima oară auzea numele femeii. Odinioară i se spunea probabil Mireille.

— De cele mai multe ori îşi distruge lucrările de îndată ce le-a terminat...

— O clipă, domnule Norris. Iertați-mă că vă plictisesc atât... Mi s-a întâmplat să frecventez unii pictori... Ce fac, dacă îşi distrug o lucrare?

— O taie în bucăți, o ard sau o aruncă la gunoi...

— Dar înainte de asta?

— Nu înțeleg.

— Asta mă surprinde din partea unui amator de talia dumneavoastră. Vreți să spuneți că ei distrug şi rama odată cu pictura?... În acest dulap se află trei rame, toate noi...

— Uneori soția mea dăruieşte prietenilor pânzele de care e mai puțin nemulțumită...

— Pe acelea vine să le ridice seara, cineva?

— Seara sau în timpul zilei...

— Dacă e vorba de lucrările soției dumneavoastră, atunci acestea sunt mai numeroase decât m-a lăsat să cred la început...

— Mai sunt şi altele...

— Mai aveți nevoie de mine? întrebă doamna Jonker. Nu vreți să coborâm şi să luați o ceaşcă de ceai?

— Încă nu, doamnă. Soțul dumneavoastră a binevoit să mă conducă prin apartament, dar încă nu mi-a arătat ce se ascunde îndărătul acestei uşi...

O uşă masivă din stejar negru, în fundul atelierului.

— Cine ştie? Poate că vom găsi în sfârşit câteva din operele dumneavoastră?...

Atmosfera deveni încărcată. Vocile erau mai aspre, mai tăioase.

— Mă tem că nu, domnule Maigret.

— De ce sunteți atât de sigură?

— Pentru că sunt luni, dacă nu chiar ani, de când uşa aceasta n-a mai fost deschisă... Aceasta era odinioară camera persoanei despre care v-a vorbit soția mea, să spunem camera în care i se întâmpla să se odihnească între două şedințe de lucru...

— Şi o păstrați ca pe un sanctuar? După atâția ani?

Ataca dinadins, pentru a-l scoate din sărite pe adversar. Socotea că sosise momentul să folosească din plin situația avantajoasă în care se găsea. În mod excepțional, de astă dată scena nu avea drept cadru biroul său din Quai des Orfèvres, ci atelierul unui artist din care se vedea întreaga panoramă a Parisului.

Olandezul strângea pumnii, totuşi reuşise să-şi păstreze stăpânirea de sine.

— Sunt sigur domnule Maigret, că dacă m-aş năpusti pe neaşteptate în casa dumneavoastră, dacă aş cotrobăi prin toate colțurile şi aş pune tot felul de întrebări soției dumneavoastră, multe amănunte ale vieții dumneavoastră particulare mi s-ar părea bizare, dacă nu chiar inexplicabile. Vedeți, fiecare dintre noi are mentalitatea sa, felul său de a se comporta, care rămân de neînțeles pentru ceilalți... Casa aceasta e destul de mare... Eu nu mă ocup, practic, decât de tablourile mele... Viața noastră mondenă este foarte limitată iar soția mea, după cum v-a spus, se amuză incidental cu pictura... Ce poate fi surprinzător în faptul că nu acordă nicio importanță soartei pânzelor ei, fie că ele sunt arse, aruncate sau oferite prietenilor?

— Căror prieteni?

— Sunt silit să vă dau un răspuns pe care cred că vi l-am mai dat şi în biroul meu. N-ar fi elegant din partea mea dacă aş fi indiscret, expunând şi alte persoane neplăcerilor pe care ni le-au provocat nouă nişte focuri de armă trase în stradă de nişte necunoscuți...

— Să revenim la uşa aceasta...

— Nu ştiu câte încăperi are apartamentul dumneavoastră, domnule Maigret. Casa aceasta are treizeci şi două. Avem aici patru servitori. S-a întâmplat ca o cameristă să fie concediată pentru lipsă de delicatețe... Că în asemenea condiții o cheie se poate pierde, nu surprinde pe nimeni din mediul nostru...

— Şi n-ați pus să se facă o alta?

— Nu m-am gândit la asta.

— Sunteți sigur că cheia nu se află în casă?

— După câte ştiu, nu se află... Dacă este totuşi, va fi găsită probabil într-o zi în locul cel mai neaşteptat...

— Îmi permiteți să folosesc telefonul acesta?

Pe masă se afla într-adevăr un aparat. Maigret remarcase că cele mai multe încăperi erau înzestrate cu aparate telefonice, legate desigur atât între ele cât şi cu exteriorul.

— Ce-aveți de gând să faceți?

— Să chem un lăcătuş...

— Nu cred că voi îngădui acest lucru, deoarece comiteți un abuz...

— Atunci am să telefonez la Parchet care-mi va trimite un ordin de percheziție în cea mai legală formă posibilă...

Soțul şi soția se priviră din nou. Mirella fu aceea care se îndreptă spre dulap, ducând tabloul pe care-l luase de lângă şevalet. Se înălță pe vârful picioarelor, întinse brațul, căută ceva pe partea de deasupra şi se întoarse

ținând în mână o cheie.

— Vedeți dumneavoastră domnule Jonker, a fost un amănunt care m-a izbit, sau mai precis două amănunte gemene. Uşa acestui atelier e prevăzută cu un zăvor, dar contrar obiceiului, acest zăvor se află în afară. Adineauri când îmi vorbeați, am observat că şi uşa aceasta avea unul asemănător...

— Sunteți liber să vă mirați domnule Maigret, o faceți din clipa când ați intrat în casă. Modul dumneavoastră de viață este atât de diferit de al nostru, încât n-ați putea înțelege...

— E ceea ce încerc să fac, vedeți doar...

Luă cheia pe care i-o întinse doamna Jonker şi se îndreptă spre uşa ferecată. Fără ca interlocutorii săi, care păreau a fi două siluete înfipte în imensitatea atelierului să facă vreo mişcare, el învârti cheia în broască.

— De cât timp mi-ați spus că n-a mai fost deschisă uşa asta?

— N-are importanță.

— Nu vă cer să vă apropiați doamnă şi bănuiți desigur de ce, dar aş dori ca soțul dumneavoastră să vină până aci...

Olandezul se apropia, silindu-se să-şi păstreze calmul.

— Observați în primul rând că podeaua aceasta e curată, fără urmă de praf şi dacă o atingeți veți constata că în unele locuri, lemnul păstrează o oarecare umiditate, ca şi când ar fi fost spălat de curând... Cine a făcut curățenie azi dimineață sau noaptea trecută în încăperea aceasta?

Auzi în spatele lui glasul Mirellei, care îi răspunse:

— Fără îndoială că nu eu... Vă puteți informa la femeile de serviciu... Sau poate Carl a primit indicații de

la soțul meu...

Încăperea nu era mare. Ca şi intrândul uşii, fereastra dezvăluia panorama Parisului; vechile draperii înflorate erau pătate de vopsele. Ai fi putut jura că pe alocuri, cineva care pictase cu degetele şi le ştersese apoi pe aceste perdele.

Într-un colț al camerei, se afla un pat de fier cu saltea, dar fără aşternut.

Ceea ce izbea cel mai mult erau acele desene pe care cu greu le-ai fi putut numi altminteri decât primitive. Pe pereții de un alb murdar, cineva se distrase desenând diverse forme obscene, cum sunt acelea care se văd în anumite vespasiene. Deosebirea consta în aceea că, în locul creionului se folosiseră vopsele verzi, albastre, galbene, violete.

— Nu-mi îngădui să vă întreb domnule Jonker, dacă atribuiți aceste desene fostei dumneavoastră prietene... De altminteri, o anumită siluetă dovedeşte imposibilitatea unei asemenea presupuneri...

Într-adevăr cineva creionase din numai câteva linii, un portret al Mirellei, mai viu decât multe pânze din salon.

— Aşteptați o explicație?

— Mi se pare firesc s-o aştept. Aşa cum ați spus, modurile noastre de viață pot fi foarte diferite. S-ar putea să-mi fie oarecum dificil să înțeleg purtarea dumneavoastră. Nu sunt totuşi mai puțin convins că înşişi prietenii dumneavoastră cei din mediul dumneavoastră, ar fi foarte surprinşi descoperind aceste... hm!... să spunem aceste fresce sub acoperişul acestei case...

Nu se reproduseseră numai, cu lux de amănunte, acele părți ale trupului de obicei ascunse, dar pereții erau acoperiți de adevărate scene de dezmăț erotic. Şi

lucru straniu, lângă pat, un număr de dungi verticale evocau comisarului acele linii pe care le fac prizonierii pentru a marca zilele scurse.

— Aşadar, persoana care trăia aici număra zilele cu atâta nerăbdare?

— Nu înţeleg.

— Nu ştiaţi de existenţa acestor desene primitive?

— E mult de când n-am mai aruncat o privire în această încăpere...

— Cât de mult?

— Câteva luni, v-am mai spus... Am fost şocat de cele văzute şi, învârtind de două ori cheia în broască, am aruncat-o apoi pe dulap...

— În prezenţa soţiei dumneavoastră?

— Nu-mi amintesc...

— Cunoaşteţi desenele de pe pereţii aceştia, doamnă?

Ea aprobă din cap.

— Ce impresie v-a făcut existenţa acestui portret al dumneavoastră?

— Eu nu numesc acesta un portret, ci o schiţă oarecare cum ar putea creiona orice pictor...

— Aştept să vă puneţi de acord şi să-mi spuneţi ce este de fapt.

Urmă o clipă de tăcere şi Maigret îşi scoase pipa din buzunar fără a fi poftit s-o facă.

— Mă întreb, murmură olandezul, dacă n-aş face mai bine să-mi chem avocatul. Nu cunosc destul de bine legile franceze pentru a şti dacă aveţi dreptul să ne luaţi un asemenea interogatoriu.

— Dacă în loc să-mi daţi chiar acum un răspuns plauzibil veţi face apel la avocatul dumneavoastră, daţi-i întâlnire la Quai des Orfèvres, deoarece în acest caz, vă conduc acolo chiar acum.

— Fără mandat?

— Cu sau fără mandat. La nevoie într-o jumătate de oră, mandatul va fi aci...

Comisarul se îndreplă spre telefon.

— Aşteptaţi!...

— Cine a locuit în camera aceasta?

— E o poveste veche... Nu vreţi să coborâm şi să continuăm discuţia luând câte un pahar? Nu mi-ar displace să fumez un trabuc şi n-am niciunul la mine...

— Cu condiţia ca doamna Jonker să ne însoţească...

Ea fu prima care porni, cu un mers obosit resemnat parcă. Maigret porni după ea, urmat de Jonker.

— Aici? întrebă Mirella când ajunseră în salon.

— Prefer biroul meu... Ce vă pot oferi, domnule Maigret?

— Acum, nimic...

Ea văzu paharul în care comisarul băuse înainte, şi care rămăsese pe birou, împreună cu cel al soţului ei. Refuzul comisarului nu însemna oare că situaţia se schimbase? În odaie era acum mai întuneric, olandezul aprinse lumina, îşi turnă un pahar de curaçao şi aruncă soţiei sale o privire întrebătoare.

— Nu, eu prefer un whisky...

El fu cel dintâi care se hotărî să se aşeze, reluând aproape exact poza pe care şi-o luase în urmă cu un ceas. Soţia lui rămase în picioare, cu paharul în mână.

— Sunt doi sau trei ani de atunci... începu amatorul de tablouri, în timp ce tăia capătul trabucului.

Comisarul îl întrerupse.

— Aţi observat că nu faceţi niciodată afirmaţii precise? De când sunt aici, n-aţi citat niciodată vreun nume în afara celor ale pictorilor morţi de mult... Vorbiţi de câteva săptămâni, de câteva luni, de câţiva ani, de devreme sau de noaptea târziu...

— Poate pentru că timpul nu mă preocupă.

Imaginați-vă că nu sunt obligat să fiu într-un birou la ora cutare şi că până azi, n-a trebuit să dau socoteală nimănui...

Devenise din nou agresiv dar morga lui, exagerată, suna fals. Maigret surprinse pe chipul soției lui o nelinişte, o dezaprobare.

„Tu mititico, gândi el, ştii din experiență că nu foloseşte la nimic să joci jocul acesta cu poliția...” Unde avusese oare de-a face cu ea când era doar o fetişcană? La Nisa, în Anglia, altundeva?

— Sunteți liber să mă credeți sau să nu mă credeți, domnule Maigret... Vă repet că acum doi sau trei ani, mi-a fost semnalat un tânăr pictor talentat care trăia într-o mizerie atât de neagră încât i se întâmpla să doarmă sub poduri şi să caute de mâncare în lăzile de gunoi...

— Ați spus „mi-a fost semnalat”. Cine anume un prieten, un negustor de tablouri, v-a vorbit despre acest tânăr?

Jonker păru să alunge cu mâna o muscă.

— N-are importanță! Nu-mi amintesc. Fapt e că mi-a fost ruşine de acest atelier care nu folosea la nimic...

— Aşadar, soția dumneavoastră încă nu picta pe atunci?

— Nu... Nu l-aş fi introdus aici...

— Care e numele acestui amator de desen primitiv?

— Nu i-am ştiut niciodată decât prenumele...

— Care este?

O scurtă pauză:

— Pedro.

Era evident că inventează.

— Spaniol? Italian?

— Imaginați-vă că nici asta nu m-a interesat. Am pus atelierul şi camera la dispoziția lui. I-am dat bani să-şi

cumpere vopsele şi pânză.

— Iar seara îl închideați ca să nu pornească după crailâc!?

— Nu-l închideam.

— Atunci, la ce era nevoie de aceste zăvoare în exterior?

— Sunt aici de când a fost construită casa.

— În ce scop?

— Foare simplu. Nu v-a venit în minte pentru că nu sunteți colecționar. Multă vreme am păstrat în acest atelier pânzele care nu aveau loc pe pereți... Era logic să le închid dinafară, de vreme ce n-o puteam face dinăuntru, nu?...

— Credeam că atelierul a fost amenajat la timpul său pentru prietena dumneavoastră pictorița...

— Poate că zăvorul a fost pus după ce ea n-a mai trăit aici...

— Şi zăvorul de la uşa odăii?

— Nici nu-mi amintesc să fi spus lăcătuşului să pună unul pe uşa asta...

— Să revenim acum la Pedro...

— A trăit în casa mea câteva luni.

— *Câteva!* Sublinie Maigret, în timp ce Mirella nu se putu reține să nu zâmbească.

Olandezul începea să se enerveze; era evident că numai mulțumită extraordinarei sale stăpâniri de sine încă nu dăduse frâu liber furiei.

— Avea talent?

— Mult.

— A făcut carieră când a devenit un pictor cunoscut?

— Habar n-am... Am urcat de câteva ori în atelier şi i-am admirat pânzele...

— Ați cumpărat din ele?

— Cum aş fi putut cumpăra tablouri de la un om

căruia-i dădeam adăpost şi hrană?

— Astfel încât nu posedaţi niciuna din operele lui?... El nu s-a gândit să vă ofere una înainte de a pleca de aci?...

— Aţi văzut în casa aceasta măcar un tablou care să aibă mai puţin de treizeci de ani?... Un amator de pictură este adesea şi colecţionar... Şi fiecare colecţionar îşi limitează interesul la o perioadă determinată... În ceea ce mă priveşte, încep cu Van Gogh şi închei cu Modigliani...

— Pedro lua masa sus?

— Presupun.

— Carl era acela care-l servea?

— Amănuntele acestea o privesc pe soţia mea.

— Carl îl servea, spuse aceasta fără convingere.

— Ieşea adesea?

— Ca toţi tinerii de vârsta lui.

— De fapt, ce vârstă avea?

— Douăzeci şi doi sau douăzeci şi trei de ani. A reuşit să-şi facă prieteni şi prietene. La început, nu aducea în atelier mai mult de unul sau doi, o dată. Apoi a început să exagereze în unele nopţi, se adunau vreo douăzeci care făceau un asemenea zgomot tocmai deasupra apartamentului soţiei mele, încât nu mai putea dormi...

— N-aţi avut niciodată curiozitatea să vă duceţi să vedeţi ce se petrece sus, doamnă?

— Soţul meu şi-a luat această sarcină.

— Şi rezultatul a fost?

— L-a dat afară pe Pedro, nu fără a-i înmâna şi o anumită sumă de bani.

— Şi atunci aţi descoperit desenele?

Jonker aprobă cu capul.

— Şi dumneavoastră de asemenea, doamnă? În cazul acesta, portretul trebuie să vă fi dezvăluit faptul că

Pedro era îndrăgostit de dumneavoastră. V-a făcut vreodată curte?

— Dacă continuați pe tonul acesta domnule Maigret, voi avea regretul de a-l informa pe ambasadorul meu de purtarea dumneavoastră, spuse cu asprime Jonker.

— Îi veți vorbi şi despre persoanele care se strecoară seara în această casă şi rămân aci uneori chiar toată noaptea?

— Credeam că-i cunosc pe francezi…

— Eu credeam că-i cunosc pe olandezi…

Mirella interveni:

— Ce-ar fi dacă nu v-ați mai certa? Înțeleg ca soțul meu să se enerveze când i se pun anumite întrebări, mai ales în ceea ce mă priveşte. Pe de altă parte, înțeleg şi cât îi este de greu comisarului să priceapă felul nostru de viață… În ceea ce priveşte aceste femei, domnule Maigret, am fost întotdeauna informată, chiar înainte de a ne fi căsătorit… Ați fi uimit dacă ați cunoaşte numărul bărbaților care fac acelaşi lucru… Cei mai mulți se ascund, îndeosebi în cercurile morale. El preferă sinceritatea şi eu am văzut în asta un omagiu adus inteligenței şi afecțiunii mele…

Maigret reținu că ea nu spusese „dragostei”.

— Părerea mea este că faptul de a nu avea nimic de ascuns explică nesiguranța anumitor răspunsuri şi contradicții aparente…

— În cazul acesta, dumneavoastră am să vă pun o întrebare foarte precisă: Până la ce oră ați rămas în atelier noaptea trecută?

— Trebuie să mă gândesc, pentru că nu port ceasul cu mine când lucrez şi ați putut vedea că în atelier nu există niciunul… Pe la unsprezece, am trimis-o la culcare pe camerista mea personală…

— Vă aflați la etajul al doilea?

— Da. A venit să mă întrebe dacă trebuia să mă aştepte pentru toaleta de noapte...

— Lucraţi la tabloul care se află încă pe şevalet?

— Am stat o mulţime de vreme, cu cărbunele într-o mână şi cu o cârpă în cealaltă, căutând un subiect...

— Ce subiect are tabloul acesta?

— Să-i zicem... armonie... pictura abstractă nu se face la întâmplare... Ea cere poate chiar mai multă reflecţie şi căutare decât cea figurativă...

— Vorbeam despre oră...

— Putea să fie unu şi jumătate dimineaţa când am coborât în apartamentul meu.

— Aţi stins lumina în atelier?

— Cred. E un gest maşinal.

— Purtaţi acelaşi halat alb şi acelaşi turban ca şi azi?

— De fapt, nu e decât un halat de baie vechi şi un prosop. Mi se părea ridicol să cumpăr bluze de profesionist când de fapt nu pictez decât pentru propria mea plăcere.

— Soţul dumneavoastră se culcase? Nu v-aţi dus să-i spuneţi noapte bună?

— N-o fac niciodată când mă culc după el.

— De teamă să nu-l găsiţi în tovărăşia uneia din prietenele lui?

— Dacă vreţi.

— Cred că am ajuns aproape la capătul discuţiei.

Simţi destinderea produsă de cuvintele acestea. Dar nu era vorba decât de un vechi şiretlic al comisarului. Îşi aprinse încet pipa, lăsând impresia că se gândeşte dacă nu cumva uitase ceva.

— Adineauri domnule Jonker, aţi subliniat, nu fără tact că nu ştiu nimic despre mentalitatea şi comportarea unui amator de artă. Am văzut, după biblioteca dumneavoastră, că urmăriţi toate vânzările importante.

Cumpărați mult, de vreme ce la un moment dat ați fost silit să depozitați în atelier pânzele care nu-şi mai găseau loc altundeva... Trebuie să înțeleg de aci că revindeți acele lucrări care au încetat să vă mai fie pe plac?

— Voi încerca, o dată pentru totdeauna, să mă explic. Am moştenit un număr de tablouri de la tatăl meu, care nu era doar un mare om al finanțelor, ci şi unul dintre primii descoperitori ai unor artişti ale căror opere sunt astăzi căutate de toate muzeele. Veniturile mele, deşi însemnate, nu mi-ar îngădui să-mi ofer la nesfârşit picturile care mă ispitesc. Ca orice colecționar, am început cu lucrări de mâna a doua, să zicem opere minore, ale marilor artişti... Încet-încet, pe măsură ce valoarea acestora creştea şi gustul meu devenea mai rafinat, am început să vând o parte din aceste tablouri pentru a achiziționa altele, mai valoroase.

— Iertați-mă că vă întrerup. Ați continuat s-o faceți până în ultimul timp?

— Am de gând să continui până la moarte.

— Aceste opere pe care le vindeți, le trimiteți la Hotel Drouot, sau le încredințați unui negustor de tablouri?

— Mi s-a întâmplat destul de rar de altfel, să trimit un tablou sau două la o vânzare publică. Totuşi tablourile care se vând la licitație, provin de cele mai multe ori din moşteniri. Un amator preferă alte mijloace...

— Adică?

— El cunoaşte piața. El ştie, de pildă, că un anume muzeu din Statele Unite sau din America de Sud caută un Renoir, un Picasso din epoca albastră. Dacă vrea să se descotorosească de o pânză de acest gen, stabileşte legături...

— Aceasta ar explica faptul că vecinii au văzut că se scoteau tablouri de aci?

— Tablourile despre care vorbeam şi cele ale soţiei mele...

— Mi-aţi putea da domnule Jonker, numele unuia dintre cumpărătorii dumneavoastră? Să vorbim de pildă, numai de anul acesta...

— Nu.

Era un nu rece şi categoric.

— Trebuie să deduc de aci că e vorba de un trafic clandestin?

— Cuvântul acesta nu-mi place. Operaţiunile de acest fel se fac eu multă discreţie. Cele mai multe ţări de pildă, reglementează trecerea peste graniţă a operelor de artă pentru a proteja patrimoniul naţional. Nu e vorba doar de faptul că muzeele exercită dreptul de întâietate, dar autorizaţia de a exporta este de cele mai multe ori refuzată. Puteţi vedea în salon una dintre primele lucrări ale lui Chirico care a trecut prin fraudă frontiera italiană, ca şi un Manet care oricât ar părea de neverosimil, a ajuns aci din Rusia. Înţelegeţi deci că nu vă pot furniza nume? Cineva cumpără de la mine o pânză. O predau cumpărătorului. Îmi plăteşte şi nu e treaba mea să mă ocup de ce se întâmplă cu ea...

— Nu ştiţi ce se întâmplă?

— Nu vreau să ştiu. Nu mă priveşte. Aşa cum nu mă interesează drumul parcurs de o lucrare pe care o cumpăr...

Maigret se ridică. Avea impresia că e o veşnicie de când se găseşte în această casă şi atmosfera îmbâcsită, ireală parcă, începea să-l apese. Afară de asta, îi era sete şi la punctul la care ajunseseră, Jonker şi el nu mai avea dreptul să accepte un pahar.

— Vă cer iertare, doamnă, că v-am întrerupt lucrul şi că v-am stricat după-amiaza...

Oare în privirea Mirellei nu se citea o întrebare?

„Nu s-a terminat, nu-i aşa? părea să spună. Cunosc metodele poliţiei. N-ai să ne dai drumu' şi mă întreb ce cursă ne mai pregăteşti...”

Întoarsă spre soţul ei, ezită o clipă, deschise gura, reveni la Maigret murmurând obişnuita banalitate:

— Încântată că v-am cunoscut...

Jonker, în picioare zdrobind restul ţigării în scrumieră, spuse la rândul său:

— Vă cer iertare că nu mi-am păstrat, în unele clipe, sângele rece. N-ar trebui să uităm niciodată îndatoririle de gazdă...

Nu chemară valetul pentru a-l conduce. Însuşi olandezul fu acela care-i deschise uşa. Afară, aerul avea un gust umed şi prăfos. În jurul felinarelor începea să se formeze o aură.

Peste drum, ferestrele Marinettei Augier rămâneau întunecate. Lumina nu era aprinsă nici la etajul întâi al imobilului alăturat, dar o faţă de om bătrân era lipită de geam.

Maigret era cât pe-aci să facă un semn bătrânului Maclet, credincios postului său. Îl ispitea chiar să se ducă să sune la uşa acestuia, dar treburi mai urgente îl aşteptau.

Ceea ce nu-l împiedică, înainte de a lua un taxi în colţul străzii Coulaincourt, să intre într-un bistro şi să bea pe îndelete, două mari pahare cu bere.

Capitolul VI
BEŢIVUL DESCULŢ

În localurile de cartier, se ajunge repede la obiceiuri. Şi pentru că dimineața băuse un grog, patronul cu mânecile suflecate se arătă surprins când clientul său îi ceru bere. Iar când Maigret îi ceru o fisă de telefon, el întrebă:

— Una singură?

Cel care îl precedase pe Maigret în cabină consumase o serioasă cantitate de calvados, căci aerul şi chiar aparatul de telefon erau îmbibați de mirosul alcoolului de mere.

— Alo! Cine-i la aparat?

— Inspectorul Neveu.

— Lucas nu e la birou?

— Îl chem acum... o clipă... vorbeşte la alt aparat...

Cu răbdare, comisarul privea distrat decorul liniştitor al micii cafenele, tejgheaua de zinc, sticlele cu formele şi etichetele lor familiare. Ziarele vorbesc cu încredere sau cu nelinişte despre această lume care se schimbă într-un ritm ameţitor, dar ochii săi vedeau după atâția ani şi după un război mondial, aceleaşi mărci de aperitive pe care copil fiind, le vedea în hanul din satul său natal.

— Iertați-mă, domnule comisar.

— Aş vrea să fie cât mai repede pusă sub observație casa unui anume Norris Jonker, din Avenue Junot. E

peste drum de casa din care a ieşit Lognon când a fost atacat. Trimite cel puţin doi oameni şi o maşină…

— Nu sunt sigur că mai sunt în curte. Mă tem că nu…

— Descurcă-te… Trebuie neapărat să fie filaţi nu numai soţii Jonker, dacă pleacă de acasă, ci şi eventualii lor oaspeţi… Dă-i drumu' repede!

În taxiul care se strecura printre luminile celorlalte maşini Maigret se simţi cuprins de o ciudată stare de spirit. Ar fi trebuit să fie mulţumit de sine, căci nu se lăsase impresionat de acest olandez, de morga, de bogăţia sa nici de frumuseţea în plină floare a Mirellei.

Arareori i se întâmplase ca într-o singură zi să adune atâtea amănunte asupra unei afaceri care încă în aceeaşi dimineaţă îi fusese complet necunoscută. Nu numai această casă a amatorului de artă prinsese viaţă şi dăduse la iveală o mulţime de mici taine, dar acest Avenue Junot, pe care credea că-l cunoaşte, dezvăluia o altă faţă.

De ce această nemulţumire de sine, de ce această vagă nelinişte? Îşi punea întrebarea, se străduia să-i găsească răspuns, dar abia când traversă Pont-au-Change şi zări silueta familiară a Palatului Justiţiei, avu sentimentul că descoperă pricina neliniştii sale.

Deşi îşi petrecuse cea mai mare parte din timp în biroul lui Norris Jonker, vizitase casa de sus până jos, şi scenele cele mai dramatice se desfăşuraseră în atelierul de la etajul al doilea, nu locurile acestea îi rămăseseră cel mai viu în amintire. Imaginea care i se fixase în memorie, obsedantă ca leit-motivul unei bucăţi muzicale, era aceea a odăiţei cu patul de fier, şi Maigret înţelese dintr-o dată cauza neliniştii sale.

Ca pe un prim-plan cinematografic, revedea desenele obscene schiţate pe pereţii albi, cu largi trăsături de

penel în roşu, negru, albastru. Când încerca să şi-o amintească pe Mirella Jonker, ea îi apărea cel mai viu în acel portret creat din câteva linii dezinvolte şi nervoase.

Acela sau aceea care creionase aceasta, cu o pasiune turbată, înconjurând-o de simboluri sexuale delirante, nu era oare un dement sau o dementă? Desenele unor alienați pe care avusese prilejul să le vadă nu aveau şi ele aceeaşi forță şi aceeaşi halucinantă putere de evocare?

Camera fusese ocupată recent, nu încăpea îndoială. Altminteri, de ce-ar fi fost curățată cu atâta grijă în ultimele ore? Şi de ce nu îndrăzniseră să spoiască şi pereții?

Urcă, cu paşi rari treptele marii scări a Poliției Judiciare. Ca şi în alte dăți, înainte de a intra în biroul său, trecu mai întâi pe la inspectori. Sub globurile luminoase, fiecare lucra la biroul său de parc-ar fi fost elevii unei şcoli serale.

Nu privi pe nimeni în special, dar reluarea legăturii cu casa, cu atmosfera ei profesională, îi dădea un sentiment de încredere.

Şi ca şi nişte liceeni când se simt priviți de profesorul lor, ei nu ridicară capul; cu toate acestea, fiecare dintre ei ştia că Maigret era grav, neliniştit, că pe chipul lui nu erau doar semnele oboselii ci şi cele ale unei stări de epuizare.

— Soția mea n-a telefonat?

— Nu, şefule.

— Să fie chemată, acasă. Dacă nu-i acolo, să se încerce numărul lui Lognon...

Poate nu un nebun, gândi el, poate nu un individ care să trebuiască internat într-un spital de psihiatrie, ci un violent, incapabil să-şi stăpânească instinctele...

— Alo! Tu eşti?

Era din nou acasă şi pregătea probabil cina.
— Te-ai întors de mult?
— De mai bine de o oră. De fapt, cred că nu ține prea mult la prezența mea... S-a simțit flatată că m-am deranjat pentru ea, da nu se simte bine alături de mine... Îi este mult mai plăcută societatea fetei bătrâne cu mătănii... Când sunt singure pot să se văicărească întruna şi să facă un nesfârşit inventar al micilor lor mizerii... M-am dus să cumpăr în cartier ceva dulciuri... Am strecurat nişte bani în mâna bătrânei, care nici n-a clipit, şi am făgăduit să mai trec mâine dimineață... Dar tu? Speri să vii la cină?
— Încă un ştiu. Mă îndoiesc.
— Cum îi merge lui Lognon?
— Ultima dată când am avut informații, mai trăia. Dar acum abia am sosit la birou...
— Pe diseară, nădăjduiesc...
— Pe diseară.
El nu-i spunea pe nume, nici ea lui. Ea nu-i spunea dragul meu, nici el draga mea. La ce bun, de vreme ce se simțeau, într-un fel, o singură făptură?
Puse receptorul în furcă, deschise uşa.
— Janvier e aici?
— Iată-mă, şefule.
Maigret, aşezat la biroul său pe care începuse să facă ordine, spuse:
— Mai întâi, Lognon...
— Acum zece minute am telefonat la Bichat... Infirmiera şefă începe să devină nervoasă... Stare staționară... Medicii nu se aşteaptă la vreo schimbare până cel mai devreme mâine... E în comă şi când deschide ochii nu ştie unde se află, cine e lângă el, nici ce i s-a întâmplat...
— L-ai văzut pe fostul logodnic al Marinettei Augier?

— L-am găsit la birou şi părea îngrozit de gândul că taică-su ar putea afla că sunt de la poliție... Tatăl este pare-se un bărbat sever, care face să tremure tot personalul... Jean-Claude în schimb, nu este decât o secătură molâie şi lipsită de vlagă... M-a scos din birou şi, în fața domnişoarei de la informații, a jucat teatru ca să dea impresia că are de-a face cu un client...

— Ce fabrică e, de fapt?

— Tuburi metalice pentru nu ştiu ce, din cupru, fier şi fontă. Una din acele clădiri sinistre, cum se găsesc atâtea spre Avenue de la Republique şi bulevardul Voltaire... M-a dus la o cafenea, departe de birou... Ziarele de după amiază vorbesc despre focurile de revolver şi despre rănirea lui Lognon, dar n-o amintesc pe Marinette Augier... De altminteri, Jean-Claude nu le-a citit...

— Vrea să ne ajute?

— Se teme atât de taică-su şi în general, de tot ceea ce i-ar putea complica existența, încât mi-ar fi mărturisit toate păcatele tinereții sale... L-am informat că Marinette şi-a părăsit pe neaşteptate domiciliul şi că aveam nevoie urgentă de mărturia ei... „Ați fost logodiți aproape un an de zile”... „Logodiți, ştiți... Expresia e exagerată...” „Sau prea slabă, de vreme ce vă petreceați la ea o noapte sau două pe săptămână...” Nu i-a plăcut deloc că ştiam asta. „În orice caz, dacă aşteaptă un copil nu poate fi de la mine, pentru că au trecut mai mult de nouă luni de când nu ne-am mai întâlnit...” Te-ai lămurit asupra individului, şefule. I-am vorbit despre week-end-urile lor. „Fără îndoială există locuri unde vă duceați mai des... Aveți o maşină?...” „Se înțelege.” „Plecați la mare sau rămâneați prin împrejurimile Parisului?” „Prin împrejurimile Parisului... Nu întotdeauna în acelaşi loc... Alegeam un han, aproape

întotdeauna pe malul apei, pentru că Marinette era nebună după înot şi canotaj... Nu-i plăceau hotelurile, locurile elegante şi sofisticate... De fapt, avea gusturi foarte de rând”.

Am sfârşit prin a-i sustrage vreo jumătate de duzină de adrese, cele unde se retrăgeau cel mai adesea, Hanul du Clou, la Courcelles, în valea Chevreuse, la Melania, la Saint-Fargeau, între Corbeil şi Melun, Felix şi Felicia, la Pomponne... Asta e pe malul Marnei, nu departe de Lagny... Ea avea o slăbiciune pentru cârciuma asta, pentru că nu e altceva decât o cârciumă de țară, cu două odăi fără apă curgătoare... După aceea, mai e Creguy, în apropiere de Meaux, o cârciumioară al cărei nume l-a uitat şi al cărei patron e surd... *Coțofana Dansatoare,* în plin câmp, între Meulan şi Apremont... O singură dată au luat masa la Coq Hardy, la Bougival...

— Ai verificat?

— Am socotit că era mai bine să rămân aici pentru a centraliza informațiile. Puteam să telefonez poliției de pe-acolo, dar m-am temut ca din nepricepere să n-o facă pe domnişoară să-şi ia zborul... Nu e prea corect, dat fiind faptul că localitățile acestea sunt în afara departamentului Senei, dar am avut impresia să sunteți grăbit...

— Şi?

— Am trimis câte un om în fiecare loc; pe Lourtie, Jamin şi Lagrume...

— A luat fiecare câte o maşină?

— Da, mărturisi Janvier puțin speriat.

— Aşadar de aceea m-a anunțat Lucas că probabil nu mai este nicio maşină disponibilă.

— Mă iertați...

— Ai făcut foarte bine... Încă n-ai niciun rezultat?

— Numai de la hanul din Clou... Acolo nu-i... Ceilalți

vor raporta şi ei în curând.

Maigret îşi fuma pipa în tăcere, ca şi când ar fi uitat de prezența inspectorului

— N-aveți nevoie de mine?

— Deocamdată nu. Nu pleca fără să mă anunți. Spune-i şi lui Lucas să rămână...

Dorea să acționeze cât mai repede. După vizita îndelungată făcută olandezului în după-amiaza aceea, simțea că cineva era primejduit, nefiind totuşi în stare să spună asupra cui apăsa primejdia.

Bineînțeles, acolo se făcuse totul pentru a-i prezenta un anumit decor. Dacă tablourile agățate de pereți erau autentice, tot ce mai văzuse şi tot ce auzise părea fals.

— Dă-mi legătura cu biroul străinilor...

N-au trebuit decât zece minute pentru a afla numele de fată al doamnei Jonker. Prenumele nu era Mireille, aşa cum bănuise el din pricina actualei Mirella şi a originii ei meridionale, ci mai banal, Marcelle, iar numele de familie Maillant.

— Dați-mi, vă rog, Poliția Judiciară din Nisa. Dacă e posibil pe comisarul Bastiani...

Nerăbdător, îşi îndrepta căutările în toate direcțiile, la întâmplare.

— Alo! Bastiani? Ce faci, bătrâne? Cum e vremea? Aici plouă de trei zile în şir şi abia de azi la prânz a binevoit să fie doar înnourat... Ascultă, aş vrea ca oamenii dumitale să răsfoiască la iuțeală hârțoagele mai vechi... Dacă nu găsesc nimic la voi, ar putea încerca la Palatul de Justiție... E vorba de o anume Marcelle Maillant, născută la Nisa, probabil în cartierul vechi, pe lângă Sainte-Réparate... Are treizeci şi patru de ani. După ce s-a măritat cu un englez pe nume Muir, care fabrică rulmenți pe bile la Manchester, a trăit câțiva ani la Londra unde s-a căsătorit cu un olandez bogat Norris

Jonker; acum trăieşte la Paris… O femeie splendidă, dintre acelea după care lumea se întoarce pe stradă… Înaltă, brună, care ştie să-şi poarte toaletele… Foarte femeie de lume, având totuşi un nu ştiu ce care mi se pare îndoielnic… Înțelegi ce vreau să spun?… E pe undeva o fisură, nu ştiu unde, şi felul ei de a mă privi mi-a confirmat impresia… Da. E într-adevăr urgent… Aş putea să jur că se pregăteşte o treabă urâtă şi aş vrea s-o împiedic… De fapt, nu l-ai cunoscut pe Lognon când lucrai în strada Saussaies! Urâciosul, da… A fost împuşcat noaptea trecută… N-a murit, dar nu se ştie dacă are să scape… De afacerea asta e vorba, da… Mă întreb în ce calitate şi în ce măsură e amestecată şi ea, dar poate că informațiile dumitale or să mă lămurească… Rămân la birou… Toată noaptea dacă trebuie…

Era sigur că aflând că ancheta era în legătură cu un coleg doborât, Bastiani şi oamenii lui se vor pune imediat pe lucru. Era pentru ei o chestiune de onoare.

Timp de cinci minute bune, Maigret rămase într-o stare de somnolență, de visare, apoi brațul i se întinse spre telefon.

— Aş vrea să am legătura cu Scotland Yardul… Cu prioritate… Inspectorul Pyke… O clipă.. Nu! Inspectorul şef Pyke…

Se cunoscuseră în Franța unde distinsul domn Pyke venise să se pună la curent cu metodele Poliției Judiciare şi în special cu ale lui Maigret, rămânând suprins că Maigret n-are niciun fel de metodă.

Se revăzuseră la Londra de două ori şi deveniseră prieteni buni. Cu câteva luni în urmă, Maigret aflase că Pyke fusese avansat.

Dacă n-au trebuit decât trei minute pentru a obține Scotland Yardul, au trecut în schimb încă zece pentru

a-l găsi pe colegul lui, alte câteva pentru a schimba felicitări într-o engleză stricată de o parte şi o franceză stricată de cealaltă parte.

— ...Maillant, da... M de la Maurice, A de la Andrei... Numele trebuiau desfăcute în bucățele.

— ...Muir... încă o dată M de la Maurice... U de la Ursula...

— Numele ăsta îl cunosc... E vorba de Sir Herbert Muir? din Manchester?... Regina l-a învestit cu titlul de lord acum trei ani...

— Al doilea soț: Norris Jonker...

Spuse din nou numele pe litere, vorbi de prezența olandezului în armata engleză, de gradul lui de colonel.

— Poate au mai fost şi alți bărbați între aceştia doi... Se pare că femeia a trăit un timp la Londra şi nu cred să fi fost singură.

Maigret avu grijă să adauge că era vorba de un atentat împotriva unui polițist şi domnul Pyke declară solemn:

— Aici, vinovatul ar fi spânzurat, fie el bărbat sau femeie. Crimele împotriva poliției sunt totdeauna condamnate la spânzurătoare.

Ca şi Bastiani, promise să cheme de îndată ce va şti ceva.

Era ora şase şi jumătate. Când deschise uşa dintre biroul lui şi al celorlalți polițişti, Maigret nu găsi în încăperea cea mare decât patru sau cinci inspectori.

— La Melanie, în Saint-Fargeau, nimic, domnule comisar. Şi după cum mă aşteptam, nu s-a găsit nimic nici la Coq Hardy, nici la Coțofana Dansatoare... Ne mai rămâne Marna, de vreme ce valea Chevreusei şi Sena n-au dat niciun rezultat...

Maigret se pregătea să se înapoieze în biroul său când inspectorul Chinquier intrase foarte agitat, în odaie.

— Comisarul e aici?

Îl zări chiar în clipa când punea întrebarea.

— Am veşti... Am preferat să mă reped eu singur decât să vă telefonez de la birou...

— Intră...

— Am lăsat în anticameră un martor, pentru cazul că doriți să-l interogați...

— Mai întâi aşază-te şi povesteşte...

— Pot să-mi scot pardesiul? Am alergat atâta azi că sunt leoarcă... Aşa! După cum ne-ați cerut, inspectorii din arondismentul al XVIII-lea au cercetat Avenue Junot şi împrejurimile cu toată atenția... Ore în şir, afară de bătrânul Maclet, nimeni n-a spus nimic... Apoi, pe neaşteptate, mi s-a dat o informație care mi s-a părut de prim ordin. La începutul după-amiezii casa fusese o dată vizitată şi au fost interogați portăreasa şi acei locatari care erau acasă, nu prea mulți, îndeosebi femei, pentru că bărbații se aflau la lucru. E vorba de o casă de raport situată tocmai în partea de sus a bulevardului. În clipa când unul dintre colegii mei s-a înapoiat acolo, acum mai puțin de-un ceas, a intrat să-şi ia scrisorile, în loja portarului, un bărbat, un anume Langeron, care umblă din casă-n casă să plaseze aspiratoare... L-am adus cu mine. E un tip destul de şters, obişnuit mai mult să fie dat afară decât să fie primit cu brațele deschise... Trăieşte singur într-un apartament de la etajul al treilea şi lucrează la ore neregulate, nădăjduind mereu că poate-o să nimerească la momentul propice în casele oamenilor. De cele mai multe ori, îşi pregăteşte singur mesele dar, când îi reuşeşte o afacere, îşi oferă o cină la restaurant. Ceea ce i s-a întâmplat şi ieri... Între şase şi opt, când oamenii sunt de obicei acasă, a vândut două aspiratoare şi după ce-a luat un aperitiv într-o braserie din piața Clichy, a cinat copios într-un mic restaurant din strada Coulaincourt. Puțin înainte de

orele zece seara, se înapoia pe Avenue Junot, cu aspiratorul în mână, pentru demonstrații… În dreptul casei olandezului staționa o maşină, un Jaguar galben, a cărei placă de înregistrare l-a frapat pentru că era marcată cu două litere T roşii… Nu se afla decât la câțiva metri când uşa s-a deschis…

— E sigur că e uşa casei soților Jonker?

— Cunoaşte casele din Avenue Junot cum îşi cunoaşte buzunarele, pentru că, bineînțeles, a încercat să-şi vândă aspiratoarele… Acum, ascultați… A văzut ieşind de acolo doi bărbați care susțineau pe un al treilea, atât de beat, încât nu se mai putea ține pe picioare… Când cei doi care îl duceau, ca să spunem aşa, pe cel de-al treilea spre maşină l-au zărit pe Langeron, au părut o clipă că vor să se retragă spre casă, dar unul din ei a bombănit: „Hai!… Mergi, imbecilule!… Nu ți-e ruşine să ajungi în halul ăsta!…”

— Şi au plecat cu el?

— Stai puțin. N-am terminat. În primul rând, negustorul meu de aspiratoare afirmă că tipul care-a vorbit avea un puternic accent englez. În sfârşit, individul beat nu purta nici pantofi, nici ciorapi… Picioarele i se târau parcă pe trotuar. L-au aşezat pe bancheta din spate, împreună cu unul dintre cei ce-l susținuseră, iar celălalt s-a aşezat la volan… Maşina a pornit ca din puşcă… Vreți să-l chem înăuntru pe martorul meu?

Maigret se codi, convins că avea din ce în ce mai puțin timp de pierdut.

— Asează-te cu el în camera de-alături şi înregistrează-i depoziția. Ai grijă să nu uite nimic. Orice amănunt poate deveni important…

— Pe urmă ce să fac cu el?

— Mai vorbim după ce vei fi terminat.

În ajun, la aceeaşi oră, îşi îndrepta întreaga putere de convingere asupra tânărului Bauche, zis Jeannot şi la orele unu dimineața izbuti să-i smulgă mărturisirea care-i dădea posibilitatea să-l bage la închisoare pe Gaston Nouveau.

Începuse să se întrebe dacă nu cumva şi în noaptea aceasta lumina va rămâne aprinsă în biroul său până la Dumnezeu ştie ce oră. Arareori se întâmpla asta două nopți la rând. Între un caz şi altul există aproape întotdeauna o pauză şi, oricât ar părea de ciudat, dacă această pauză se prelungea, Maigret devenea ursuz şi nu se simțea în apele lui.

— Serviciul maşinilor... Rapid!

Nu-şi amintea să fi văzut vreodată un Jaguar galben, culoare destul de puțin obişnuită pentru o maşină englezească. Inițialele T T arătau că maşina intrase în Franța cu un proprietar străin care nu avea să rămână multă vreme în țară şi care prin urmare, nu trebuise să plătească vama.

— Cine se ocupă la voi de T T? Torive? Nu-i acolo?... Nu mai e nimeni? Dar tu... tu eşti acolo, nu?... Ascultă, dragul meu... E neapărată nevoie să te descurci... Ori te duci la biroul lui Rorive şi-mi cauți informația pe care ți-o cer, ori îi telefonezi şi-i spui să vină imediat... N-are a face că e la masă... Înțeles? E vorba de un Jaguar... Jaguar, da... Ieri seara mai circula prin Paris... E galbenă şi are o placă T T... Nu! Nu-i ştiu numărul... Ar fi prea frumos... Dar presupun că la Paris nu se găsesc cu duzinile Jaguaruri galbene cu plăci T T... Descurcă-te cum poți şi telefonează-mi la Quai ce ai aflat... Numele proprietarului, adresa, data sosirii în Franța... Pe curând. Scuzele mele lui Rorive dacă vei fi nevoit să-l deranjezi... Am să-i rămân îndatorat... Spune-i că trebuie să-l regăsim pe individul care l-a împuşcat pe

Lognon… Da, inspectorul din arondismentul al XVIII-lea…

Maigret se duse şi întredeschise uşa, chemându-l pe Janvier.

— Nicio ştire din Marna?

— Deocamdată nimic. Lagrume o fi avut vreo pană…

— Cât e ceasul?

— Şapte.

— Mi-e sete. Ai putea cere să ne aducă nişte halbe. Şi dacă tot te ocupi de asta, n-ar strica să comanzi şi sandviciuri.

— Pentru câte persoane?

— Habar n-am… O grămadă de sandviciuri…

Umblând încolo şi încoace, cu mâinile la spate, în cele din urmă ridică receptorul.

— Cu soția mea, vă rog…

Pentru a-i spune că precis nu va veni acasă la cină. Abia depuse receptorul, când telefonul sună, şi el se repezi la aparat.

— Alo! Da, Bastiani?… Aşadar, a fost mai uşor decât ți-ai închipuit?… Ai avut noroc?… Bun!… Dă-i drumu!…

Se aşeză la birou, trase după sine un carnet, luă un creion.

— Ce nume spui?… Stanley Hobson?… Cum?… E o poveste lungă… Scurteaz-o cât poți, fără să uiți nimic… Dar nu, dragul meu… Sunt puțin nervos în seara asta… Sunt convins că trebuie să lucrăm repede… Mă nelinişteşte un bețivan desculț… Bun… Ascult… Afacerea data de şaisprezece ani. La Nisa fusese arestat într-un mare hotel de pe Promenade des Anglais, un anume Stanley Hobson, înregistrat la Scotland Yard ca hoț de bijuterii… În vilele din Antibes şi din Cannes fuseseră comise mai multe furturi de bijuterii, un altul chiar într-o cameră din hotelul în care locuia Hobson. În

momentul arestării, acesta se afla în compania unei fete care însă nu avea optsprezece ani şi care de câteva săptămâni devenise amanta lui. Fusese ridicată împreună cu Hobson, fuseseră interogaţi amândoi timp de trei zile. Camera pe care o ocupaseră fusese răscolită. La fel şi apartamentul, aflat în Nisa Veche, pe care-l ocupa mama fetei, care lucra în piaţa de flori.

Nicio bijuterie nu fusese regăsită. Din lipsă de dovezi, cei doi fuseseră puşi în libertate şi, după două zile, trecură graniţa italiană.

De atunci, la Nisa nu s-a mai auzit nimic, nici despre Hobson, nici despre Marcelle Maillant, pentru că ea era fata implicată în această afacere.

— Ştii ce s-a întâmplat cu mama fetei?

— Sunt mai mulţi ani de când locuieşte într-un apartament confortabil în strada Saint-Sauveur şi trăieşte ca o rentieră. Am trimis la ea pe unul din oamenii mei, dar încă nu s-a înapoiat. Fără îndoială că primeşte bani de la fiica sa...

— Mulţumesc, Bastiani. Pe curând, sper.

Maşina începea să se mişte, cum îi plăcea lui Maigret să spună, şi în asemenea momente ar fi dorit ca toate birourile să fie deschise zi şi noapte.

— Vino o clipă, Lucas... Coboară până la fişier... Sper c-a rămas cineva pe-acolo... Notează numele Stanley Hobson... După spusele lui Bastiani, trebuie să aibă acum între patruzeci şi cinci şi patruzeci şi opt de ani. Nu am semnalmentele lui, dar acum mai bine de cincisprezece ani Scotland Yard-ul i-a trimis fişa tuturor poliţiilor, semnalându-l drept hoţ de bijuterii internaţional... Suie la Registru, dacă trebuie... S-ar putea să aibă ceva despre el....

După plecarea lui Lucas, Maigret privi telefonul cu un aer dojenitor, ca şi când ar fi fost supărat pe el că nu

sună în fiecare moment. Chinquier bătu la uşă.

— Iată, domnule comisar, raportul a fost bătut la maşină şi Langeron l-a semnat. Întrebă dacă se poate duce la masă. Într-adevăr nu vreți să-l vedeți?

Maigret se mulțumi doar cu o privire furişată prin uşa întredeschisă. Personajul era banal, şters.

— Să mănânce şi să vină înapoi, nu strică. Încă nu ştiu dacă şi când o să am nevoie de el, dar şi aşa sunt prea mulți indivizi răspândiți în lume...

— Eu ce fac!

— Nu ți-e foame? Nu cinezi niciodată?

— Aş vrea să mai fiu de folos.

— Cel mai bine ar fi să te înapoiezi în arondismentul dumitale şi să mă ții la curent cu ceea ce se petrece în cartier...

— Aveți vreo nădejde?

— Dacă n-aş avea, m-aş duce să cinez cu nevastă-mea urmărind programul de la televizor...

Chelnerul de la Braseria Dauphine se mai afla în biroul lui Maigret, unde adusese un platou cu pahare cu bere şi sandviciuri, când telefonul sună.

— Bun... Bravo!... Ed... Ed, atâta tot?... Un american... înțeleg... La ei chiar şi preşedinții îşi iau diminutive... Ed Gollan... Doi de l?... Ai adresa?... Cum?

Maigret se întunecă din nou. Era vorba de proprietarul Jaguarului galben.

— Eşti sigur că nu mai este un altul în tot Parisul? Buun! Mulțumesc, bătrâne... O să văd ce-o să iasă, dar aş fi preferat să nu fie unul care stă la Ritz...

Intră din nou în biroul inspectorilor.

— Doi oameni să se pregătească să plece cu o maşină. Sper că e mai una, jos?...

— Două s-au întors chiar acum.

După o clipă, reluă receptorul.

— Ritz?... Dați-mi portarul, vă rog, duduie. Alo! Portarul? Dumneata eşti, Pierre?... Aici Maigret...

I se întâmplase de mai multe ori să facă anchete în hotelul din piața Vendôme, unul dintre cele mai selecte, dacă nu chiar cel mai select hotel din Paris şi de fiece dată o făcuse cu discreția necesară.

— Da, comisarul... Ascultă-mă cu atenție şi nu pronunța nume... La ora asta probabil că e lume în hol... Aveți acolo de client un anume Gollan? Ed Gollan...

— O clipă, vă rog. Mut legătura într-o cabină...

Puțin după aceea, confirmă:

— E la noi, da... Vine adeseori... E un american născut la San Francisco, care călătoreşte mult şi care vine la Paris de trei patru ori pe an... De obicei rămâne cam douăzeci de zile...

— Ce vârstă?

— Treizeci şi opt de ani... Nu e deloc tipul omului de afaceri; pare un intelectual... Din paşaport reise că e critic de artă şi mi s-a spus, un expert de reputație internațională... L-a primit de mai multe ori pe directorul Luvrului şi cei mai mari negustori de tablouri vin să-l vadă...

— Acum se află în apartamentul lui?...

— Ce oră e? Şapte şi jumătate? După toate probabilitățile e la bar...

— Vrei să te informezi, te rog? Cu toată discreția...

O nouă aşteptare.

— E acolo, da...

— Singur?

— În tovărăşia unei femei frumoase.

— O clientă a hotelului?

— Nu e tocmai genul; s-a mai întâmplat să vină să ia un pahar cu el şi în curând se vor duce fără îndoială să cineze în oraş...

— Vrei să mă informezi dacă se pregătesc să plece?

— Dar vedeți, nu pot să-i rețin.

— Dă-mi numai mie un telefon... şi mulțumesc!...

Îl chemă pe Lucas.

— Acultă-mă cu luare-aminte. E o trebă importantă şi delicată. Ai să te repezi la Ritz însoțit de un inspector... Îl întrebi din partea mea pe portar dacă Ed Gollan mai e la bar... Dacă aşa cum nădăjduiesc, mai e acolo, îți laşi colegul în hol şi îl abordezi cu discreție pe Gollan şi pe doamna care-l însoțeşte... Nu-i nevoie să-ți exhibezi insigna sau să pronunți cu glas tare cuvântul poliție... Spune-i că e vorba de automobilul lui, că trebuie să-i cerem o informație şi stăruie să te urmeze...

— Şi femeia? O aduc şi pe ea?

— Dacă nu cumva e înaltă şi brună, foarte frumoasă şi dacă nu se numeşte Mirella...

Lucas se uită cu jale la halbele încă înspumate, apoi se îndepărtă fără a spune un cuvânt.

— Şi mai ales, grăbeste-te... Dă-i drumu' cu toată viteza...

Dacă berea era bună, sandviciurile nu mergeau deloc.

Maigret era prea agitat pentru a mânca. Nimic nu mergea în afacerea asta. Abia schița o ipoteză, că faptele o şi dezmințeau.

Şi afară de misteriosul Stanley Hobson, dădea mereu de indivizi cu aparență respectabilă.

În cele din urmă îl chemă la telefonul de-acasă pe Manessi, comisarul specializat în prețuirea obiectelor de valoare.

— Iar eu, da... Nădăjduiesc că nu ai oaspeți... Ba da? Atunci am să fiu cât mai scurt... Spune-mi, numele de Gollan îți spune ceva?... Unul dintre cei mai buni experți americani?

Oftă de mai multe ori ascultând ce-i spunea Manessi

la celălalt capăt al firului.

— Da... Da... Trebuia să mă aştept... Încă o întrebare... Cineva mi-a spus azi după-amiază că adevărații amatori de pictură cumpără şi revând adesea tablourile pe sub mână... E adevărat?... Nu cer să-mi spui nume, fireşte... Nu! Nu mă ocup de o afacere cu tablouri sau dacă da, o fac fără să ştiu... Un ultim cuvânt... E cu putință ca un om ca Norris Jonker să aibă la colecție tablouri false?

Îi răspunse un hohot de râs.

— Dacă are el, atunci sunt şi la Luvru... E adevărat că unii oameni pretind că Gioconda nu este decât o falsă Giocondă...

Uşa se deschise brusc. Un Janvier agitat, radios, aştepta cu nerăbdare încheierea conversației pentru a trâmbița ştirea.

— Mulțumesc... Te redau invitaților dumitale... Mă înşel poate, dar cred că voi mai avea nevoie de dumneata...

Janvier izbucni:

— S-a făcut, şefule... A fost regăsită...

— Marinette?

— Da... O aduce Lagrume... N-a avut nicio pană, dar se pare că pe întuneric nu e uşor să găseşti hanul Felix şi Felicia... E afară din Pomponne, la capătul unui drum care nu duce nicăieri...

— A vorbit?

— Jură că nu ştie nimic din ceea ce s-a întâmplat... Auzind focurile de armă, s-a gândit numaidecât la Lognon... I-a fost teamă să nu i se întâmple şi ei ceva.

— De ce?

— N-a explicat... Nu i-a făcut nicio dificultate lui Lagrume când i-a cerut să-l urmeze. A cerut doar să-i arate insigna de polițist...

Peste cel mult o oră, va fi deci la Quai des Orfèvres. Până atunci, dacă totul va merge bine, va fi aici şi Ed Gollan, fără îndoială furios, ameninţând să facă apel la ambasadă. E de necrezut câţi oameni îşi iau drept scut ambasadele!

— Alo!… Da… Chiar eu, dragă domnule Pyke…

Noul inspector-şef din Scotland Yard îşi debita informaţiile fără grabă, citind, după toate probabilităţile, un text pe care-l avea în faţă şi repetând fiecare informaţie importantă.

Pentru că erau unele extrem de importante. De pildă, divorţul Mirellei de primul soţ Herbert Muir, după numai doi ani de la căsătorie. Divorţul fusese pronunţat în favoarea tinerei femei şi complicele, corespondentul, cum se spune în Regatul-Unit, nu era altul decât un anume Stanley Hobson.

Nu era vorba numai de faptul că acest cuplu fusese prins în flagrant delict, într-un cartier puţin onorabil, din Manchester în care locuia Hobson, dar se dovedi că, în cei doi ani cât durase căsnicia, perechea nu încetase să se întâlnească.

— Încă n-am regăsit urma lui Stanley la Londra în anii care au urmat. Nădăjduiesc că despre asta să vă pot informa mâine… Doi dintre oamenii mei vor sta de vorbă cu anumiţi indivizi din Soho, care sunt la curent cu ceea ce se întâmplă într-un anume mediu…

Un amănunt pe care era să-l uit… Hobson e cunoscut mai mult sub porecla de Stan Chelu'… De la vârsta de douăzeci şi trei sau douăzeci şi patru de ani, în urma nu ştiu cărei boli, şi-a pierdut tot părul, până şi genele şi sprâncenele…

Maigret, căruia-i era cald, se duse să întredeschidă fereastra, şi era tocmai ocupat cu golirea unei halbe când auzi pe culoar, pe cineva vorbind franţuzeşte cu

accent american. Nu distingea cuvintele, dar glasul arăta că musafirul fără voie era nemulțumit.

De aceea îşi compuse cel mai amabil, cel mai binevoitor dintre surâsuri şi deschizând uşa, zise:

— Intrați vă rog, domnule Gollan şi iertați-mă că v-am deranjat...

Capitolul VII
ALEGEREA MIRELLEI

Ed Gollan avea părul negru, tăiat foarte scurt, ca o perie. În ciuda vremii cenuşii şi reci el nu purta pardesiu, iar costumul său dintr-o țesătură uşoară, fără perne de vată la umeri, îl făcea să pară mai înalt decât era.

În ciuda furiei de care era cuprins, vorbea într-o franceză corectă, fără a căuta cuvintele.

— Într-adevăr, spuse el arătând spre Lucas, domnul acesta m-a deranjat în împrejurări deosebit de neplăcute, nu numai pentru mine ci şi pentru o doamnă care mă însoțea...

Maigret îi făcu semn lui Lucas să iasă din birou.

— Sunt dezolat, domnule Gollan. Dacă ceea ce vă preocupă este doamna care vă însoțea, aflați că neplăceri de genul acesta fac parte din meseria ei...

Criticul notă lovitura.

— Presupun că e vorba de maşina mea?...

— Sunteți proprietarul unui Jaguar galben, nu?

— Am fost.

— Cum adică, ce vreți să spuneți?

— Că m-am dus eu însumi azi dimineața la comisariatul din arondismentul I, să anunț că automobilul mi-a fost furat.

— Unde ați fost ieri seară, domnule Gollan?

— La consulul Mexicului, a cărui locuință particulară

se află în Bulevard des Italiens.

— Ați cinat acolo?

— În tovărăşia unei duzini de persoane.

— Pe la ora zece vă mai aflați acolo?

— Nu numai la zece ci şi la două dimineața, după cum veți putea verifica.

Observând tava cu paharele de bere şi sandviciuri se arătă surprins.

— Aş dori să-mi spuneți numaidecât...

— O clipă. Şi eu sunt grăbit, mai grăbit decât dumneavoastră, vă rog să mă credeți dar e absolut necesar să procedăm sistematic. Ați lăsat maşina în Boulevard des Italiens?

— Nu. Ştiți mai bine decât mine că e aproape cu neputință să parchezi acolo...

— Unde se găsea când ați văzut-o pentru ultima oară?

— În piața Vendôme, unde un anumit număr de locuri sunt rezervate celor care locuiesc la Ritz. N-aveam de străbătut decât câteva sute de metri ca să ajung la prietenul meu.

— N-ați părăsit deloc apartamentul acestuia?

— Nu.

— Ați primit acolo un telefon?

Gollan şovăi, surprins de faptul că Maigret era informat de acest lucru.

— De la o doamnă, da.

— O doamnă al cărui nume nu-l puteți dezvălui, presupun? Nu este cumva vorba de doamna Jonker?

— S-ar fi putut să fie ea, căci îi cunosc într-adevăr pe soții Jonker.

— Când v-ați înapoiat la hotel, n-ați remarcat că maşina nu se mai afla la locul ei?

— M-am înapoiat prin strada Cambon, ca majoritatea

clienților…

— Îl cunoaşteți pe Stanley Hobson?

— Nu sunt dispus domnule Maigret, să mă supun unui interogatoriu înainte de a şti în ce afacere încercați să mă amestecați.

— Se întâmplă că anumiți prieteni ai dumneavoastră se află într-o situație cam delicată…

— Ce prieteni?

— Norris Jonker, de pildă… Presupun că i-ați vândut şi ați cumpărat de la el unele tablouri…

— Nu sunt negustor de tablouri… Se întâmplă ca unele muzee sau unii particulari să-mi spună că sunt în căutarea unei pânze a unui anumit pictor, dintr-o anumită epocă, de o anumită valoare. Dacă în cursul călătoriilor mele aflu că un asemenea tablou este de vânzare, le semnalez, şi atâta tot.

— Fără comision?

— Asta nu vă priveşte. E treaba fiscului din țara mea…

— Nu bănuiți bineînțeles, cine a putut să vă fure maşina. Cheia era la tabloul de bord?

— În cutia pentru mănuşi. E singurul mijloc, pentru mine care sunt veşnic distrat, să nu o pierd.

Maigret trăgea cu urechea la zgomotele de pe culoar şi părea să ia acest interogatoriu fără niciun interes, din vârful buzelor.

Aceasta nu-l surprindea oare în primul rând pe Gollan?

— Presupun că acum mă pot înapoia la doamna pe care am invitat-o la cină?

— Nu chiar acum… Mă tem că voi mai avea nevoie de dumneavoastră în curând…

Maigret auzise nişte paşi, o uşă care se deschise şi se închise la loc, o voce de femeie în biroul alăturat. Era aşa

cum avea să fie numită mai târziu, seara uşilor deschise şi închise.

— Vrei să vii o clipă în biroul meu, Janvier? N-ar fi politicos să-l lăsăm singur pe domnul Gollan... I-am ratat cina, şi dacă doreşte un sandvici.

Cei câțiva inspectori pe care-i reținuse, inclusiv Lagrume, mândru de succesul său, aruncau priviri curioase unei tinere fete fermecătoare, îmbrăcată într-un taior albastru, care la rândul ei urmărea ce se întâmplă în jur.

— Sunteți comisarul Maigret, nu? V-am văzut fotografia în ziare. Spuneți-mi repede dac-a murit...

— Ştiu, domnişoară Augier. A fost rănit grav, dar medicii speră să-l salveze...

— El v-a vorbit de mine?

— Nu e în stare să vorbească, şi vor mai trece multe ore, dacă nu chiar două-trei zile, până s-o poată face. Sunteți bună să mă urmați?

O conduse într-un mic birou, a cărei uşă o închise.

— Mă veți înțelege cred, dac-am să vă spun că timpul presează.

De aceea nu vă cer să-mi povestiți amănunțit tot ce ştiți. O vom putea face mai târziu. Am să vă pun câteva întrebări. Dumneavoastră i-ați semnalat inspectoratului Lognon că se petreceau lucruri ciudate în casa din fața dumneavoastră?

— Nu. Eu nu remarcasem nimic, afară de faptul că seara era de obicei lumină în atelier...

— Unde v-a întâlnit Lognon?

— Pe stradă, o dată când mă întorceam acasă. Mi-a spus că s-a informat despre apartamentul pe care-l ocup, că avea nevoie să stea două sau trei seri la fereastra mea pentru a supraveghea pe cineva. Mi-a arătat insigna şi legitimația de polițist. Nu am fost prea

convinsă şi n-a lipsit mult să telefonez la comisariat...

— Şi ce anume v-a făcut să vă hotărâţi?

— Părea nefericit. Mi-a povestit că n-a avut niciodată noroc dar că, dacă aveam să-l ajut, totul avea să se schimbe, pentru că era pe urmele unei afaceri grase...

— V-a spus ce afacere?

— În prima seară nu.

— Aţi rămas cu el în prima seară?

— Câtva timp da, pe întuneric. Draperiile atelierului de peste drum nu se închideau de tot şi din când în când se vedea trecând un bărbat care ţinea în mână o paletă şi nişte pensule.

— Îmbrăcat în alb? Cu un prosop în jurul capului?

— Da. Am observat râzând, că semăna cu o fantomă...

— L-aţi văzut pictând?

— O singură dată. În seara aceea pusese şevaletul în partea atelierului pe care noi o puteam vedea; picta cu furie...

— Ce înţelegeţi prin a picta cu furie?

— Eu v-aş putea spune exact. Parc-ar fi fost un posedat...

— Aţi mai văzut şi alte persoane în atelier?

— O femeie... Se dezbrăca... Sau mai exact, el smulgea îmbrăcămintea de pe ea...

— Înaltă şi brună?

— Nu era doamna Jonker, o cunosc din vedere.

— L-aţi văzut şi pe domnul Jonker?

— În atelier nu. În atelier am zărit o dată un bărbat chel, între două vârste...

— Ce s-a întâmplat ieri seară?

— Ca şi în celelalte seri, m-am culcat devreme. Am o meserie obositoare şi institutul de înfrumuseţare rămâne deschis uneori foarte târziu, mai ales când este

vreun bal sau un spectacol de gală…

— Lognon era în camera de zi?

— Da. Ajunseserăm să ne înțelegem foarte bine… Nu a încercat niciodată să-mi facă curte şi era foarte bun cu mine, de o bunătate părintească… Ca să-mi mulțumească îmi aducea ciocolată, câteva buchețele de violete…

— La ora două dormeați?

— Eram în pat, dar încă nu dormeam. Citeam ziarul… A bătut la uşa mea… Surescitat, m-a anunțat că a intervenit ceva nou, că a fost adus pictorul dar că lucrurile s-au petrecut prea repede şi n-a mai avut vreme să coboare… „E mai bine să mai rămân puțin… Probabil că unul dintre indivizi o să se înapoieze”, mi-a spus el. Apoi s-a înapoiat la fereastră şi eu am adormit… M-au trezit focurile de revolver… M-am uitat afară… Aplecându-mă pe fereastră, am văzut un trup zăcând pe trotuar… Nu ştiam încă ce-aveam să fac, dar am început să mă îmbrac… Portăreasa a venit şi m-a informat de cele petrecute…

— Şi de ce ați fugit?

— M-am gândit că dacă gangsterii ştiau cine e Lognon şi ce căuta la noi în casă, nu mă vor lăsa nici pe mine… Încă nu ştiam unde mă voi duce… Nu mă gândeam deloc…

— Ați luat un taxi?

— Nu. Am mers pe jos până în piața Clichy şi am rămas o vreme într-o cafenea care era încă deschisă… Femeile de stradă mă măsurau bănuitoare, din cap până-n picioare… Mi-am amintit de un han la care m-am dus de mai multe ori cândva, cu prietenul meu…

— Jean-Claude, da…

— Prin el ați…

— Ascultați-mă, domnişoară. Tot ceea ce vi s-a

întâmplat mă interesează şi aş fi fericit să pot asculta toate amănuntele aventurii dumneavoastră. Dar am impresia că sunt treburi mai urgente de făcut... Vă cer ca până mă înapoiez, să rămâneți cuminte în biroul inspectorilor mei, unde am să vă conduc acum... Janvier are să folosească acest timp pentru a vă lua depoziția în scris...

— Lognon nu s-a înşelat deci?

— Nu. Lognon îşi cunoaşte meseria şi arareori se întâmplă să se înşele... Dar după cum v-a spus, n-are noroc... Sau îi suflă cineva afacerea, sau e doborât în clipa când e gata să câştige partida... Haideți!...

O conduse în biroul alăturat şi-l regăsi pe Janvier într-al său.

— Ai să iei acum depoziția domnişoarei...

La auzul acestora, Gollan se ridică brusc.

— Ați adus-o aici!

— Nu e vorba de a dumneavoastră domnule Gollan, ci de o domnişoară veritabilă... Tot nu-l cunoaşteți pe Stanley Hobson, zis Stan Chelu'?

— N-am nimic să vă răspund.

— Cum doriți... Aşezați-vă... Poate că discuția telefonică pe care o voi avea are să vă fie de folos... Alo!... Dați-mi-l vă rog, pe domnul Jonker... Norris Jonker, din Avenue Junot...

— Alo!... Domnul Jonker?... Aici, Maigret... De când v-am părăsit, am găsit răspuns la multe întrebări pe care vi le-am pus... Adevăratul răspuns, pricepeți?... De pildă, am în biroul meu pe domnul Gollan care e nemulțumit că a fost deranjat şi care nu şi-a regăsit maşina... Un Jaguar galben... Aceea care staționa ieri seară la orele zece în fața casei dumneavoastră şi care l-a dus între altele, şi pe locatarul dumneavoastră. Am spus locatarul dumneavoastră, da... Într-o stare jalnică

pare-se… Desculț… Ascultați-mă cu atenție domnule Jonker, aş putea să vă arestez chiar acum sau mâine dimineață legal, pentru anumite lucruri mai puțin legale, pe care le cunoaşteți mai bine decât mine… Vă informez pentru orice eventualitate, că locuința dumneavoastră e supravegheată de poliție… Vă rog să veniți aici imediat împreună cu doamna Jonker, pentru ca să continuăm convorbirea noastră de după-amiază… Dacă soția dumneavoastră face greutăți, spuneți-i că ştim întreaga poveste a vieții ei… S-ar putea ca afară de domnul Gollan, să mai întâlnească şi pe un oarecare Stan Chelu'… Tăceți, domnule Jonker! Acum vorbesc eu şi peste câteva minute va fi rândul dumneavoastră să vorbiți… E neplăcut să fii amestecat într-o afacere de falsuri, dar ar fi şi mai grav să fiți acuzat de complicitate într-un asasinat, nu-i aşa?… Sunt convins că inspectorul Lognon a fost atacat fără ştirea dumneavoastră şi probabil, fără ştirea domnului Gollan… Dar mă tem că se pregăteşte o altă crimă în care veți fi amestecat direct, întrucât e vorba despre omul pe care l-ați sechestrat în casa dumneavoastră. Unde-i acum?… Spuneți-mi unde a fost dus şi de cine… Nu! nu când o să ajungeți aici… Nu peste jumătate de oră… Acum imediat, ați înțeles, domnule Jonker?…

Auzi şoptind o voce de femeie. Mirella stătea probabil aplecată lângă bărbatul ei. Oare ce sfat îi dădea?

— Vă jur, domnule Maigret…

— Şi eu vă spun că n-avem timp de pierdut…

— Aşteptați! Nu ştiu numărul pe dinafară… Trebuie să mă uit în carnet…

Aci, Mirella interveni direct:

— Are să vă dea numaidecât adresa, domnule Maigret… E vorba de Mario de Lucia, care ocupă un studio aproape de Champs-Élysées… Iată-l pe soțul

meu…

Jonker citi:

— Mario de Lucia, strada Berry 27 bis… El s-a ocupat de Frederico…

— Şi Frederico e pictorul care lucra în atelierul dumneavoastră?

— Da. Frederieo Palestri…

— Vă aştept, domnule Jonker… Nu uitaţi să vă aduceţi şi soţia…

Maigret nici nu se uită la criticul american. Se grăbi să ridice din nou receptorul.

— Dă-mi comisariatul din arondismentul IX. Alo! Cine-i la telefon?… Dubois?… Ia cu dumneata trei, patru oameni… Da, da, am spus trei sau patru oameni înarmaţi, pentru că individul e primejdios… O să vă duceţi în strada Berry 27 bis, şi o să urcaţi în studioul unui oarecare Mario de Lucia… Dacă e acasă şi probabil este, îl arestaţi da, n-are a face ora… O să găsiţi în locuinţa lui un om sechestrat, Frederico Palestri… Aş vrea să-i am pe amândoi aici cât mai curând posibil… Încă o dată, atenţie! Mario de Lucia este înarmat, un Mauser 7,63… Căutaţi arma, dacă n-o are asupra lui…

Se întoarse spre Ed Gollan.

— Vedeţi dar scumpe domn, că n-aveţi de ce protesta. Mi-a trebuit mult timp să înţeleg, nu sunt deloc la curent cu traficul de tablouri, autentice sau false… În plus amicul dumneavoastră Jonker e un domn distins care nu-şi pierde cu uşurinţă sângele rece…

Ridică din nou telefonul care începuse să sune.

— Da… Alo!… Lucas?… Unde eşti?… Quai de la Tournelle?… Hotel de la Tournelle!… Înţeleg… Cinează într-un bistro din apropiere?… Nu, nu singur… Cere să te însoţească doi inspectori din cartier… Cine ştie, poate că el e acela care se distrează cu un automat de mare

calibru… M-ar mira, dar ajunge ce s-a întâmplat cu bietul Lognon…

Se îndreptă spre biroul inspectorilor.

— Aş vrea nişte bere rece…

Se întoarse la biroul său, se aşeză şi-şi umplu pipa.

— Ei iată-ne ajunşi aici, domnule Gollan!… Nădăjduiesc că pictorul dumneavoastră mai e în viață… Nu-l cunosc pe Mario de Lucia, dar probabil că figurează în registru sub un nume oarecare… Dacă nu, ne vom adresa poliției italiene… În câteva minute vom fi informați… Recunoaşteți că sunteți tot atât de nerăbdător ca şi mine…

— Nu voi vorbi decât în prezența avocatului meu, maestrul Spangler… Numărul lui este Odeon 18, 24… nu, greşesc…

— N-are importanță, domnule Gollan… La punctul la care ne aflăm, nu sunt grăbit să vă ascult… E păcat că un om ca dumneavoastră s-a rătăcit în această afacere şi nădăjduiesc că maestrul Spangler va putea găsi argumente solide pentru a vă putea apăra…

Berea încă nu sosise când telefonul sună din nou.

— Da… Dubois?…

Maigret ascultă o vreme fără să scoată un cuvânt.

— Bun! Mulțumesc… Nu e vina ta… Fă raportul direct la Parchet… Am să trec pe acolo mai târziu…

Maigret se ridică, refuzând să răspundă privirii întrebătoare a americanului. Acesta pălise dintr-o dată.

— S-a întâmplat ceva? Vă jur că dacă…

— Şedeți şi tăceți din gură.

Trecu în biroul alăturat, îi făcu semn lui Janvier, care bătea la maşină depoziția Marinettei Augier, să-l urmeze pe coridor.

— Nu merge, şefule?

— Încă nu ştiu exact ce s-a întâmplat… Pictorul a fost

găsit spânzurat de lanțul de la toaletă, în baia în care-l închiseseră... Mario de Lucia a dispărut... Ai să-i găseşti probabil fişa sus... Dă alarma generală, la gări, aeroporturi, frontiere...

— Şi Marinette?...

— Are să aştepte...

O pereche urca, urmată la distanță de un polițist din arondismentul al XVIII-lea...

— Intrați vă rog în camera asta şi aşteptați-mă, doamnă. Jonker...

Cele două femei care se cunoşteau din vedere nu se văzuseră niciodată atât de aproape şi se cercetau acum cu interes.

— Dumneavoastră, domnule Jonker, urmați-mă...

Îl conduse în micul birou în care o primise şi pe Marinette Augier.

— Stați jos...

— L-ați găsit?

— Da.

— Viu?

Olandezul îşi pierduse şi culoarea trandafirie a obrajilor şi siguranța de sine. În câteva ore, ajunsese un om bătrân...

— Lucia l-a... ucis?

— A fost găsit spânzurat în sala de baie...

— Am spus întotdeauna că lucrurile or să sfârşească rău...

— Cui?

— Mirellei... Celorlalți... Mai ales neveste-mii...

— Ce ştiți despre ea?

Era greu de mărturisit. Cu capul plecat, izbuti în cele din urmă s-o facă.

— Totul, cred...

— Nissa şi Stanley Hobson?

— Da.

— Şi ceea ce la Manchester, a dus la divorțul de Herbert Muir?

— Da.

— Ați cunoscut-o la Londra?

— Într-o proprietate din apropierea Londrei, la nişte prieteni... Era foarte cunoscută într-un anumit mediu...

— Şi v-ați îndrăgostit de ea?... Dumneavoastră i-ați cerut să vă căsătoriți?

— Da.

— Ştiați de pe atunci?

— O să vi se pară de necrezut, dar un olandez ar înțelege... Am însărcinat o agenție de poliție particulară să mă informeze asupra ei... Am aflat că trăise câțiva ani cu Hobson zis Stan Chelu', pe care poliția engleză nu l-a putut băga la închisoare decât o singură dată, pentru doi ani... A regăsit-o după aceea la Manchester, pe vremea când devenise doamna Muir... La Londra n-a mai trăit cu ea, dar venea din când în când să-i stoarcă ceva bani...

Cineva bătu la uşă.

— Doriți bere, şefule?

— Dumneavoastră domnule Jenker, preferați desigur un coniac?... Cer scuze că nu vă pot oferi licoarea pe care o consumați acasă... Să mi se aducă sticla cu coniac din dulapul meu...

Rămăseseră din nou singuri. Alcoolul băut dintr-o înghițitură, coloră puțin obrajii olandezului.

— Înțelegeți domnule Maigret, nu mă pot lipsi de ea... La vârsta mea e foarte primejdios să te îndrăgosteşti... Mi-a explicat că Hobson o şantaja, că putea scăpa de el cu o anumită sumă de bani şi eu am crezut-o... Am plătit...

— Cum a început povestea cu tablourile?

— Are să vă vină greu să mă credeți, nu sunteți colecționar…

— Eu colecționez oameni…

— Mă întreb la ce rubrică mă veți clasa în colecția dumneavoastră… Poate cea a imbecililor? Întrucât ați luat informații despre mine, vi s-a spus cu siguranță că sunt un adevărat expert în ceea ce priveşte pictura unei anumite epoci… Atunci când ani de-a rândul te pasionează un singur lucru, sfârşeşti prin a-l cunoaşte cu adevărat, nu?… Adeseori mi se cere părerea asupra unui tablou…. Şi ajunge ca o pânză să fi făcut parte din colecția mea, pentru a fi socotită de o indiscutabilă valoare…

— Pentru a-i confirma autenticitatea…

— Asta se întâmplă cu toți marii amatori… V-am spus, când ați fost la mine: revindeam anumite piese pentru a cumpăra altele, întotdeauna mai frumoase şi mai rare… Când ai început, e greu să te opreşti… O dată, m-am înşelat…

Vorbea pe un ton şters, nepăsător de ceea ce i se mai putea întâmpla în viitor.

— Era totuşi vorba de un Van Gogh… Nu unul dintre acelea pe care le moştenisem de la tatăl meu… Un tablou cumpărat prin mijlocirea unui samsar şi despre care aş fi jurat că e autentic… L-am păstrat un timp în salonul meu… Un amator sud-american mi-a oferit o sumă care-mi îngăduia să cumpăr o pânză pe care o doream de multă vreme… Afacerea s-a încheiat… Câteva luni mai târziu un anume Gollan, pe care nu-l cunoşteam decât după nume, a venit să mă vadă…

— Cât timp e de atunci?

— Aproximativ un an… Mi-a vorbit de Van Gogh-ul pe care avusese prilejul să-l vadă la venezuelanul care-l cumpărase de la mine şi mi-a demonstrat că era un fals

foarte abil… „N-am spus nimic cumpărătorului, a precizat el… Ar fi foarte neplăcut pentru dumneavoastră nu-i aşa, să se afle că aţi vândut un tablou fals… Alţi oameni cărora le-aţi cedat câte ceva din colecţia dumneavoastră ar putea să se neliniştească. Întreaga colecţie ar deveni suspectă…”

Repet, nu sunteţi un colecţionar… Nu vă puteţi imagina ce lovitură a fost pentru mine povestea asta… Gollan a mai venit să mă vadă… Într-o zi, m-a anunţat că l-a descoperit pe autorul falsului un tânăr genial pretindea el, în stare să imite tot atât de bine un Manet ca şi un Renoir sau un Vlaminck.

— Soţia dumneavoastră era prezentă la această convorbire?

— Nu-mi amintesc… Poate să-i fi vorbit eu mai târziu despre ea?… M-a încurajat poate să accept propunerea? Poate aş fi acceptat oricum… Se spune că sunt un om bogat dar noţiunea de bogăţie e vagă… Dacă pot cumpăra unele tablouri, mijloacele mele nu-mi îngăduie să-mi ofer altele oricât de ispititoare ar fi ocazia… Înţelegeţi?

— Ceea ce presupun că înţeleg este faptul că era nevoie ca anumite tablouri, trecând prin colecţia dumneavoastră, să devină indiscutabile…

— Cam despre asta e vorba… Aşezam unul sau două tablouri false printre ale mele şi…

— O clipă! Când v-a fost prezentat Palestri?

— O lună sau două mai târziu… Am vândut prin mijlocirea lui Gollan, două din lucrările sale… Gollan le plasa de preferinţă la amatorii sud-americani sau în mici muzee puţin cunoscute… Palestri îi făcea necazuri; era un fel de nebun genial, în plus un obsedat sexual… Aţi ghicit acest lucru când i-aţi vizitat camera, nu-i aşa?

— Am început să înţeleg când am văzut-o pe soţia

dumneavoastră stând în picioare, în fața şevaletului...

— Trebuia să fie cineva acolo...

— Când şi cum ați descoperit că cineva se interesa de ceea ce se petrece în casa dumneavoastră?

— Nu eu am descoperit ci Hobson.

— Pentru că Hobson a intrat din nou în viața soției dumneavoastră, nu?

— Amândoi jurau că nu... Hobson era prieten cu Gollan... El l-a descoperit pe Palestri... Pricepeți?

— Da...

— Eram prins în tot acest angrenaj... Am acceptat să lucreze în atelierul meu, unde nimănui nu i-ar fi trecut prin minte să-l caute... Dormea în camera pe care o cunoaşteți... Nu cerea să iasă, cu condiția să i se procure femei... Pictura şi femeile erau singurele lui pasiuni...

— Mi s-a spus că picta cu furie...

— Da... I se aşezau înainte două sau trei tablouri ale unui maestru... Se învârtea în jurul lor ca un matador în jurul taurului şi după câteva ore sau câteva zile, apărea o pânză de o inspirație şi o factură atât de identică încât oricine putea fi înşelat... Era un locatar foarte neplăcut...

— Din cauza pretențiilor sale în materie de femei?

— Şi a grosolăniei lui. Chiar față de soția mea...

— S-a mulțumit să fie doar grosolan?

— Prefer să nu ştiu dacă a mers mai departe... Poate... Ați văzut ce portret i-a făcut din câteva trăsături de penel... O pasiune domnule Maigret, e prea de-ajuns pentru un om şi ar fi trebuit să mă rezum la aceea pe care o aveam pentru pictură, să rămân un colecționar rezonabil... A trebuit s-o întâlnesc pe Mirella... Totuşi, ea n-are nicio vină... Ce anume m-ați întrebat? Ah, da... Cine a descoperit că eram bănuiți... O femeie al cărui nume nici nu mi-l mai amintesc, stripteuză într-un

cabaret din Champs-Élysées cred, pe care Lucia o adusese pentru Palestri... În ziua următoare i-a telefonat lui Lucia pentru a-l informa că, ieşind de la mine, a fost urmărită, apoi acostată de un omuleț curios, care i-a pus tot felul de întrebări... Lucia şi Stan au supravegheat cartierul... Au remarcat că în fiecare seară, un personaj scund şi slab, destul de prost îmbrăcat, dădea târcoale prin Avenue Junot... Mai târziu, l-au văzut intrând împreună cu o fată în casa de peste drum... Rămânea acolo, în întuneric, în fața ferestrei crezându-se invizibil; dar cum nu se putea abține să nu fumeze, din timp în timp se vedea capătul aprins al țigării...

— Nimeni nu şi-a închipuit că era de la poliție?

— Stan Hobson pretindea că dac-ar fi fost de la poliție, urmăritorii s-ar fi schimbat... Dar era mereu acelaşi om şi Stan a presupus că individul aparținea altei bande sau că încerca să afle ce se petrece ca să ne şantajeze... Dispariția din casă a lui Palestri devenise o necesitate urgentă... Lucia şi Hobson au luat asupra lor această sarcină, ieri seara, folosind maşina lui Gollan...

— Acesta din urmă era, presupun, la curent?

— Palestri refuza să plece, convins că, după ce a fost folosit aproape un an, se urmărea suprimarea lui... Au trebuit să-l ucidă... A avut însă timp să-şi arunce încălțămintea pe fereastră, în grădină...

— Erați de față?

— Nu.

— Soția dumneavoastră?

— Nu! Aşteptam să plece ca să facem ordine în atelier şi în camera lui. În ajun încă, Stan dusese de-acolo ramele şi pânza la care lucra... Ceea ce pot afirma, dacă mai îmi este permis să vă cer să mă credeți, este că nu ştiam nimic despre intenția lor de a-l ucide pe

inspector... N-am înțeles adevărul decât când am auzit împuşcăturile...

Urmă o lungă tăcere. Maigret era obosit şi îl privea cu neputincioasă simpatie pe omul bătrân care, în fața lui, întindea o mână şovăielnică spre sticla de coniac.

— Îmi permiteți?

După ce goli paharul, Jonker se sili să zâmbească.

— Oricum, s-a terminat cu mine, nu-i aşa?... Mă întreb ce-are să-mi lipsească mai mult...

Tablourile, care îl costaseră atât de scump?

Soția, asupra căreia nu-şi făcuse niciodată iluzii, dar de care avea atâta nevoie?

— Veți vedea, domnule Maigret, că nimeni nu va crede că un om inteligent poate fi atât de naiv... Apoi, după un timp de gândire, adăugă: Afară poate de colecționari...

Într-un alt birou, Lucas începuse să-l interogheze pe Stan Chelu'.

Timp de încă două ore, continuă acel du-te-vino din birou în birou, întrebări, răspunsuri, țăcănitul maşinilor de scris.

Când luminile se stinseră, era, ca şi în ajun, aproape ora unu.

— Am să vă conduc, domnişoară... Noaptea asta puteți dormi acasă, fără teamă...

Şedeau amândoi în partea din spate a taxiului.

— Sunteți supărat pe mine, domnule Maigret?

— De ce?

— Dacă nu-mi pierdeam capul şi dacă nu fugeam, munca dumneavoastră n-ar fi fost mai uşoară?

— Am fi câştigat câteva ore, dar rezultatul e acelaşi...

Nu părea să fie prea mulțumit de acest rezultat şi chiar şi Mirella, în momentul când fu dusă la închisoare, avu parte de o privire nu lipsită de simpatie.

*

Lognon ieşi de la spital o lună după aceea, mai slab decât fusese vreodată, dar cu privirea scânteietoare, căci la comisariatul arondismentului al XVIII-lea, el devenise un fel de erou. În plus, fotografia apărută în ziare era a lui şi nu a lui Maigret.

În aceeaşi zi, el plecă împreună cu soția lui într-un sat din Ardennes, unde medicii îl trimiseseră pentru două luni de convalescență.

Două luni pe care le petrecu aşa cum prevăzuse doamna Maigret, îngrijind pe doamna Lognon.

Mario de Lucia fusese arestat la granița belgiană. El şi Hobson aveau să ispăşească zece ani de muncă silnică.

Gollan negă cu îndârjire că ar fi avut vreun amestec în atentatul din Avenue Junot şi scăpă cu doi ani de închisoare pentru escrocherie.

Jonker nu primi decât un an şi, lunile de prevenție fiind socotite de două ori, ieşi liber de la proces.

...La brațul soției sale, întrucât, din lipsă de dovezi Mirella fusese achitată.

Stând în picioare în fundul sălii, Maigret fu unul dintre cei dintâi care se făcu nevăzut, pentru a evita o întâlnire şi, mai ales, pentru că-i promisese doamnei Maigret să-i comunice verdictul.

Afacerea era deja veche, era în luna iunie şi lumea nu mai vorbea decât despre concedii.

SFÂRŞIT